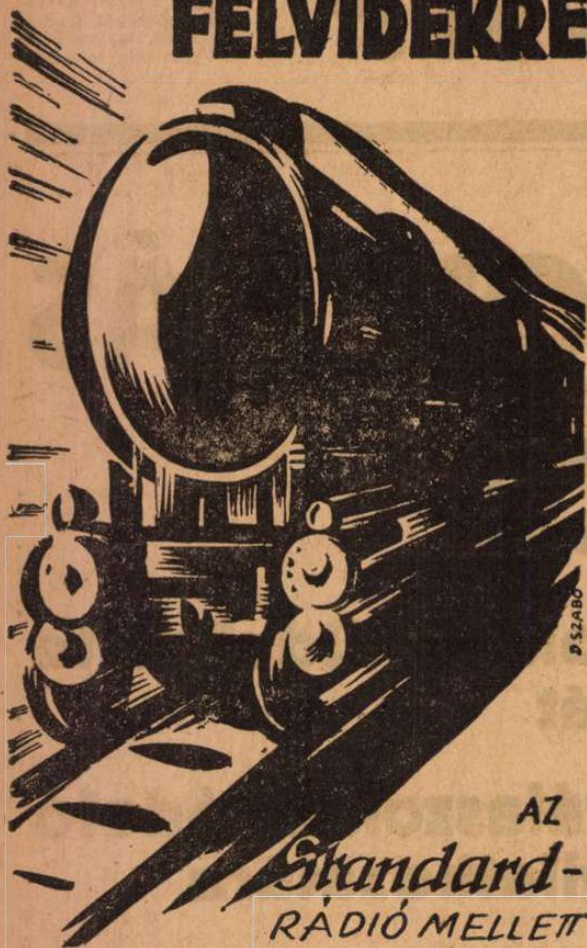


AKI MÉG NEM UTAZHAT A FELVIDÉKRE



AZ
Standard-
RÁDIÓ MELLETT
OTTHON IS EGYÜTT
ÖRVENDHET
AZ ÜNNEPLŐ
FELVIDÉKKEL

ran, hogy a civil közönség megújráztatta volna a „zapfenstreich“-et.

A város későn tért nyugovóra, s a reggeli órákban, mikor a Fő-utcán megjelentek és arcvonalat alkottak a honvédség kirendelt csapatai, már teljes ünnepi díszében várta Kassa Horthy Miklóst. A főutcai házak ablakaiban mindenütt nemes szőnyegek, s a ledöntött Honvédszobor talapzata előtt, az ünnepélyes fogadtatás színhelyén, magas emelvény a kormányzó pár, a kormány és a meghívott előkelőségek részére. Háttérre a képnek az ősi székesegyház, s Kassa, minden szépségével, mely új erővel ragyog most elő a multból. Fél-tizenegy felé már nem lehet járni a kassai Fő-utcán. Az emelvényen helyet foglaltak a kormány tagjai, Imrédy miniszterelnök vezetésével, itt vannak József és József Ferenc kir. hercegek, Bethlen István, Jaross Andor, Esterházy János, itt kapott helyet Rothermere lord, s az olasz, német kiküldöttek, a diplomáciai kar képviselői — köztük a japán katonai attasé —, s egyáltalán mindenki, aki a nemzet életében valamilyen jogcímen hivatott arra, hogy jelen legyen a történelmi pillanatban, mikor Horthy Miklós felszabadítja ezt a magyar várost. Az első finoman szemerkél, de ez a párás szemérgés nem zavar senkit és nem rontja az ünnepi hangulatot. Háromnegyedtizenegy felé megérkezik a kormányzó felesége, akit megjeleneznek és lelkesen ünnepelnek, s gyermekeivel együtt elhelyezkedik az emelvényen. Horthy Miklósné talán soha nem volt még ilyen méltóságteljesen szép és nagyasszonyi tünemény: lila kalapjában, fekete bundájában igazán olyan, mintha a nagy angol portréfestők egyik képének történelmi nőalakja elevenedett volna meg. Az ünnepi emelvény baloldalán állt föl a kassai polgárság, a magyar őslakosság hűségese csapata, a premontrei papok egy küldöttsége, köztük Mécs László, a papköltő, s az ország minden részéből a látogatók, olyanok, akik először látják Kassát s nem tudnak betelni szépségével, s mások, akik visszatértek ide, hosszú idő után most látják megint, s könnyeiktől nem látják tisztán az ünnepség jeleneteit. A színháztól az Erzsébet-térig, s azon túl, le egészen a külső Pesti-ut vonaláig, mindenütt ez a kép: a magyar honvédek szoborszerű arcvonala az út kétoldalán, a

járdákon ez a lelkes, türelmes tömeg, mely már a hajnali óráktól várakozik itt, s közből a díszruhás magyar rendőrök, akiket külön megjelenez a közönség. Ez a tömeg olyan természetesen és zökkenő nélkül helyezkedett el, mintha nem is terpeszkedett volna husz évig a cseh uralom e városban. Kassa huszonnégy óra alatt oly természetesen tért vissza a magyar életbe, egyetlen zavaró nehézség vagy apró baleset nélkül, hogy mindenkinek látnia kell, milyen hűségesen vártak itt a lelkek e pillanatra, s mennyire készen találta a felszabadulás órája ezt a várost, melyről a csehek azt merték hiesztelni, hogy lakosai csak „tizenhét százalékban magyarok“. Most láthatták, külföldiek és idegenek, ezt a „tizenhét százalékot...“

Rothermere lord is láthatja, hogy a mű, melyet elkezdett, milyen eredményeket mutat e pillanatban; láthatja ezt a magyarul lelkesedő tömeget, amely husz év után sem tud másképp örülni, csak magyar nyelven és magyar érzéssel. A lord szemmeláthatóan izgatott és meghatott; Horthy Miklósné hosszan beszélget vele és melegen megszorítja kezét, Rothermere lord időnként leveszi és izgatott mozdulattal törölgeti sötét szemüvegét. Imrédy miniszterelnök nyugodtan áll helyén, csak arca feltűnő sápadtsága árulja el, mit érez e pillanatokban. A feszültség, mely az utolsó negyedórán megelőzi a kormányzó érkezését, oly nagy, hogy a szavalókórusok egy pillanatra sem tudják abbahagyni harsogó ünneplésüket: egyik adja a hangot a másiknak, hosszan, sokszor és lelkesen éltetik a Ducet, Imrédyt, Kányát, Esterházyt és Jarost, s mindig ujra és ujra felharsan tizezer torokból Horthy Miklósné ünneplése. Kassa szívébe zárta e pillanatokban Horthy Miklós feleségét.

Tizenegy felé távoli, nem szűnő, egyre erősödő morajlás jelzi, hogy a kormányzó megérkezett és csapatai élén, szürkésfehér lován halad már a város felé. Az emelvény alatt állók, a küldöttségek előtt, s közvetlen közelből szemlélhetem, mikor Horthy Miklós kormányzó leszáll lováról és fogadja Imrédy miniszterelnök tisztelgését. A kormányzó, mint mindig hivatalos és ünnepélyes alkalmakkor, tengerészi díszegyenruháját viseli; arca komoly és nyugodt, csak pillantásában, éles sugaru, tiszta, határozott nézésében van valamilyen fátyolos köd, a meghatottság köde. E pillanatban Kassa népe, az ünneplők és a névtelen közönség, nem tud betelni a kormányzó nevének éltetésével. Ez a „Horthy! Horthy!“ nem egyszerű üdvözlés; ez a pillanat, amikor egy nép üdvözlí szabadítóját, s utoljára így talán csak Rákóczi Ferencet üdvözlötte Kassa és Felső-Magyarország népe ez utcákon. A hetvenéves férfi egy fiatal katonatiszt könnyű mozdulatával száll le a lóról, melyet elvezet a testőr. Horthy Miklós az emelvényre lép, fejbólintással üdvözlí a megjelenteket, s végigpillant a széles utcán, amely e pillanatban már nem ura többé

szándékainak: az érzelmek túláradnak az emberekben, s ez a könnyes és harsogó üdvözlés sokáig zug még a levegőben. Horthy Miklós ott áll a ledöntött kassai Honvéd-szobor talapzata előtt, s birtokba veszi a felszabadított várost.

A szónokok röviden és bensőségesen beszélnek, e beszédek lapunk további hasábjain találja az olvasó. Először Imrédy miniszterelnök emlékezik meg a nap értelméről és jelentőségéről, s üdvözlí a felszabadító Horthy Miklóst. Toszt László, a kassai őslakosság egyik patricius családjának tagja, a város magyar polgármestere már a cseh időkben is, a kassai polgárság nevében, Payor Miklós, Kassa szenátora, az őslakos tömegek nevében, Csárszky kassai püspök magyar- és szlováknyelvű beszédével a kassai magyar és szlovák hívők nevében, Esterházy János annak a magyarságnak nevében, melyet a bécsi döntés egyelőre még mindig elszakít a magyarságtól, Pausz Béláné a kassai hölgyek nevében beszél, s végül egy kislány, Münszter Irma üdvözlí a kormányzót. Rendkívüli és nagy hatást keltett Esterházy János beszéde, aki fogadalmat tett, hogy elvállalja a magyar határokon kívül élő, kisebbségi magyarság vezetését, s megőrzi ezt a magyar tömeget az anyaország számára. Aztán felhangzik a néma tér fölött Horthy Miklós hangja.

A kormányzó beszédét a lap más helyén olvassa az olvasó; egy hosszú, bölcs és rendkívüli hivatással megtöltött élet egyik legcsodálatosabb pillanata ez. Kevés embernek adja meg a sors, hogy megérje azt a pillanatot, amikor megvalósítva látja a művet, melyre életét és hitét föltette. Ez a pillanat, mikor Horthy Miklós szava fölhangzik a kassai Dóm tövében, egy kivételes élet egyik rendkívüli ígéretekkel telített pillanata. Mind érezzük e percekben: a nemzet élete új fordulathoz érkezett. Most kezdődik valami Magyarországon, a mult tartalékaiból és a jelen lelki erejéből épül az új Magyarország, s ez építés művét megint Horthy Miklós bölcs és megilletődött szava indítja el. Mikor beszédének egy szakaszát szlovák nyelven folytatja, mindenki megérti ennek a fordulatnak mély államférfiai bölcsességét és jelentőségét, s az ünneplés olyan erővel kezd harsogni, hogy a kormányzó kénytelen félbeszakítani szavait.

Igy vonult be Kassára Horthy Miklós, így vette át a magyar jövődő számára a felszabadított ősi magyar várost. A Te Deum a Dómban, s a katonai díszmenet fejezte be a hivatalos ünnepségeket. De a tömeg még sokáig künn maradt az utcákon, s nem tudott hazamenni később sem, mikor az utolsó katonai osztag is hazatért már a kaszányákra. Kassa ma nem éli még rendes, szabályos életét; valami rendkívüli van a levegőben, a város nem tud még hozzászokni a hétköznapi életéhez, még mindig örül, lelkesedik, ünnepl. Horthy Miklóst fogadta s ünnepelte; s idővel a szükség, amíg megtalálja ez ünnep után az élet napok egyensúlyát.

Lárai Sándor.

Az ünnepség lefolyás

A kormány vonata reggel 5 órakor indult el a Keleti pályaudvarról és fél-tíz órakor érkezett meg Kassára. A kassai cserkészek zenekara a Himnusszal várta a vonatot. A közönség dörgő éljenzéssel fogadta a kormány tagjait és a többi előkelőséget, amikor kiszálltak a kocsikból. Toszt László kassai polgármester meleg köszöntő szavakat mondott, Toszt Barna prelátus, kanonok pedig átölelte a miniszterelnököt. Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök meghatottan mondott köszönetet az üdvözlésért és Kassa polgárságának a magyarságért folytatott küzdelmes helytállásáért. Az előkelőségek fogadására megjelent a pályaudvaron gróf Esterházy János is, a felvidéki Egyesült Magyar Pártnak a határokon túl maradó elnöke.

A vendégek a Rákóczi utca állomás épületét és el az állomás épületét és közepette gyalog vonultak a városba. Az állomásnál szemben nemzeti színű zászlókkal díszített határőrház állt. A közönség fel tiszteletükre. A közönség Kánya Kálmán és lord Rothermere. Először a belvárosi plébános magyar vezetőivel együtt ünnepséget rendeztek a városban. Jaross Andor, a felvidéki magyar polgárság egyik vezetője. A kassai hölgyek sorra köszöntöttek a kormányzó és családját, amit a Fő-utca felé fordították.

angjaira hagyták a lelkes ünnepése. A városba. Az állomásnál szemben nemzeti színű zászlókkal díszített határőrház állt. A közönség fel tiszteletükre. A közönség Kánya Kálmán és lord Rothermere. Először a belvárosi plébános magyar vezetőivel együtt ünnepséget rendeztek a városban. Jaross Andor, a felvidéki magyar polgárság egyik vezetője. A kassai hölgyek sorra köszöntöttek a kormányzó és családját, amit a Fő-utca felé fordították.

A kormányzót a honvédség vezette Kassa déli bejáratánál

Horthy Miklós kormányzó egész családjával: feleségével, István és Miklós fiával, leányával, Paulette-tel és annak férjével, ifjú gróf Károlyi Gyulával már csütörtökön éjszaka indult el különvonaton Budapestről. A kormányzót utjára elkísérte Uray István, a kabinetiroda főnöke, vitéz Jány Gusztáv altábornagy, a katonai iroda főnöke, vitéz Koós Miklós ezredes, első szárnysegéd, Brunswik György ezredes, utimar-sall, vitéz Lázár Károly testőralezredes, a testőrség parancsnoka, vitéz Gerlőczy Gábor alezredes, szárnysegéd, Németh Tibor alezredes, szárnysegéd és Scholtz Andor folyamőrkapitány, szárnysegéd.

A kormányzó családja és kísérete a Kassa előtti utolsó község, Bárca vasuti állomáson hagyta el a

különvona. Kassa városi védelmi me-nok, a tábornok, András, noka, korm, Hisze, majd dult a. Közt, fiai és v helyér

Az előkelősége a kormányzói disztemelvénnyel

A Dóm körül lévő utcákat addigra már sig megtöltötte a közönség. Az előkelőségeket, a disztemelvénnyel értek, dörgő éjlen fogadta.

Az emelvényen foglaltak helyet: a kormányzói pár székétől balra József királyi herceg tábornagy és József Ferenc királyi herceg tábori diszben, jobbra Imrédy Béla miniszterelnök és felesége, gróf Széchenyi Bertalan, a felsőház elnöke, Kornis Gyula, a képviselőház elnöke és az összes miniszterek, közöttük lord Rothermere, továbbá Serédi Jusztinán bíbornok-hercegprímás, gróf Bethlen István és Darányi Kálmán volt miniszterelnökök, báró Vay László, bárcziházi Bárczy István, Antal István, gróf Teleki Mihály, Törley Bálint államtitkárok, Karafíath Jenő főpolgármester, Csátszky József kassai püspök, Udóczy-Zadravecz István ny. tábori püspök, Onni Talas budapesti finn követ, Sztoilov bolgár követ, Muguiro, a nemzeti Spanyolország budapesti követe, a budapesti német, olasz, lengyel, bolgár és japán katonai attasék, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály miniszteri tanácsos, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője, Szent-István Béla miniszteri tanácsos, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője, Szűllő Géza, Jaross Andor és gróf Esterházy János, a felvidéki magyarság vezetői, Wirth Gyula, a kassai magyar nemzeti tanács elnöke.

Az emelvény előtt kétoldalt helyezkedtek el az országgyűlés két házának tagjai, a főispánok, az alispánok, a polgármesterek és a törvényhatóságok kiküldöttjei, a külföldi sajtó képviselői, közöttük Viginio Gayda, a „Giornale d'Italia” főszerkesztője és sok más olasz, lengyel, német, angol, francia és amerikai újságíró, valamint a fővárosi társadalmi egyesületek kiküldöttjei zászlókkal.

Közben állandóan felhangzott a régi követelés:

— Vissza! Vissza! Mindent vissza! Pozsonyt vissza! Nyitrat vissza! Lengyel-magyar határt!
Táblákat is tartottak ilyen felirásokkal:
Pozsonyt vissza! Nyitrat vissza! Erdélyt vissza! Bácskát vissza! Lengyel-magyar határt!

Fehér lován megérkezik a kormányzó

A hangorkán egyszerre elült, amikor 11 óra után néhány perccel a Fő-utca aljáról feltűnt három gépkocsi, amely a kormányzót, a kormányzói pár gyermekeit, valamint Uray kabinetirodai főnököt, Brunszvik György ezredes, utimarsallt és Scholcz Andor folyamörkapitányt, szárnysegédet hozta.

A kormányzó és a kormányzói család tagjai az előkelőségek üdvözlése után elfoglalták helyüket a disztemelvénnyel.

Tizenegy óra husz perc volt, amikor a Fő-utca kanyarulatában feltűrt éljenzés és a lelkes kendőlobogtatás jelezte, hogy közeledik a kormányzó.

A menet élén vitéz Koós Miklós ezredes, szárnysegéd haladt lovon, majd körülbelül 50 lépéssel hátrább egyszerre csak feltűnik egy almásszürke mén daliás lovasával: Horthy Miklós kormányzóval.

A kormányzó mögött lovagolt egy sorban a honvédelmi miniszter, a honvédség főparancsnoka, a vezérkar főnöke és a katonai iroda főnöke, majd mögöttük a testőrség parancsnoka és a kormányzó többi szárnysegéde, utána pedig a honvédfőparancsnoknak, a vezérkari főnöknek és a honvédelmi miniszternek szárnysegédei. Hátrább mögöttük a lovas testőrök következtek festői egyenruhájukban, majd a menetet vitéz Littay András miskolci vegyesdandárparancsnok és törzse zárta be.

A kormányzó, amikor a disztemelvénnyel közelébe ért, könnyedén leguott lováról és Imrédy Béla miniszterelnökhöz lépett, aki eléje jött, hogy üdvözlje. Ezután elfoglalta helyét a kormányzó a disztemelvénnyel.

Imrédy Béla miniszterelnök üdvözlő a kormányzót

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök a kormányzó felé fordult s érces, de megatott hangon ezekkel a szavakkal üdvözlötte az államfőt:

— Főméltóságú Kormányzó Ur, Magyar Testvéreim! Kassán vagyunk. Kassa, a legendás történelmi hely, Felvidékünk gyöngyszeme, ismét magyar! Szent csodálkozással nézünk körül, igaz-e az annyszor megálmodott álom, hogy itt áll a történeti terhes falak közt a büszke magyar hadsereg és élén a Hadur, hogy itt ünnepel az ország sorsának annyi intézője, hogy a kassai Dómból tő fel egek felé a hálaima a Gondviselés Szent István-évi ajándékaért.

— Itt ölelkezik ma a Felvidék ezernyi próbát becsülettel kiállt népe a trianoni börtön-ráccsal husz éven át elválasztott kilencmilliónyi magyarral. Ma itt van lélekben velünk minden magyar. Szivdobogva és könnyes szemmel hallgatja a kassai harangoknak a zugását és velünk együtt éli ennek a nagy magyar ünnepnek minden percét. Oh, hogy tudunk mi örülni, magyarok, egymásnak! Hogy tudunk örülni ennek a félve várt percnak, amikor nincs különbség magyar és magyar között, amikor nem a közös veszélynek a félelme, hanem a találkozásnak közös gyönyörűsége terel össze minden magyart, amikor lehámlik a lelkekről minden máz és a magyar lelkek az istenadta, istenakarta megértésben feledkeznek egymásba. Oh, bár feledtetne ez az ünnep, ez az egymásratalálás mindent, ami széthúz, el-

ASTORIA

2 JELENTÉSE:

1. Ma szombaton este nyílik meg a MÁRVÁNYTEREM

Uj konyha.

Kávéházi árák.

Vendégeinket

feketét és egy

posh, sörre is

szívesen látjuk.

SZÜCS LÁSZLÓ magyar nótákat és sanzonokat énekel
Lorsy Miklós, a „Hegedű bűvésze” európai körutja után zenekarával játszik

2. A TAVERNA a legszebb pesti tánchely, az uric családok szórakozóhelye. Délután és este tánc.

forgácsol, erőtlent, pusztit, bár döböntene rá e pillanat nagyszűrűsége arra, hogy megtaláljuk egymás lelkében mindazt, ami egyesít, ami összetart, ami erősít és gyarapít!

— Ma az ujonnan rajzolt határok közt tízmillió lélek él, dolgozik, küzdök és, ha kell, vérzik a hazáért és e tízmillió lélek köszöntését tolmácsolom, tízmillió lélek hűségét, hódolatát nyújtom át Főméltóságú Kormányzó Urunknak. Köszönjük mindazt, amit értünk

Je nthenem Főméltóságodnak: magyarok voltunk, magyarok vagyunk és magyarok maradunk

Most T. János, Kassa magyar polgármestere

mondott beszédet.
— Ebben a magasztos pillanatban, amikor itt előtt bemeztathatom Kassa őslakos polgársága előtt hódolatunkat, köszönöm Főméltóságodnak, hogy lehetővé tette nekünk a mai napon azt, hogy az ő város falai között üdvözölhessük.

(Hosszantartó éljenzés.)
— Hosszú és nagy hosszú volt ez a husz esztendő és még ezelőtt félévvel remélni sem mertük, hogy ma már olyan idős lesz Kassán, amilyen ünnep csak 1706-ban volt, amikor a Nagyságonult be ide az első országgyűlésre.

(Nagy éljenzés.)

— Mély hódolattal jelenthetem Főméltóságodnak,

Csarszky püspök a magyar és szlovák hívők hódolatát tolmácsolja

Csarszky János püspöki vikárius lép most az emelvényre. Tíz óra perceként át ütemesen éljenzi a kormányzót.

— A magyar nemzetnek mai nagy örömnépén — úgy mond —, mint az anyaországához visszakerült katolikus hívő főpásztor, papságunk és mindannyiunk nevében hódolatteljes tisztelettel teszem le Főméltóságod lábai elé mély tiszteletünknek és őszinte szeretetünknek és tántoríthatatlan ragaszkodásunknak érzelmeit úgy Főméltóságod magas személye, mint a haza iránt. (Zugó éljenzés.)

— Az egyház mindenkor kötelességének ismerte, hogy a hívek lelkében ápolja és megszilárdítsa a valóság és az erkölcs uralmát. Legfőképpen az utolsó husz szomorú éven láttuk, hogy a magyar nemzet Isteneben, a vallásban keresett és talált vigasztalást és erőt, hűséget és ragaszkodást. Tudjuk, hogy az állam csak akkor lesz virágzó és boldog, ha polgárainak ragaszkodása, hűsége és erkölcsi jósága megvan.

— Vannak — folytatta — szlovák híveim is, akik magyar testvéreikkel együtt a multban szeretetben éltek és élni fognak a jövőben is. (Ugy van! Ugy van!) Kérem, kegyeskedjék őket is atyai szívébe zárni. Fogadjon Főméltóságod őszinte hódolatunk, hűségünk és ragaszkodásunk ismételt kifejezését annak az imának a kíséretében, hogy a Mindenható áldásainak dús kincseivel halmozza el és tegye naggyá és boldoggá Magyarországot (Percekig tartó éljenzés.) A szlovákok hódolatát tolmácsolta ezután a püspöki vikárius, szlovák nyelven:

— Kegyeskedjék megengedni — mondta —, hogy lábaihoz helyezzem szlovák alattvalóinak hódolatát. Azt a legmélyebb tiszteletet és szeretetet, amellyel szlovák alattvalói viseltetnek Főméltóságod iránt, akinek személyében kegyes atyjukat látják és, aki most elvezette hozzájuk jóságos anyjukat. Szlovák testvéreim nevében ígértem, hogy hűségesek lesznek új hazájukhoz, amelyhez a végtelen isteni gondviselés csatolta őket. Dolgozni akarnak a közös haza érdekében és az állam boldogságáért.

— Legalázatosabban kérem Főméltóságodat, zárja jóindulatu atyai szívébe szlovák alattvalóit és kegyes-

tett és kérjük az Egek Urát, áldja meg és ajándékozza meg továbbra is egészséggel, éleslátással, fajtájába, fajtájának jövőjébe vetett törhetetlen hittel és bizalommal, hogy még hosszú éveken át vezessen minket a magyar becsület és igazságkeresés útján.

— Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország Főméltóságú Kormányzója éljen! (Szűnni nem akaró, viharos lelkesedés és éljenzés.)

hogy ez alatt a husz év alatt Kassa őslakos polgárságából egyetlenegy sem akadt, aki a magyar szellem hitében megingott volna. (A tömeg ezeket a szavakat viharos lelkesedéssel fogadta.) Mi magyarok voltunk, magyarok vagyunk és magyarok is maradunk. (Tomboló éljenzés.) Mély hálával és hódolattal köszönjük Főméltóságodnak ezt a nagyon kiváló megismerést és arra kérem a város minden lakosa nevében, méltóztassanak bennünket továbbra is nagyrabecsült szeretetükben megtartani.

— Az egész polgárságunk nevében arra kérem az Uristent, hogy vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója (percekig tartó lelkes ünnepelés), a Főméltóságú Asszony (nagy éljenzés) és a kormány sokáig éljen. (Sokáig tartó lelkes éljenzés.)

kedjük biztosítani számukra a közös új hazában is kulturális és nyelvi életük szabad gyakorlását. Kérem a Főméltóságú Asszonyt, zárja kegyes szeretetébe új alattvalóit és terjessze ki fölénk áldását, hogy a haza felvirágozzék és gyarapodjék.

„Soha nem csüggedtünk, büszkén megyünk vissza édes hazánkhoz”

Pajor Miklós volt szenátor beszéde következett:

— Az ezeréves nemzet, Magyarország testéről husz évvel ezelőtt igazságtalanul letépett egyik ág, büszke önértéssel és tántoríthatatlan magyar öntudattal járul most itt a legelső magyar ember, az első katona, vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó ur főméltósága elé. (A tömeg ütemes „Horthy! Horthy!”, majd „Mindent vissza!” kiáltással ünnepli a kormányzót.) Hálát adok a Mindenhatónak, hogy fenntartotta bennünk a hitet, letörölte szemünkön a könnyek sokaságát, fenntartotta bennünk az erőt és kitartást, hogy megvívjuk a nehéz, de becsületes harcot.

— Főméltóságod bölcs, céltudatos, határozott és az igazság pilléreire alapított nemzetépítő munkája tette lehetővé, hogy fegyver és vérdídot nélkül mégis csak győzt a husz évvel ezelőtt megtörtént és meggyalázott magyar igazság. Soha nem csüggedtünk és ezért a sok ármány nem is tudta erőnket gyengíteni s ellenállásunkat megtörni és soha nem sikerült senkinek éket verni abba a terebélyes fába, amelyet a magyar nemzeti önérték és az Istenbe vetett hit táplált. És most, amidőn erre a nemzeti önértékre és igazságra rakott bilincsek csörgése tülhallatszott a trianoni határon (Felkiáltások: Vesszen Trianon!) és összetörte a trianoni határt, őszinte lelkesedéssel, büszkén megyünk vissza a mi édes magyar hazánkhoz. (Szűnni nem akaró lelkes éljenzés és taps.) A visszacsatolt területek minden lakosa egy szívvel, egy lélekkel fohászkodik az Egek Urához, adjon Főméltóságodnak erőt, egészséget, hogy befejezhesse azt a dicső munkát, amelyet megkezdett. (Viharos, tomboló lelkesedés, éljenzés és taps.)

A Felvidék anyái, asszonyai és leányai hálátelt szívvél köszöntik a kormányzói párt

Pausz Béláné lépett ezután az emelvényre:

— A boldog Kassa és boldog Felvidék anyáinak, asszonyainak és leányainak nevében mélyszéges hódolattal köszöntöm Főméltóságodokat az ősi kurucváros vérről és könnyel áztatott szent földjén. Most, hogy újból kisütött az Isten áldott napja a Felvidéken,

légy üdvözlölve, légy áldva általunk Főméltóságú Kormányzó Urunk. (Viharos éljenzés.) Hálátelt szívünk áldó szavait nem is tudom olyan formába önteni, amely méltó lenne a husz év óta vérző szívvel várt nagyszerű pillanat magasztosságához.

— Kormányzó Urunk! Minden magyar anya, assz-

szony és leány nevében jelentem Neked: megtartottuk Kassát a magyar nemzetnek! Husz hosszú esztendő minden fájdalma és keserősége nem volt elég ahhoz, hogy elfeledtessék velünk, magyar anyákkal azokat a feladatokat, amelyeknek elvégzésére bennünket a történelem kötelez. (Hosszantartó lelkes taps.)

— Főméltóságú Urunk! A magyar anyák hódolatteljes szívvel köszönik meg Neked, hogy visszahoztad gyermekeik jövődjét és elhozta ide közénk Szent István koronája fényét, amelynek védelme alatt a megnagyobbodott drága Magyarországon szeretett hazánk minden hűséges fia oltalmat, békességet, kenyeret és megelégedést találjon. Minden magyar anya, asszony és leány szívéből forró ima száll ma a csillagok felé: Isten, tartsd meg Magyarországot kormányzóját (Szűnni nem akaró tomboló lelkesedés, éljenzés és taps), hogy Ő, aki ellenmondást nem tűrő módon megkezdte a trianoni Magyarország újjáépítését, be is fejezhesse azt, hogy a nagy kuruc város felszabadulása után Pozsony felett se legyen többé idegen az űr, hogy a mi drága Tátránk ismét ölelkezhesék a kalásztérző áldott magyar rónával, hogy ne legyen többé idegen kézen kincses Kolozsvár, a Székelyföld s a Bánát bőségesen termő földje. (Tomboló felkiáltások: „Mindent vissza!”)

— Magyarok Istene! Áldd meg és segítsd meg Magyarországot kormányzóját, hogy bölcs kormányzása folytán ismét a régi fényben ragyogjon Szent István koronája és a régi nagyságban pompázzék Szent István birodalma. (Szűnni nem akaró lelkes éljenzés.)

— Légy üdvözlve, légy áldva általunk országunk első asszonya, Főméltóságú Kormányzó Asszony. A magyar mult dicsőséges nagyasszonyaival egyetemben az elmúlt husz hosszú év szenvedései közt a Te drága neved volt minden magyar anya szívébe zárva s ős Budavárban lakó Nagyasszonyunk volt minden magyar anya eszményképe. Főméltóságú Asszonyunk! A Te jóságos lelked hatása alatt mindent megtettünk, ami csak módunkban állott, hogy gyermekeinket abban a szellemben neveljük, amely ős-Budavár Nagyasszonyától sugárzott ki. Minden drága magyar szó, amely áldott ajkaidról elhangzott, felmelegítette a mi szívünket is. Jóságos két kezéd sok szenvedést szüntetett meg és sok könnyet szárított fel. Hogyan köszönjük meg Neked, hogyan adjunk hálát a jó Istennek, hogy megengedte érnünk ezt a vérző szívvel várt, kimondhatatlan boldogságot, hogy felajánlhassuk Neked a felvidéki magyar asszonyok szívét és lelkét, hogy alázatos hódolattal segíthessünk Neked abban, hogy széles e hazában ne legyen többé szenvedő magyar, ne legyen többé koldus magyar, hanem boldog, erős és nagy nép legyen a magyar! (Hosszantartó lelkes éljenzés.)

— A Magyarok Istene áldja meg Kormányzónénkat, hogy utánunk, akiknek a jó Isten megengedte a legnagyobb boldogságot és megadta a magyar nemzeti gondolat diadalmát, az a sok szegény magyar anya is mielőbb, részesülhessen ebben az áldásban, aki ma még idegen uralom alatt színlődik, ahol nem szűnt meg még a szenvedés és a könnyek árja, de meg fog szűnni, mert velünk marad a Magyarok Istene.

— Főméltóságú asszony! A kassai anyák, asszonyok és leányok az egész oszthatatlan Felvidékekkel együtt ezt kiáltják: *Eljen a magyar kormányzó pár!* Eljen a sirjából feltámadt, megnagyobbodott Magyarország! (Tomboló lelkesedés, szűnni nem akaró éljenzés, „Mindent vissza!” zugják a szavalókórusok.)

Gróf Esterházy János:

„Az odaát maradt magyarok élére állok és ígértem, hogy átmeniem őket”

Gróf Esterházy János beszélt ezután:

— Sokáig vártunk erre a napra. Megértük. Köszönjük elsősorban az Uristennek. Köszönjük másodsorban Főméltóságodnak! Köszönjük harmadsorban a Főméltóságod bölcs vezetése alatt mostanáig a trianoni békeszerződés óta minden egyes volt magyar kormányznak (Ugy van!), köszönjük elsősorban Bethlen Istvánnak (Eljenzés), aki átértette, átértette azt, hogy mit jelent, ha az ember csak utóval juthat haza. Köszönjük végül Imrédy Bélának (Eljenzés!), Kánya Kálmánnak (Eljenzés), akiknek sikerült ezt a nagy művet betetőzni.

— Főméltóságú Uram! Köszönjük, hogy vér nélkül történt. Köszönjük azt a bölcs, higgadt kormányzást, amely lehetővé tette, hogy amikor magyar a magyarral újra kezelt szorít a határok elmulása után, akkor nem találunk szétlőtt romhalmazokat és hazánk fiainak legjobbjai nem maradtak ott a csatatéren. Ezt a higgadságot, ezt a mérsékletet köszönjük. Mit köszönjük még? Nem tudjuk. Szívünk tele van érzéssel. Egyet ellenben ígérünk.

— Maradtunk magyarok odaát a határokon túl, akiknek az élére állok és ígértem azt, hogy átmeniem őket (Zugó éljenzés!) és meg vagyok győződve, hogy amint minket, magyarokat, erős keresztény érzések fűtenek, szlovák testvéreink ugyancsak az Istenbe vetett hitnek köszönhetik, hogy meg tudták élni, hogy most kezdenek felszabadulni. (Ugy van! Ugy van!)

— Mi, ottmaradt magyarok, igérjük Főméltóságodnak, hogy kezet adunk az ott élő szlovák testvéreinknek és velük együtt dolgozunk egy szebb jövőért. (Eljenzés.) Az ideát lévő magyaroktól pedig kérem, hogy az idecsatolt szlovákok nemzeti érzéseit tartsák a legmélyebb tiszteltetben, engedjék meg, hogy ugyanugy élhessenek itten, mint ahogy mi követeljük, hogy ott élhessünk. (Ugy van!)

— Köszönjük még egyszer Főméltóságodnak. Köszönöm én akkor, amikor Kassa városának mandátumáról ezennel lemondok és amikor magyar Kassát átadom Főméltóságodnak, kérem, kegyeskedjék eljönni velünk a Rákóczi fejedelem hamvait körülvevő dombra és énekeljék el azt a Te Deumot, amelyet Isten segítségével nélkül soha megérni nem tudtunk volna.

A Janina Cigarette
Budapest, VIII., Nagy... utca 17.
ajánlja legfinomabb, köz... gyártmányait;

SENATOR

CIGARETTAHÜVELY ÉS PAPIR
MINDIG DIVATOS, FINOM ÉS EGÉSZSÉGES!

SENATOR CELOFILTER kettős füstszűrővel, rövid és hosszú méretben
SENATOR CELOFILTER parafa véggel
SENATOR EXTRA a legfinomabb vattás hüvely, rövid és hosszú méretben
JANINA füstszűrős hüvely, versenyáron

SENATOR papír 60 és 120 lappal, leheletfinom különleges minőség
SENATOR RAPID a legdrágább papír, hosszában hajtogatott és gumizott
SENATOR BLOK papír, kitéphető és gumizott széll
JANINA cigaretta papír a legfinomabb minőségben

A kormányzó magyar és szlovák nyelven válaszolt az üdvözlésekre

Horthy Miklós kormányzó az üdvözlésekre a következő beszéddel válaszolt:

— Hálát adok az isteni Gondviselésnek azért, hogy Kassa városának dicső történelmi emlékekkel megszentelt falai közé, a magyar Felvidék nemzeti kulturájának ősi földjére léphettem.

— Ami még néhány hónapja csak távoli remény, hetekkel ezelőtt csupán aggodó bizakodás volt, az a közelmúlt napokban bizonyosság és ma végre élő valóság lett.

— Ezért, hogy ez megtörténhetett, különös hálát érzünk a baráti nagyhatalmak és azok vezető államférfiai iránt. Vállalták a döntőbíró szerepét és ezáltal néhány óra alatt rendezték azt a kérdést, amely — noha mindenki belátta tarthatatlanságát — husz év alatt nem tudott megoldást nyerni. Nehéz és kényes volt a szerep vállalása, mert a döntőbíró mindig csak az igazságot keresheti. Pártatlan kell, hogy legyen és nem vezethet senkinek, legkevésbé barátjának.

— Sorsdöntő napjainkban hagyományos baráti együttérzéssel állott mellénk a nemes lengyel nemzet. A mai ünnepnapon erre is őszinte hálával gondolunk.

— Meleg szeretettel öleljük magunkhoz hazatért felvidéki testvéreinket. Az elnyomatás és az üldöztetések dacára emelkedett szellemben, hittel és bizalommal álltak helyt a magyarsághoz való hűséges ragaszkodásban. Ezzel a mi nagy küzdelmünkben részt vállalva, nagymértékben könnyítették meg nehéz munkánkat.

— Husz év múló pillanat egy nemzet életében, de annak a nemzedéknek, amely azt végig szenvedte, egy örökkévalóságot jelentett — a rák kényszerített határokon innen is és túl is. Ennek a keserves időnek tanulságait le kell vonnunk. A házat ugyanis felgyújtani könnyű, de nehéz azt újra felépíteni.

— Szent István évére esik a magyar igazság győzelmének első eredménye.

— A nagy király hagyományaihoz képest, az ő elgondolásainak szellemében fogadjuk az új határokon belül nem magyar fajú testvéreinket is. Régi otthonukat találják meg az egymás mellett kiontott vérral annyiszor öntözött közös hazában. A magyar kenyér mellett a magyar szívek szeretete várja itt őket. Ez biztosítja részükre nyelvük és kulturájuk teljes szabadságát.

— Minthogy ezen a vidéken szlovákok is laknak, néhány szót szlovák hozzájuk nyelvükön.

Ezután a kormányzó szlovákra fordította a szót és a következőket mondotta:

— Bár nem birom a szlovák nyelvet, de a haditengerészetnél töltött szép éveim egyik eredményeként horvátul beszélek és így a szláv nyelvek nem teljesen idegenek nekem. Meleg szeretettel üdvözöllek benneteket, akik e mai napon visszatértek ezeréves hazátokba. Kenyeretadó földjét nemcsak együtt munkáltátok, de együtt védtétek is. Legyetek meggyőződve, hogy az egész magyar nemzet megértő szeretete biztosítani fogja részetekre életszínvonalatok emelésén kívül a szlovák nyelv és kultúra teljes szabadságát is.

A kormányzó ezután — ismét magyar nyelven — a következőképpen fejezte be beszédét:

— Amidőn köszönetet mondok a szívek lelkes örömeiből fakadt meleg üdvözlésért, arra kérek mindenkit, hogy merítsen erőt a jövő küzdelmeihez a magyar igazság átütő erejéből, amely az első alkalommal már — a történelemben példanélkül álló módon — vér nélkül is győzedelmeskedni tudott.

A kormányzó beszédének minden mondatát zugó és lelkes éljenzés kísérte. Amikor a baráti nagyhatalmakról és azok vezető államférfiaiáról beszélt, a tömeg ütemesen kiáltotta: „Duce, Duce!”, „Hitler, Hitler!” A kormányzó köszönetét a nemes lengyel nemzet iránt viharos „Lengyel-magyar határt, lengyel-magyar határt!” kiáltásokkal fogadták. A kormányzó szlovák nyelven elmondott szavait pedig nemcsak magyar „Eljen!”, hanem szlovák „Nech zsijs!” kiáltások is követték.

Amikor az ünneplés lecsillapodott, a kormányzó a kassai dóm felé indult. Társaságában voltak családtagjai és Imrédy Béla miniszterelnök. Nagy csoportban követték a felvidéki magyarság vezetői. A közönség a Himnuszt énekelte.

A dóm plébánosa a templom bejáratánál üdvözli a kormányzói párt

A székesegyház előtt Tost Barna plébánossal az élen várta a papság a főméltóságú párt. A kormányzó lassu léptekkel közeledett, jobbján a főméltóságú asszonnyal és kétoldalt a testőrök feszes díszlépésben lépdelték. A kormányzói pár mögött József királyi herceg és József Ferenc királyi herceg s azután a többi előkelőség.

A templom ajtajában Tost Barna plébános üdvözölte a kormányzói párt. Meghatottságtól remegő hangon ezeket mondotta:

— Alleluja, hála legyen az Istennek. A keresztre feszített Magyarország feltámadásának hajnalán a legmélyebb hódolattal üdvözölöm Főméltóságú Kormányzó Urunkat, amikor belép velük együtt Árpád-házi Szent Erzsébet négyszázéves templomába, amikor belép, hogy a kassai szent vértanúk ereklyéi előtt, a nagy fejedelemnek hamvai felett hálát adjon velünk együtt és minden magyar szívvel együtt a mindenható Istennek azért a nagy kegyelméért, hogy irgalmas volt hozzánk, szenvedő magyarokhoz és meghallgatta buzgó imáinkat, — amikor belép ebbe a templomba, hogy szívünk boldog érzelmével hálát adjunk a mi mennyei Atyánknak.

— A zsoltár is azt mondja, hogy az irgalmasság és az igazság találkozik és az igazságosság és a béke megcsókolt egymást. Ezzel a hódolatteljes csókkal üdvözölöm Főméltóságú Urunkat és mély hódolattal kérem, hogy atyai csókját adja minden elszakított szenvedő magyarnak, akik most visszatérünk az anyasziget felé és fogadjon minket atyai szeretetével és velünk együtt köszönje meg hálás lélekkel a Mindenható Istennek ezeket a boldog perceket, ezt a feltámadási hajnal, amelyet az ő irgalmas kegyelméből elértünk. Isten hozta Főméltóságú Kormányzó Urunkat, Főméltóságú Asszonyunkat és minden magyar testvérünket. Eljen a Kormányzó Ur!

Te Deum után a kormányzó tiszteleg Rákóczi hamvainál

Ujból hatalmas éljenzés tört ki, majd megjelent a templom ajtajában Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás, hogy fogadja a kormányzói párt, amikor átlépi a templom küszöbét. Miután a kormányzói pár elfoglalta helyét a szentélyben, felhangzott a Magyar Hísekegy s megkezdődött az ünnepélyes Te Deum, amelyet Serédi hercegprímás intonált. Kassa népe könnyezve adott hálát az Uristennek, hogy huszevi rabság után végre visszatérhetett a magyar hazához. Szárnyalva szálltak a Te Deum fenséges hangjai az ég felé. A jelenlévő előkelőségek mélyen meghajva hallgatták a magyarság fohászt.

A Te Deum alatt, amelyet Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás intonált, a Kassai Dalárda énekelt Hemerka Ulrik karnagy vezénylete alatt. Orgonázott Sugár Viktor orgonaművész, a Mátyás-templom orgonistája, akit külön erre az ünnepélyes alkalomra meghívtak a kassai Dómban való közreműködésre.

Amikor a Te Deum véget ért, a keresztvivő előrelépett a templom rácsához, mögötte a hercegprímás, körülötte a segédkező papság. A kormányzó ekkor a dóm kriptájába ment, hogy Rákóczi hamvainál tisztelegjen.

A szarkofág két oldalán két testőr állt mereven, mint a szobor. A kormányzó elhelyezte koszoruját. A sirt csakhamar körülvette a koszorúk erdeje. Ott volt a miniszterelnök koszoruja, a felsőház, a képviselőház koszoruja, lord Rothermere piros rózsából font koszoruja, a kir. hercegek, a honvédség főparancsnokának, a magyar törvényhatóságoknak hatalmas koszorui. Vitéz Sibrik Sándor tábornok a Rákóczi-rokonok nevében rótta le kegyeletét. A katonai attasék is koszorút helyeztek el a siron.

A díszmenet

A kormányzó a dómból a Mária-térre ment, ahol a katonai alakulatok díszmenetben vonultak el előtte. A felvonulás festőien szép, lenyűgöző látványt nyújtott. Elöl haladt egy vezérkari tiszt, utána Koós Miklós ezredes, a kormányzó első szárnysegédje, majd a kormányzó tengerügyi egyenruhában. Mellette haladt a főméltóságú asszony fekete perzsa bundában, lila kalappal a fején. A kormányzói pár körül kivont karddal haladtak a testőrszettek, majd a testőrlégénység. Ezután következtek a kormány, a diplomáciai testület és a törvényhozás tagjai, az államtitkárok kara, a honvédség képviselői, a tábornoki kar, a törzstiszti kar, József királyi herceg, József Ferenc királyi herceg, az olasz és a német katonai attasé. Ott haladt a menetben gróf Esterházy János családjával, továbbá Darányi Kálmán volt miniszterelnök, Fabinyi Tihamér volt pénzügyminiszter és végeláthatatlan hosszú sora az egyházi, polgári és katonai előkelőségeknek.

Az utvonalon elhelyezkedett óriási tömeg színni nem akaró örömmujongással élenezte a kormányzót, a kormány tagjait, a magyar honvédséget, a baráti nagyhatalmak vezéreit. Amikor feltűnt Kánya Kálmán külügyminiszter alakja, lelkesen megéljenztek.

Miután a kormányzói pár és az előkelőségek elfoglalták helyüket a díszmenelvényen, háromnegyed egy órakor megkezdődött a honvédség díszmenete a folyamórság zenekarának indulói mellett. Amikor feltűnt a díszmenet élén haladó lovastisztek csapata, a közönség percekig ünnepelte a magyar honvédséget. A lovastisztek után következett a ludovikások csapata, majd a nehéz géppuskások, a kerékpárosok és a honvédség többi alakulatai. A díszmenet másfél óra hosszat tartott.

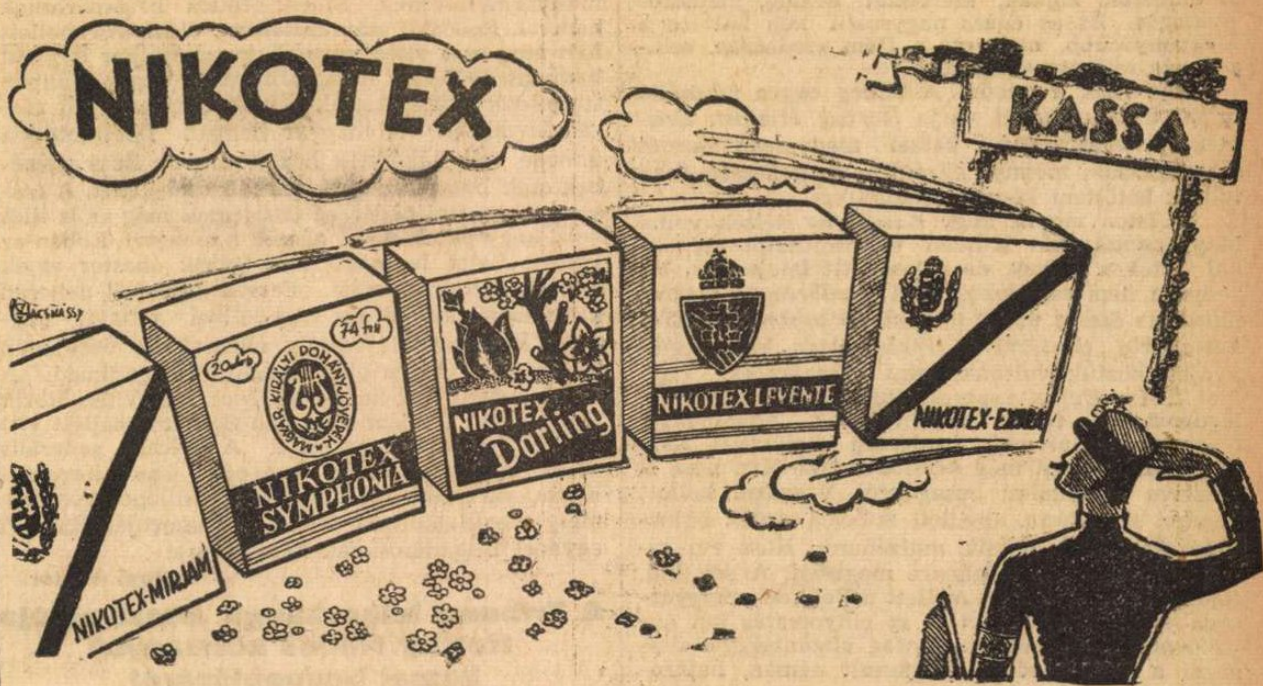
Lord Rothermere beszéde a díszében

A díszszemle után délután Kassa város közönsége a Schalk-ház éttermében ebédet adott, amelyen többek között résztvettek József királyi herceg és József Ferenc királyi herceg, Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás, a kormány Kassán megjelent miniszter tagjai és államtitkárai, lord Rothermere, gróf Bethlen István, Eckhardt Tibor, gróf Széchenyi Bertalan, a felsőház elnöke és Kornis Gyula, a képviselőház elnöke az országgyűlés két házának sok tagjával együtt, valamint a főispáni kar nagy része.

Az ebéd után az első felköszöntőt Toszt László mondta Magyarország kormányzójára. Utána Pajor Miklós szenátor meghatott szavakkal méltatta Imrédy Béla miniszterelnököt, Kánya Kálmán külügyminisztert és gróf Teleki Pál közoktatásügyi minisztert nagy érdemeit a Felvidék visszacsatolt részének visszaszerzésé körül. Oelschlaeger Lajos Imrédy Bélánál köszöntötte fel, majd dr. Laczkó kassai ügyvéd a magyar honvédségre üzent a poharát.

Toszt Barnabás apátkanonok gróf Esterházy Jánosnak a felvidéki magyarság érdekében kifejtett munkáját méltatta. A pohárköszöntőre gróf Esterházy János nagyhatalmú beszédben választott. Megemlékezett politikai tanítómesteréről, Szüllő Gézáról, akinek ösztönzésére vette fel a harcot Kassa város mandátumáért. Hangsúlyozta, hogy most, amikor a Felvidék egymilliónyi lakosa az anyaországhoz visszatért és itt boldog jövőnek néz elébe, munkásságát a vissza nem csatolt Felvidéken folytatni kívánja, mert még mindig maradtak a határon kívül magyarok. Munkáját ezeknek szolgálatába akarja állítani. Hangsúlyozta, hogy a Magyarországhoz visszakérülő nép magyarságát érez, tekintet nélkül arra, hogy magyarul, nemetül vagy szlovákul beszél-e.

Majd ismét Toszt László szólalt fel és meleg hangon üdvözölte lord Rothermert, méltatva a magyar igazság érdekében kifejtett önzetlen munkásságát. A város közönsége nevében megköszönte a lordnak azt a gyönyörű zászlót, amelyet a városnak adományozott.



„Meggyőződése, hogy Magyarország új reményekkel tekinthet a jövőbe” — mondta Lord Rothermere

Lord Rothermere a polgármester üdvözlő szavaira így válaszolt:

— A magyar kormány szíves meghívására kimondhatatlan örömmel jöttem ma Kassára, hogy részt vehessek azon az ünnepségen, amelyet Magyarország igazsága tudatában hosszú éveken keresztül türelemmel várt. Ezek az örömteljes órák most kárpótolják Magyarországot és a Kassán élt magyarokat husz esztendő szenvedéseiről. A magyar zászló ma visszatérhetett az ősi magyar város falára. Biztosíthatom a kassai magyarokat, hogy angol barátai ezen a nagy és szent ünnepen teljes mértékben együtt éreznek velük. Magyarország két hatalmas barátja, Németország és Olaszország segítségével visszakapta Kassát, a Felvidék gyöngyét és biztos vagyok abban, hogy ezt a gyönyörű várost soha többé el nem veszítik.

— Hosszu éveken át dolgoztam Magyarország

igazságáért saját hazámban, abban a biztos meggyőződésben, hogy ez a nap el fog jönni.

— Horthy Miklós kormányzó főméltósága és a magyar kormány meghívása és szívesége folytán most itt lehetek és így kérem a felszabadult Kassát, fogadja el tőlem, mint baráti érzelmeim zálogát, ezt a zászlót. Meggyőződése, hogy Magyarország hatalmas külföldi barátai segítségével áldozatkész munkával új reményekkel tekinthet a jövőbe.

— Ma az egész világ Önökkel ünnepel, kedves barátaim, Önökkel ünnepli a felszabadulás boldog örömeit.

Lord Rothermere mélyhatású, lelkes tapssal fogadott beszéde után dr. Nemessányi László főorvos a „Magyar a magyarért”-mozgalomért mondott köszönetet a kormányzóknak és vitéz Imrédy Bélának.

Imrédy miniszterelnök: „A Felvidék csodálatraméltó kitartással állt helyt magyarságáért”

Imrédy Béla miniszterelnök emelkedett ezután szólásra:

— Ugy érzem — mondta —, nem volna teljes a felszólalások sora, ha nem emlékezném meg a Felvidék magyarságáról, amely husz éven át példát mutatott arra, hogy a magyar tűz nem szalmaláng, hanem tud hosszú éveken át a hamu alatt parázsként izzani, hogy a történelem első fuvalatára lángra lobbanjon. Köszöntjük a Felvidék magyarságát, amely csodálatraméltó kitartással állt helyt magyarságáért. Köszöntjük annak céltudatos és bátor vezetőit és köszöntjük a magyar anyákat, akik egy magyartalan iskolapolitika hiányait pótolva, megtanították gyermekeiket a magyar dalra, a magyar Himnuszra, a magyar érzésre. Köszöntöm az egész magyarságot, azt is, amely visszatért hozzánk, és különös szeretettel

azt is, amely a határokon túl maradt. Helyzetük nehéz lesz, mert kevesebben vannak, de éltet a remény, hogy az új történelmi irányzatok keretében államukban megértésre fognak találni ugyanúgy, mint ahogyan mi is megértéssel és szeretettel fogadjuk visszatérő szlovák testvéreinket.

A díszmenet után a kormány tagjai és a megjelent előkelőségek visszatartak a fővárosba.

Lord Rothermere selyemzászlót adott Kassának

Horthy Miklós kormányzó kassai bevonulásának napján Magyarország nagy barátja, Lord Rothermere, aki jelen volt az ünnepi sorában, Szűz Máriás címerrel ellátott selyem piros-fehér-zöld zászlót nyújtott át Toszt Lászlónak, Kassa város magyar polgármesterének. A zászlót kék-sárga selyemszalag, Kassa város színei, díszítik.

Visszaérkezett a kormányzó

Horthy Miklós kormányzó és családja pénteken este hét órakor a Keleti pályaudvaron különvonatán visszaérkezett Budapestre.

Küzdelmes emlékek, daliás képek a felszabadult Kassa örömnepén

— Most mit szólna Tiso, ha ezt látná? Ez az a tizenennyolc százalékos magyar?

Ebben a büszke szónoki kérdésben szakad ki a mellettem álló kassai polgár szívéből a lelkesedés. Hát igen, ahogy ott hullámoztok a dóm mögött szélesen és hosszan húzódó Fő-utca hőmpölygő sokaságán, ahogy zugott a levegőben a tömegek lelkes és boldog ujjongása és mindenütt magyar szó, magyar lelkesedés, magyar éljen, magyar háladási, mosolyogni kellett a levitézlett csehszlovák statisztikák erőlködésén. Ez a Kassa úgy hozzáillik Magyarországhoz, mint aranygyűrűbe a gyémánt. Ez a Kassa a kormányzó dicsőséges bevonulása napján csodálatos erővel hirdette örök és változhatatlan magyarságát.

A véletlen úgy akarta, hogy a lelkesült tömegek boldog torlódásában sötét ruhába öltözött, tekintélyes férficsoporthoz kerüljek az ünnepi tribün előtti térségen. Ezek az urak — amint hamarosan megtudtam, a kassai magyar nemzeti tanács elnökségének tagjai — sok mindent elmondtak

nekem arról, milyen volt a város élete az elmúlt kritikus hetekben. A müncheni konferencia után ugyanezen a térségen, ahol akkor még Stefanik szobra állt, a sebtiben megalakult „autonom” kormány a szlovák nemzeti tanács demonstrációját rendezte meg. Csak egy maroknyi csoportot tudtak összeverbuálni a falvakból, husz-harminckoronás napidíjakkal és alig husz házon lengett a szlovák nemzeti lobogó. Most bezzeg egy zászlótenger a város. Egy rövid nap elegendő volt, hogy minden és mindenki felkészüljön a felszabadító magyar csapatok ünnepélyes fogadtatására.

Az enyhe novemberi ködben a szabadon égő gázlámpák fáklyalángjai lobognak, a Stefanik-szobor helyén, magyar nemzetiszínű pilon csúcsán, kigyullad Szent István koronájának villanyfényes képe. Villanylámpák koszorúja szegélyezi amott az uteleji diadalkaput, amely alatt a kormányzó áthalad. A Fő-utca legmagasabb háza, egy új és még félig kész nyolcemeletes palota legtetefén is emberek állnak sűrű sorokban. Szinte isten-

kisértés, mert korlát nincs a tetőn. A park fái is emberek lógnak, szerteszét boldog, mámoros nyüzsgés. És az egész nagyszerű kép háttere a leggyönyörűbb, mert ott a Dóm csodaszép, szimpompás tetőzete emelkedik.

Már telik a tribün. A tömeg egyre fokozódó örömteli izgalommal várja Horthy Miklóst. Közben új ismerőseim, a Kassai magyarság vezetői magyarázzák, mennyi küzdelem és nehézség árán tudták betölteni kényes feladatukat.

— Isten ments, hogy Kassát ne ítélték volna Magyarországnak. Minden elmozdithatót magukkal vittek a csehek, de valamit itt felejtettek, bizonyára nem szándékosan. A rendőrségen megtaláltuk az ötszáz nevet tartalmazó lajstromot. Ezeket akarta „elintézni” a Hlinka-gárda. Mi is mindnyájan köztük voltunk, mint „hazaárulók”. Legelől Toszt Barna esperesplébános, a legbátrabb, legderékabb férfi, mindnyájunk szemefénye. Nyolcszáz főnyi cseh rendőrség uralkodott Kassán. Ehhez járult még hétszáz rendőrkém, nem is beszélve az alkalmi besugókról. Vigyázni kellett minden szavunkra, amellyel szükség esetén bátorságot és erélyt kellett mutatnunk. Husz évi kisebbségi sors sok mindenre megtanít. A sok baj, fájdalom és keserűség mellett a Felvidék magyarsága valamit köszönhet is az elnyomatás két évtizedének. Megtanult hallgatag elszántsággal dolgozni a jobb jövőért, megtanult némán, határozottan cselekedni, ha kell.

Kemény viták voltak a csehek kivonulása előtt a város felett parancsnokló tábornokkal. Igyekeztek megakadályozni értékes berendezések elhurcolását. A csehek arra hívtakoztak, hogy azt viszik el, amit a cseh állam adott a városnak és Kassát ebből „a statisztikai számarány szerint” legfeljebb tizenhét százalék illeti meg.

— Ugy? — felelték a magyarok. — Akkor adjátok nekünk a prágai kincsek tizenhét százalékát is, hiszen az adónkkal ahhoz is hozzájárultunk.

De hiába a vita ott, ahol a fegyveres hatalom az ur. Így hát gépekkel, bitorokkal, folszerelésekkel megtelve robogtak el az óriási társzekerek az utolsó két napon. Milliárdos értékeket vittek magukkal! De nem baj semmi most már, csakhogy itt vannak a testvérek és kitakarodtak az elnyomók.

Egy-egy derűs emlék is felszínre kerül. A mult esztendőben szó volt róla, hogy Benes, mint a köztársaság ujonnan választott elnöke, meglátogatta Kassát. Nagy készülődés folyt és a szlovák polgármesternek az a fura ötlete támadt, hogy magyaros pompával kellene fogadni az államfőt. Indítványozta, hogy parádés négyesfogatot szerezzen be a város. A törvényhatóság magyar tagjainak sehogy sem tetszett a terv, nem akarták megszavazni. Toszt László, a magyar alpolgármester, bizalmasan kiadta a jelszót, hogy meg kell szavazni az indítványt.

— Ne komédiázzatok, hiszen ugysem Benesnek szavazzátok meg, hanem Horthy Miklósnak.

A bölcs jóslat bevált. A négyesfogat csakugyan Horthy Miklós kedvéért szerepelt először a nyilvánosság előtt: csütörtökön Kassa magyar urai vonultak ki rajta a felszabadító magyar csapatok elé.

*

Mialatt Magyarország kormányzója a templom kriptájában a nagyságos Fejedelem sírját koszoruzza meg és szívet remegtető áhitattal zengenek fel a nemzet imái, a kriptának egy másik szarkofágjára is koszoru kerül. Ez külön történet, amit el kell mondani, mert szívárványivként hidal át történelmi multat és történelmi jelent. Ott nyu-

gosznak a kriptában Rákóczi fejedelem egykori főudvarmesterének, Sibrik Miklós brigadérosnak hamvai. Rodostói száműzetésben, dicső ura mellett halt meg ez a vitéz kuruc katona. Amikor Rákóczi hamvait 1906-ban hazaszállították, Thaly Kálmán sürgetésére vele hozták Sibrik őbester földi maradványait is. A magyar nemzet felejthetetlen ünnepe volt Rákócziék hazatérése, de Bécs szemében csak bosszusan türt, rebellis cselekedet. A császári és királyi hadsereg tisztjeinek még az is tilos volt, hogy az ablakból nézzék a menetet. Ebben az időben fiatal hadnagy volt Sibrik őbester egyik egyenes leszármazottja. Ferenc Józseftől nehezen kieszközölt, különleges engedéllyel a fiatal hadnagy Budapestről Kassáig elkísérhette ősapjának koporsóját. Azóta eltelt harminckét esztendő. A fiatal hadnagyból huszártábornok lett: vitéz Sibrik Sándor, aki a világháborúban Satanov mellett vitt véghez legendás haditettet. A délceg generális most, a felszabadulás ünnepén ismét bevonult Kassa városába és könnyektől csillogó szemmel, mély megilletődéssel tette le koszoruját Rákóczi egykori brigadérosának koporsójára.

Lányi Viktor.

A Tribuna lelkeshangu beszámolója Horthy Miklós kormányzó kassai bevonulásáról

Róma, nov. 11. A délutáni lapok hasábos tudósításokban számolnak be Horthy Miklós kormányzó kassai bevonulásáról és kiemelik a mai nap történelmi fontosságát.

Businari, a Tribuna Kassára kiküldött különtudósítója a bevonulással kapcsolatban ezeket írja: Kassán ma új Magyarországot találtunk. Ez már nem a régi könnyező Magyarország, hanem új, öntudatos Magyarország, amely büszke újjászületésére, tudatában van erejének és biztos barátokra számíthat. A kassai bevonulás a jognak és az igazságnak világgrázáló győzelmét jelenti. A tudósító megállapítja, hogy Kassa a husz éves cseh elnyomatás ellenére megőrizte magyar jellegét és történelmi levegőjét. Kassa ma ünnepel, de holnap újra megkezdí régi magyar életét és ismét az lesz, ami ezer éven át volt: Felsőmagyarország fővárosa.

Rothermere lord a kassakörnyéki falvakban

Lord Rothermere, aki mint a magyar kormány vendége résztvevett Horthy Miklós kormányzó és a honvédsereg ünnepélyes bevonulásán Kassán, az ünnepségek után, ahol lelkes ünnepelésben részesítették a lordot is, Eckhardt Tibornak, a Magyar Revíziós Liga társelnökének kíséretében a kassakörnyéki falvakba utazott. A lordnak ez a gesztusa a Kassán megjelent politikusok körében igen élénk visszhangot váltott ki és általános helyeslésre talált, mert így a kassai ünnepségekkel kapcsolatban Kassa közvetlen környékének lakossága is külön örömben részesült.

Ki látta meg először a kassai ünnepség színterére érkező kormányzót?

A kassai ünnep egyik résztvevője, aki az előkelőségek emelvénye előtt nézte végig a bevonulást, a következő kedves élményt mondta el nekünk.

Már megkezdődött a katonaság felvonulása és mindenki feszült figyelemmel várta Horthy Miklós kormányzó érkezését. Mialatt a különböző katonai alakulatok felvonultak, a teret szegélyező fák tetején elhelyezkedett fiatalság ütemesen kiáltotta: *Éljen Horthy! Éljen Horthy!* Egyszerre csak az, aki legmagasabban állt, tulkiáltva a többieket erős hangon megváltoztatta a szöveget: *Most jön Horthy!*

Imrédy Béláné, aki Horthy Miklósné mellett állt, meghallotta ezt a hangot és kérdőleg pillantott a kormányzó feleségére. A kormányzóné fülét szintén meg-

ütötte ez a hang és önkéntelenül fokozott figyelemmel tekintett a diadalkapu felé, majd boldog mosollyal Imrédy Bélánéra nézett és igent intett neki. Egyidejűleg néhány lépést tett az emelvény másik sarka felé, ahonnan még pontosabban belelátott a diadalkapu tengelyébe és tisztán kivette fehér lován közeledő urát. Még egy pillanat s most már mindenki látta a nap várva várt hőst. Felharsant az éljen és egyidejűleg a változott szövegű rigmus: „Megjött Horthy! Éljen Horthy!”

Nevezetes évszámok Kassa történelmi multjából

- 1196 Imre király Kassának a „villa regia” (királyi város) címet adományozta.
- 1250 körül tervezte a dómot Villard de Honnecourt francia építőmester.
- 1290 IV. László megengedi, hogy a várost fallal vegyék körül.
- 1341 táján épült a Szent Mihály-kápolna.
- 1374 Nagy Lajos király országgyűlést tart a városban.
- 1379 Nagy Lajos szabad királyi város rangjára emeli Kassát.
- 1441 Erzsébet királynő Giskrát nevezi ki főkapitánnyá, hogy megvédje Utószülött László jogait.
- 1460 Mátyás király a városban intézkedik a Podjebráddal folyó békealkudozások folytatása felől.
- 1521 Megjelenik a városban az első protestáns prédikátor, az angol származású John Knor.
- 1554 A protestánsok birtokba veszik a Szent Erzsébet-székesegyházat.
- 1536 A város megnyitja kapuit Szapolyai János seregét előtt.
- 1604 November 11-én bevonul Bocskay István fejedelem s a várost székhelyévé teszi.
- 1606 December 22-én Bocskay fejedelem meghal a város falai közt.
- 1608 A város első magyar bírása lesz Hercegh István.
- 1610 Bethlen fejedelem békeegyezményt köt Thurzó nádorral.
- 1619 Bethlen országgyűlést tart Kassán.
- 1626 Március 2-án Bethlen fejedelem esküvőt tart Brandenburgi Katalinnal, a máig is meglevő u. n. „Löcsei ház”-ban.
- 1657 Kisdy Benedek egri püspök gimnáziumot alapít s vezetését jezsuitákra bizza.
- 1660 I. Lipót a gimnáziumot egyetemi rangra emeli.
- 1704 Október 20-án Forgách Simon, Rákóczi fejedelem hadvezére, „lassu ostrommal” megveszi a várat Montecuccoli császári vezértől.
- 1706 Rabutin császári generális kudarcra abbahagyja az ostromot.
- 1706 Rákóczi diadalmas bevonulása.
- 1711 Április 26-án a várost tisztességes kapitulációval átadják a császáriaknak.
- 1713 Megkezdik a falak lerombolását.
- 1792 Felépült a színház, eredetileg német előadások céljára.
- 1797 November 13-án alapították a premontrai rendházban Kazinczy, Bacskányi és Baróti Szabó a „Kassai Magyar Társaság”-ot és lapját, a „Magyar Múzeum”-ot.
- 1805 A Napoleon elől menekülő trónörökös (a későbbi V. Ferdinánd), Mária Lujza és Leopoldina főhercegnők a városban keresnek menedéket.
- 1816 A színházban először játszik magyar társulat.
- 1849 Február 9-én, a győzelmes branyiszkói csata után, Görgey bevonul a városba.
- 1860 Julius 5-én az új pályaudvarra begördül az első gőzvonat, „Kassa” nevű lokomotívjával.
- 1899 Szeptember 28-án az új színház megnyitása a pesti Nemzeti Színház társulata által eljátszott „Bánk bán”-nal.
- 1906 Október 29-én Rákóczi fejedelem hamvait a Szent Erzsébet-templomban örök nyugalomra helyezik.
- 1918 December 28-án cseh csapatok megszállják a várost.
- 1938 November 10-én a magyar csapatok felszabadítják Kassát a husz éves rabságból.
- 1938 November 11-én Horthy Miklós kormányzó a magyar hadsereg élén ünnepélyesen bevonul Kassára.

Hamupipőke — 1938

Irla Farkas Imre

Hamupipőke nem volt olyan szomorú, elnyomott kis teremtes, mint mesebeli elődje, de a sorsa, élete folyása és történetének „boldog vége” mégis sokban hasonlított hozzá. Csinos, nyulánk, szélesvállú, nevetőszemű lány volt, aki imádta a strandot, a teniszt és egyéb sportokat, de ritkán jutott hozzá, a mostohája miatt. Mert a mi modern Hamupipőkének is épp úgy megvolt a maga „mostoha komplexuma”, mint a réginek, a mesebelinek. A hölgy azonban korántsem volt az a bizonyos mesebeli gonosz mostoha. Ez a mostoha egyáltalán nem volt gonosz, sőt éppen olyan nyulánk, szélesvállú, nevetőszemű és csaknem olyan fiatal hölgy volt, mint Hamupipőke 1938! És épp ez volt a baj! Mert ő talán még jobban szeretett strandolni, tenniszezni, sportolni, mint mostohalánya, s minthogy nála volt a háztartási kassza, jobban is tehette. Így Hamupipőke kénytelen volt gyakran fogcsikorgatva végezni a házi munkát. Tegyük mingyárt hozzá: ilyenkor aztán meglepően szép és hófehér villogó fogsort csikorgatott.

*

A mese kezdetén Hamupipőke éppen a konyhában foglalatzkodott. A háztartási alkalmazott szabados volt és Hamupipőke elhulve látta, mennyi hamu van a tűzhely nyílásában. Őszinte dühvel

kitortorta a hamut, de nem sütött belőle pogácsát. És hamukotorgatás közben megjelent ama bizonyos jó tündér, akárcsak a tündérmesében.

A jó tündér nem hordott csillagkarkötőt és tejútbelépőt, a jó tündér egy kopott rózsaszín blúz volt, meg egy sötétkék szoknya. A jó tündér nem volt légies, homályba tűnő alak, a jó tündér pontosan nyolcvankilenc kiló volt, egy híján kilencven. A jó tündér nem volt más, mint Sofornyákiné asszony, a szomszéd lakó, aki este jegeszedőni állást töltött be a Csingilingi-színház egyetlen páholsora előtt. Színházi kelléknek számított, az igazgatót „Dirikém”-nek hívta, mert ő volt az igazgató „kabalá”-ja. A primadonnát röviden így hívta: „Terikedruga”, az ismertebb színházlátogatók viszont csak egy számot jelentettek szótárában. Így hívta őket: „Jobbötös”, Bagegyes.”

Sofornyákiné figyelte, hogy kotorja Hamupipőke a hamut és megszólalt kulisszanyelven:

— Mondja, drága Csillagvirág, miért nem lép föl ön egyszer a világot jelentő deszkákra?

— Nincs nekem tehetségem, néni.

— Akinek ilyen ayaka van, mint magának, lbolyapillangó, meg ilyen lába — és még hozzá — annak van tehetsége is. Majd én szólok Titkárkulinak, meg ma este.

*

Sofornyákiné nem csak megígérte, hanem szólt is a színházi titkárnak, még pedig olyan modorban, hogy a titkár kíváncsi lett a szép kis sportos Hamupipőkére. Írt neki egy hivatalos levelet, mely-

nek az volt a veleje, hogy a Csingilingi-színház előadja a „Nem akar az ökörcsorda legelni” című népies táncgyüleget, amelyben a görliknek nagy szerepe lesz. Jelentkezzék ennél fogva felvételeire.

Hamupipőke jelentkezett. Táncolt és énekelt. Mindenki rohögött. De felvették, mert nagyon édes, bájos jelenség volt. Beosztották a „flapper lányok” táncsoportjába. A darab meséje szerint ugyanis a lányok Hrabócra mind elmentek Chicagóba táncolni, swinget. Oly siirün jártak Hrabóc és Chicagó között ezek a lányok, mint a tizes villamos a Hold-utcaiból a Városligetbe.

A premieren azt mondta Don Bon Bijou gróf a barátjának:

— Nézd azt a balról harmadikat. Milyen édesen ügyetlen.

A „balról a harmadik” Hamupipőke volt, aki pillanatról-pillanatra jobban tetszett Don Bon Bijou grófnak. Nem állott sok pillanat rendelkezésére, mert Hamupipőke éppen csakhogy jobblábon beüpegett a színre és ballábon azonnal kitipeggett, mert Hrabóc és Chicagó között — a darab előírása szerint — a flapper-görlik jobbára fellábon tették meg az utat!

Don Bon Bijou grófnak szabad bemenete volt a színpadra és élt is ezzel az engedéllyel. Főrohant, elkapta Hamupipőkét és ama sajnálatos szabadossg folytán, amely a kulisszák világában rendszerint divatos — meg akarta csókolni. Am Hamupipőke kitépte magát a váratlan támadó kar-

Beszélgetés Fenczik ruszin miniszterelnökkel „Ruszinszkóban a népszavazás kilencven százalékos többséget hozna Magyarországnak“

— A Pesti Hírlap kiküldött munkatársának telefonjelentése —

Ungvár, nov. 11. Ruszinszkó eddigi fővárosának belvárosában, mint boldog birtokosok, erősen építkeztek a csehek. Tul az óvárosban feltárul előttünk a Galagó, az új városrész, az óriási országos palotával, a nemzeti bank, a törvényszék, az országos csendőrszék, a Rockefeller-intézet, a posta modern és nagyméretű épületeivel. A hátramenti városokban alig építkeztek a csehek, mert hátha egyszer mégis... De Ungváron biztosak voltak. Arra nem gondoltak, hogy Ungvár Magyarországa lehet. Most pedig a ruszinok a kapujukat dobálják a levegőbe, olyan boldogok, hogy a csehek uralmának egyszer s mindenkorra végeszakadt.

Megismerkedtem dr. Fenczik István miniszterrel, a ruszin kormány tagjával.

— Mi van Bródyval? — kérdezem tőle.

— Ki kell, hogy engedjék, — feleli a miniszter, — tulajdonképpen egy hároméves ügy miatt tartóztatták le. Ürügyet kerestek, hogy eljárást indíthassanak ellene, mert Ruszinszkó számára önréndelkezést, népszavazást követelt. Erre eszükbe jutott egy régi ügy, amire Benes elnökötől már egyszer amnesztiát kapott. Előbb-utóbb ki kell őt engedni. Kárpátját minden érdeke Magyarországhoz fűzi. Népszavazás esetén a gazdasági, kulturális, sztratégiai és érzelmi szempontok mind

a Magyarországhoz való csatlakozás mellett szólnak. A helyzet legteljesebb ismeretében tiszta lelkiismeretemre mondhatom, hogy a népszavazás kilencven százalékos többséget hozna Magyarországnak.

Megkértem dr. Fencziköt, hogy az ő ruszin minisztersége most hogy áll tulajdonképpen.

— Én az új kormányban is miniszter vagyok. A bevonulás előtti napon Husztól, a mostani kormány székhelyéről felhívtak telefonon, hogy tegyem le az esküt. De nem tettem le.

— És most mi lesz?

A ruszin miniszter kitarja karját és mond valami nagyon is homályos, politikushoz illő mondatot, amiből azonban a gyakorlott újságíróknak nem nehéz kitalálni, hogy Ruszinszkóban már a közeli időkben sorsdöntő események várhatók.

Ungvár, Ruszinszkó fővárosa, ünnepli a felszabadulást. A vendéglők, kávéházak zsúfolásig megteltek. A belváros utcáin alig lehet mozogni. Igazán nem látszik meg ezen a városon, hogy az utolsó héten tizenkétezer cseh gyorsan elköltözött. Ezek mind 1919. óta telepedtek le Ungváron, arányszámjavító szereppel. Hogy mennyi közül volt az Ung-parti várososhoz, azt semmi sem bizonyítja jobban, mint ez a gyors költözködés. Senki se sajnálja őket...

László Aladár.

A Ruszinföldön népszavazást követelt Fenczik volt miniszter, mert különben a ruszin nép elpusztul

Ungvár, nov. 11. Ruszinszkó fővárosának, Ungvárnak, felszabadulása napján a Horthy kormányzóról elnevezett Főtéren tartott ünnepség után a kaszinó disztermében, amelynek főfalán már Horthy Miklós kormányzó -letnagysága arcképe volt elhelyezve, virággirlandokkal körülvéve, vacsora volt.

Az első pohárköszöntő a kormányzóra hangzott el, akit lelkesen ünnepele.

Felszólalt a vacsorán dr. Fenczik István volt miniszter is és többek között a következőket mondta: — Nagy politikai csata előtt állunk. Ma sokan örülnek, tombolnak, de sokan sirnak is. Kénytelen vagyok azt mondani, hogy mi kárpátorosok, akiknek 95 százalékát képviselem, ma sirunk. A világ legserencsétlenebb népe a kárpátorosz. Ez a szerencsétlen haldokló ország ma négy részre van feldarabolva, így el kell ennek a népnek pusztulnia. Még a magyaroknak is jobb dolguk volt a régi cseh államban, mint ennek a megtépzott, kigunyott népnek, mert a ma-

gyaroknak legalább a nyelvük megmaradt, de tőlünk még ezt is elvették. Egyedül a feketeingesek mertek szervezetet létesíteni és a csehek tegnap ütötték agyon közülök a kilencediket.

— Ugy értem, feltétlenül be kell következnie annak, amit Beck külügyminiszter nemrégiben jelentett ki, hogy feltétlenül szükség van közös lengyel-magyar határra. Ma mint emigráns beszélek itt (Felkiáltások: Nem, nem! Mint testvér van itt.) Tolmácsolják Kánya külügyminiszternek, hogy a kárpátorosz nép az összes egyházmegyéket, a politikai pártokat, három nagygyűlést tartottak, elnökletem alatt és egyhangúan elhatároztuk, hogy veletek együtt akarunk megoldani minden problémát. Beck és Kánya külpolitikai sikere elég biztosíték arra, hogy ez a kérdés mielőbb megoldódik. Enélkül nem lehet béke Közép-Európában. A legrövidebb időn belül le kell tárgyalni a nagyhatalmakkal a népszavazást, hogy a ruszin nép ösztönös és tisztességesen megmondhassa véleményét.

Husztón a csehek gépfegyverrel lőttek a ruszinokra, mert visszacsatolásukat követelték Magyarországhoz

Róma, nov. 11. Tonella, a Stampa ungvári különdíjátíja beszámol azokról a kegyetlenkedésekről, amelyeket a csehek a város visszacsatolása előtt még a legutolsó órákban is elkövettek. A kegyetlenkedés főközöje Swatek cseh tábornok, aki gépfegyverekkel tartotta sakkban a lakosságot, még akkor is, amikor a magyar zászló megjelent az Ung folyó partján.

A tudósító felháborodással ír Volosin „ugynevezett ruszin miniszterelnök“ basáskodásáról és megjegyzi, hogy egész sor görög katolikus papot letartóztatott magyar érzelmeik miatt. A ruszinok most már

jaiból, ami csak úgy sikerült, hogy egy csattanós nyakleveset alkalmazott bizonyos japáni dzsiu-dzsicu fogásokkal diszitve. Ez a kis ütőket nem ment simán, úgyhogy Hamupipókének a félcipője is leest a lábáról. De nem nyult utána, inkább sántikálva kimenekült a kulisszák között, csakhogy véget vessen a különös, váratlan és részéről „pehelysúlyú“ boxmérkőzésnek.

Don Bon Bijou gróf fölémlte a kis kitáncolt fehér cipőt a földről, csakugy mint elődje, a mesebeli herceg az igazi Hamupipóke cipőcskéjét. Sofornyákiné (aki természetesen jelen volt itt is, mint ahogyan harminc év óta bámulatos megérzéssel megjelent minden színházi pofozkodásnál) készséggel szolgált a Hamupipóke címével. És másnap bekopogtatott egy jöltáplált grófi lakáj Hamupipókéhez, elhozta a cipőt, virággal diszitve és a két cipőbe egy-egy briliáns fülbevaló volt belehelyezve, Hamupipóke megtartotta a virágot, az ékszer pedig visszaküldte.

Ez a váratlan, meglepő gesztus annyira tetszett a grófnak, hogy azonnal, személyesen látogatást tett Hamupipókéknél. Egyedül találta, a konyhában, ami még jobban tetszett a grófnak, mert életében először volt konyhában. Az elősiető Sofornyákiné (aki harminc esztendőn keresztül vártalanul megjelent minden kezdődő szerelemnél is) megbizták a háztartás további menetével, Hamupipóke felöltözött dzsessz-tündérnek és elmentek valahová táncolni. Ezentúl aztán mindenhol együtt lehetett látni őket. A gróf ugyanis elvette feleségül Hamupipóket.

Máig is élnek, ha meg nem haltak...

véleménykülönbség nélkül egyetértene abban, hogy a Ruszinszkó népe, ha területét nem csatolják vissza Magyarországhoz, éhenhalásra van ítélve. Dztójka ungvári görögkatolikus püspök a tudósító előtt kijelentette, hogy mélyseges aggodalommal gondol arra, hogy mi lesz a határon túl maradó ruszinokkal, ha hónapokon belül nem gondoskodnak róluk. A Verhovinából érkező ruszinok — írja tovább a tudósító — mind újabb és újabb véres összeütközésekről számolnak be. Tegnap délután Husztón a csehek gépfegyverrel lőttek a tömeg közé, amely a magyarokhoz való csatlakozást követelte.

Bródy volt ruszin miniszterelnökkel szemben a törvénytelen ségek sorozatát követelték el a csehek

Ungvár, nov. 11. Bródy volt miniszterelnök soráról még mindig nincsenek pontos értesülések, de ruszin vezető körök arra számítanak, hogy a volt miniszterelnök rövidesen szabadlábra kerül, minthogy ungvári illetőségű és a politikai bűntettekre vonatkozóan kiadott amnesztia értelmében őt is szabadon kell bocsátani. Bródyt egy három év előtti vádpont alapján tartóztatták le, de közben ilyen természetű ügyekben kétszer is gyakoroltak közkegyelmet. Bródyval szemben a törvénytelen ségek egész sorozatát követelték el és emlékeztet, hogy Fenczik miniszter emiatt mondott le a tarczájáról.

A magyar-cseh bizottság megállapította a határmegvonás alapelveit

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A bécsi döntőbírói határozat végrehajtására alapított magyar-csehszlovák bizottságok az előrelátott keretekben folytatják működésüket.

A határmegállapító bizottság eddig számos ülésen tárgyalta azokat az alapelveket, amelyek a bizottság további működésénél a határ megvonását illetően alapul fognak szolgálni.

A kereskedelmi és közlekedésügyi bizottság permanenciában van s elsősorban azokkal a sürgős közlekedésügyi és forgalmi intézkedésekkel foglalkozik, amelyek a területátadás folytán szükségyszerűen felmerülő zavarok kiküszöbölése vé-

56 év óta fennálló

IMHOF

RUHAHÁZ
VII., RAKÓCZI-UT 52
(nem saroküzlet)

megbízható minőséget árusít olcsó,

szabott árakon:

Férfi átmeneti kabát 50.-
tiszta gyapjú P

Férfi divat télikabát 55.-
több színben P

Női divatkabát 47.-
opossum gallérral P

Figyelem! Nem saroküzlet, hanem Erzsébet-körutól a második ház.

gett szükségese. Ezzel párhuzamosan a bizottság szakértői számos megbeszélésen folytatták az ezen tulmenő problémák megoldásának előkészítését.

A jogi bizottság a mai napon szintén megalakult és a tárgyalandó kérdésekről folytatott általános eszmecsere után megállapította programját, amelynek tárgyalása a jövő héten veszi kezdetét.

Az angol sajtó a Felvidék visszatéréséről

London, nov. 11. A Times megleghangu budapesti tudósításban jelenti a visszatért felvidéki területek át-vételének befejezését és Horthy Miklós kormányzó kassai bevonulásának főbb programját. A lap kiemeli lord Rothermere lelkes ünnepeletetését a magyar képviselőházban.

Ward Price a Daily Mailben közölt hosszú, lelkes hangú és szingazdag tudósításban írja le a lord Rothermere tiszteletére rendezett ünnepségeket, kiemelve, hogy a nagylelkű és nemes magyar nemzet, amelynek huszáves szenvedéseit örömmé varázsolta az egy-millió főnyi felvidéki magyarság visszatérése az anya-országhoz, lelkes hálaival ünnepelte a békemódosítás nagy angol előharcosát.

Zárt egységben vonulnak be a Felvidékre a frontharcosok

A Felvidék felszabadult városai nagy lelkesedéssel és szeretettel várják a Frontharcos Szövetség alakulatainak bevonulását.

A Szövetség vezetőségének a honvéd-vezérkarral történt megállapodása szerint a zártrendi frontharcos alakulatok november 13-án, vasárnap délelőtt lépik át a ledöntött trianoni határt és magukkal viszik a régi felvidéki honvédek zászlót, amelyeket a Hadimúzeum bocsátott rendelkezésükre.

Vasárnap délelőtt a Frontharcos Szövetség egyenruhás osztagai, élükön vitéz gróf Takách-Tolvay Jr. szef országos elnökkel, Kertész Elemérrel, vitéz dr. Tóth Andrással, vitéz Martsekényi Imrével, Hajnóczy Bélával és más vezetőségi tagokkal Komáromban, Párkányban, Érsekújváron, Kassán és Beregszászon bontják ki hazafias ünnepségek keretében az ottélt frontharcosokkal együtt a Frontharcos Szövetség szervezeti zászlóját. A felvonuló csapatokat központilag Zámory Imre ny. ezredes és dr. Litteczky Lajos ny. százados vezényli. Az átvonuló frontharcos bajtársi egységek tagjait különleges szövetségi igazolvánnyal és kékszerű karszalaggal látták el.

A visszacsatolt Felvidéken élő frontharcosoknak az egyes ünnepségeken való részvételét az előre küldött frontharcos szövetségi összekötőbiztségek és propagandatisztek készítik elő. A vasárnapi ünnepségek után a frontharcos alakulatok a régi honvéd-ezred-zászlókkal, a többi felvidéki gőcpontot látogatják meg, hogy a 20 évig elszakított frontharcos bajtársaikkal mindenütt kiépítsék a Frontharcos Szövetség politikamentes hazafias szervezetét.

A Budapestről tehergépkecsikön már elindult frontharcos egységeket érhető izgalommal és szeretettel várják a Felvidéken, különösen az ottani frontkatonák, akiknek husz esztendőn át még a vitézségi érmeiket sem volt szabad viselniük.

A Frontharcos Szövetség zártrendi egységei a budapesti Rákóczi-uti székház elől a Himnusz és az Imajel hangjai mellett az utcákat szegélyező közönség kalaplengetése között pénteken hagyták el a fővárost.



Új magyar postahivatalok a felszabadított Felvidéken

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Az anyaországhoz visszacsatolt területeken eddig a következő postahivatalok kezdették meg működésüket:

Bátorkeszi, Bély, Bény, Beregszász, Bodrogszerdahely, Bucs, Csallóközarányos, Csata, Dunamocs, Dunaszerdahely, Érsekújvár, Feled, Füle, Garamkövesd, Garamsalló, Ipolyság, Ipolyszalka, Ipolyszalkallos, Karva, Kéménd, Királyhelme, Komárom 1, Kőbölkut, Kőhidgyarmat, Léva, Losonc, Macsóla, Magyarszögyén, Muzsla, Nagygéres, Nagykövesd, Nagymegyer, Nagysáro, Ogyalla, Oroszka, Párkány, Párkányháza, Pelsőc, Perbenyik, Rimaszombat, Rozsnyó, Szádalmás, Szepsi, Szomotor, Tornalja, Zalaba és Zseliz.

Ezekhez a postahivatalokhoz levélpostai küldemények, csomagok, értékelemek, továbbá posta- és csekk-fizetési utalványok küldhetők.

Budapest és Érsekújvár között naponként már hat vonat közlekedik

Érsekújvár, nov. 11. Érsekújvárott is, mint a többi felvidéki magyar városban, az állami és városi hivatalokban tulnyomórészen cseh tisztviselők voltak, akik a felszabadulás előtt elhagyták helyeiket, úgyhogy a legtöbb állami hivatalban csak néhány magyar és szlovák hivatalnok maradt. Ezek természetesen nem bírták ellátni a munkát zavartalanul, ezért megkezdődött a hivatalok átmeneti betöltése, részben a visszamaradt megbízható tisztviselőkkel, részben pedig a csehek által elbocsátott régi magyar tisztviselők visszavételével. A vasúti és postaszolgálat a felszabadítás napján azonnal megkezdődött. Budapest és Érsekújvár között megindult a forgalom, egyelőre naponként hat vonat közlekedik.

A medvei Duna-híd építése

Győr, nov. 11. A megépítendő Dunahid ügyében Kuhder Antal kereskedelem- és közlekedésügyi miniszternél küldöttség járt, amelyben Polniczky Lipót főispán, Telbisz Miklós alispán és Spáth Gyula polgármester vett részt. A megbeszélés során a miniszter kijelentette, hogy a Komárom és Pozsony közötti Duna-ízföldön egy állandó Dunahid létesítését maga is elkerülhetetlenül szükségesnek tartja. Minden szempont figyelembevételével ez a híd Győr fölött, Medve község környékén épülhet meg a legcélszerűbben. Helyeselte a miniszter, hogy amíg ez a híd elkészül, gőzkomp álljon az átkelők rendelkezésére. A Csallóköz északnyugati részének a trianoni Magyarország felé való közlekedése szempontjából most már feltétlenül szükséges az, hogy Doborgaz községnél állandó gépjármű-komp biztosítsa a zavartalan forgalmat. Ez azért szükséges, hogy a felső-csallóközi községek Magyarorszárról és Mosonmátyáról az összeköttetést fenntarthassák. Végül kijelentette a miniszter, hogy gondoskodni fog társaságkocsijáratok és tehergépkocsijáratok megindításáról a Csallóköz felé.

Chvalkovsky külügyminiszter lesz a cseh köztársasági elnök

Prága, nov. 11. Sirovy miniszterelnök elnöklésével pénteken délután összeült a minisztertanács, amelyen Tiso szlovák -s Volosin ruszin miniszterelnök is részt vett. A minisztertanács napirendjén szerepeltek többek között a következő kérdések: elnökválasztás, ideiglenes alkotmány, pártösszpontosítás. A minisztertanács eredményével kapcsolatban úgy vélik, hogy az elnökválasztásra az egyedüli jelölt Chvalkovsky külügyminiszter. Az államelnöki előreláthatólag a jövő hét elején választják meg.

A kormány kebelében ideiglenesen a következő változások várhatók: miniszterelnökké Czerny belügyminisztert szelmezték ki, a külügyi tárcát szlovák államférfira, valószínűleg Krnóra bízzák.

A minisztertanács elhatározta továbbá valamennyi politikai párt feloszlását. A szlovák miniszterek javaslatára egységes pártot kívánnak létrehozni.

Sirovy miniszterelnököt tábornaggyá nevezik ki. A minisztertanács az esti órákban folytatta tanácskozását.

Prágai politikai körök szerint a szlovákok és a csehek képviselői közötti tárgyalásokon ideiglenes megegyezés jött létre a jövő csehszlovák viszony kérdésében. Eddig ugyan még nem adtak ki hivatalos jelentést a két szövetségi állam hatalmi köréről, megbízható értesülések szerint azonban Szlovákia messzemenő önkormányzati önállóságot kapott és hozzájárultak a saját szlovák főparancsnoksággal rendelkező szlovák hadsereg kiépítéséhez is. Bizonyos kérdésekben már csak a külpolitika marad közös, amelyben — mint továbbá közlik — a szlovákok messzemenő befolyást biztosítottak maguknak. A jelek szerint a szlovákok elvből hozzájárultak Chvalkovsky eddigi miniszter államelnökké való megválasztásához.

Az amerikai választások eredménye

New York, nov. 11. A keddi választások eredménye a következő:

A képviselőházba 261 demokrata, 170 köztársasági, két haladó és egy munkás-farmer párti képviselő került. Egy mandátum sorsa még bizonytalan. Az eredmény szerint a demokraták 73, a haladók öt, a munkás-farmer pártiak pedig négy mandátumot vesztek, míg a köztársaságiak nyeresége 81.

A szenátusba 69 demokrata, 23 köztársasági, két haladó párti, egy független köztársasági és egy munkás-farmer párti szenátor került. A demokraták vesztek itt nyolc mandátum, amit a köztársaságiak hódítottak el tőlük.

Budapest népe együtt ünnepelt a felszabadult Kassával

Hatalmas tömegek az utcai hangszórók körül

Kassa felszabadulását, a nagy magyar álmot teljesedésének óráit Budapest úgy ünnepelte, mintha nemcsak lélekben, hanem a valóságban is egygyé vált volna a szabad ország fővárosa a felszabadult Felvidék fővárosával.

Budapest már napok óta készülődött a nagy ünnepre, amelynek előestéjén, csütörtökön, ismét felragyogtak tündéri fényükben a Halászbástya, a parlament és a királyi Vár kőcsipkéi, a Gellért-szobor és a Citadella nemes formái. Mint arany diadali, kapcsolta össze a Duna két partját a villanyfények ezreiben tündöklő Láchid és a gyönyörű Budapestnek ez a meghitt pompája a csütörtökről péntekre virradó éjszakán egész különös jelentőséget, új értelmet kapott: diadalünnep fénye volt.

Ünnepi hangulatban ébredt pénteken az egész főváros, a hétköznapi megszokott irama megtett a várakozás villamosságával, olyan hangulattal, amellyel a Szent Estére szokott készülni a főváros népe. Pontosan tízenegy órakor végre megzendültek a főváros összes templomainak harangjai, a Gellérthegyen pedig egymásután dördültek el a diadali hirdető ágyulövések. Az éj folyamán a főváros legforgalmasabb pontjain hangszórókat szereltek fel, a kassai bevonulást az összes kávéházakban közvetítették, a rádiókereskedők bezárták üzletüket, de hangszórókat kapcsoltak be üzletük ajtaja felett, igen sok magánlakás ablakában is megjelent a rádió, — ez a csodálatos találmány talán sohasem töltötte be oly tökéletesen és eszményi szépségben eredeti rendeltetését: az idő és tér legyőzését, az emberek millióinak egyesítését, mint ezen a délutón, amikor Kassa ősi székesegyházának harangjai itt zúgtak Budapesten. Sőt ott zúgtak-bongtak mindenütt, ahol csak magyarok élnek.

Amikor a kassai harangok megzendültek a rádióban, Budapest összes hivatalaiban, intézményeiben, üzleteiben és üzemiben két percre megállt a munka az áhítatos hálaadás jeléül. Megállt a közlekedés is, — az utcák felett csak a kassai harangok zengése hallatszott... Ebből a mai képerces csendből az öröm és áhitat érzése szállt ujjongva az ég felé.

Az őszies szél az esőben valóságos esernyőldorok sötétlettel azokon a tereken, amelyeken hangszórók hirdették Kassa és az egész magyarság nagy ünnepét, — különösen a Mussolini-tér, a Szabadság-tér, a Blaha Lujza-tér és a Kalvin-tér hangszórói alatt sereglett össze nagyszámu tömeg, de sűrű embererdők feketéltettek a Pesti Hírlap kiadói hivatalai előtt is, ahol szintén hangszórók közvetítették a kassai eseményeket. Ott álltak az emberek

Az országgyűlés mindkét háza szombaton tárgyalja a felvidéki törvényjavaslatot

A képviselőház szombaton délelőtt tíz órakor ülést tart, amelyen Kánya Kálmán külügyminiszter expozé mond a legutóbbi idők külpolitikai eseményeiről. A miniszter beszéde után megkezdődik a Ház a Felvidékre a magyar Szent Korona testébe való visszateréséről szóló törvényjavaslat tárgyalását, amelyhez minden párt részéről egy szónok szól hozzá. A Nemzeti Egység pártja részéről előreláthatólag Hóman Bálint szólal fel, a többi párt részéről Eckhardt Tibor, gróf Zichy János, gróf Bethlen István, gróf Sigray Antal, Rássay Károly, Peyer Károly, Vázsonyi János és Hubay Kálmán szólalnak fel. A képviselőház délután is ülést tart, amelyen harmadszori olvasásában elfogadják a javaslatot. Az elnök ezután az ülést felfüggeszti és a Ház tagjai bevárják a javaslatnak a felsőházban való elintézését. A felsőház délután hat órakor ül össze a javaslat tárgyalása céljából. Előreláthatólag másfél óra alatt a felsőház is letárgyalja a javaslatot és akkor a képviselőház ülését újra megnyitják a felsőház határozatáról szóló üzenet tudomásulvétele végett.

Palesztinában az angolok repülőgépekkel támogatják katonai műveleteiket

Jeruzsálem, nov. 11. A fővárosban pénteken bomba robbant egy zsidó üzlet előtt. A tulajdonos életét veszítette.

Szamaria kerületben repülőgépek bevonásával nagyobb katonai műveleteket hajtottak végre. Az egyik repülőgépnek kényszerleszállást kellett végzenie és súlyosan megsebesült. Az arab felkelőkkel való küzdelemre került a sor. Az áldozatok száma még ismeretlen.

az esőben, mozdulatlanul, áhitatosan, fedetlen füllel, arcukon összefolyt a könny az eső cseppjeivel és imádságuk csöndes mormolása belemosódott a kassai Te Deum közönségének imádságába. Anyák és apák elhozták gyermekeiket, hogy fültanul lehessenek a magyar nemzet e nagy ünnepének és fogékony gyermeki lelkükben örökre megőrizték e szent nap emlékét. Bármerre járt is az ember, végig kísérté utján a kassai harangok zúgása, a szónokok hangja, a tömeg lelkesedése, egész Budapest a kassai ünnep hangjaival volt tele az utcák, — ablakok harsogtak, boltajtók zengtek mindenütt a felszabadulásnak ezt a mámorító szimfóniáját.

A kávéházakban szívdobogató csend volt. A legtöbb kávéházban a középre helyezték el a rádiót, a pincérek szinte lábujjhegyen végezték a kiszolgálást, senki sem olvasott ujságot, edények, evőeszközök nem csörrentek és amikor felzendült a Himnusz, majd a magyar Hírszekegy, tisztelgésbe meredtek az emberek, és néma áhítattal hallgatták a nemzeti imádságot, amelyet valóban Rákóczi fejedelem templomából hozott az éterhullám. Voltak azonban olyan kávéházak is, amelyek különteremben állították fel a rádiót. Itt tízenegy órakor az összes vendégek bevonultak a különterembe és ott hallgatták végig, széksorokban ülve, mélységes csendben és áhitatban a kassai ünnepet.

Még a koradélutáni órákban is, amíg el nem hangzottak a kassai ünnepség utolsó hangjai, ott tolongott a budapesti nép a hangszórók körül, amelyek lehetővé tették számára, hogy ne csupán szívén minden dobbanásával, lelkének minden lángolásával vegyen részt ebben a csodálatos magyar ünnepben, hanem hogy minden magyar ember úgy érezhesse, mintha a valóságban is ott járt volna, ahol máttól kezdve megint magyar ég alatt zúgnak Rákóczi harangjai, a felszabadult Kassán.

Ünnep a főváros magasepítési ügyosztályán

Méltó módon ünnepelte még a polgármesteri XIII. magasepítési ügyosztály személyzete azt a történelmi pillanatot, amikor a kormányzó a Felvidék magyar lakta részének visszaterése után nagy lelkesedés közben bevonult Kassára.

Az ügyosztály üléstermében összegyűlt személyzet előtt pár perccel 11 óra előtt Wossala Sándor tanácsnok rövid lelkes beszéddel méltatta a visszacsatolás ünnepének jelentőségét, majd pontban 11 órakor, mikor a Gellérthegyen eldördültek az ágyulövések, az ügyosztály személyzete képerces néma mozdulatlansággal fejezte ki hazafiasságát, utána pedig rádiókészüléken hallgatta végig az ünnepély lefolyását.

A hazatérő

gloucesteri hercegi pár Párizsban találkozott a windsori herceggel és feleségével

Párizs, nov. 11. A gloucesteri herceg és felesége pénteken délnél Marseilleből VI. György király magánrepülőgépén a le bourgeti repülőtérre érkezett. Itt Sir Eric Phipps párizsi angol nagykövet várta és gépkocsiján a Rivoli-utca egyik előkelő szállodájába vitte. Itt lakik a windsori herceg és felesége is.

A gloucesteri herceget azonnal lakosztályába vezették. A két fivér, aki a windsori herceg házassága óta nem találkozott, a hercegnők jelenlétében meghittelen elbeszélgetett egymással.

Szűk körben elfogyasztott villásreggeli után a királyi hercegek a Bois de Boulogneba hajtottak. A Suchet-köruton Windsori hercege megmutatta öccsének azt a magánpalotát, amelyet kibérelt. Este a két fivér a hercegnőkkel lakosztályában vacsorázott.

A gloucesteri hercegi pár valószínűleg szombaton visszarepült Londonba.

Az angol sajtó a találkozásról

London, nov. 11. Az angol sajtó vezetőhelyen foglalkozik a gloucesteri hercegi és windsori hercegi pár találkozásával. Találgatják, visszatér-e a windsori herceg önkéntes számkivetéséből és ha igen, mikor? Beavatott körök úgy tudják, hogy egyelőre nincs szó a windsori hercegi pár hazatéréséről, mert előbb rendezni kell a hercegné rangjának kérdését.

Életbelép az angol-olasz egyezmény

London, nov. 11. A Reuter-iroda értesülése szerint az angol-olasz egyezményt jövő héten kedden vagy szerdán léptetik hivatalosan életbe. (MTI)

Lengyelország jubileumi ünnepe

— A Pesti Hírlap varsói tudósítójának telefonjelentése —

Varsó, nov. 11. A lengyel köztársaság nagy fénnel és pompával ünnepelte meg a szabad és független Lengyelország visszaállításának huszadik évfordulóját. Varsóban az események érdekes és jelentőségteljes találkozásának emlegetik azt a tényt, hogy a szabad és független Lengyelország visszaállításának huszadik évfordulója pontosan egybeesik azzal a nappal, amikor a magyar hadsereg befejezte a Felvidék magyar lakta területeinek visszaszerzését és Horthy Miklós kormányzó jelenlétében az egész magyar nemzet fejedelmi pompával ünnepelte meg Kassai városában a Felvidék egy részének visszacsatolását. Moscicki Ignác lengyel köztársasági elnök ugyanezen a napon a Lengyelországhoz visszatért Szilésiában tartózkodott és Cseszynben oly nagyszabású ünnepségek részesítették az anyaországhoz visszacsatolt területek lakóit, mint ahogy Horthy Miklós kormányzót ünnepelte Kassán a visszacsatolt Felvidék magyarsága.

Varsót már hónapok óta díszítették a jubileum örömnapijára. Óriási, a második, sőt harmadik emeletéről is a földig érő piros-fehér zászlók rengetege tette színessé az utcákat, este pedig fényszórók vakító sugarában ragyogtak Pilsudski marsall, Moscicki elnök és Rydz-Smigly marsall tővegéből készült életnagyságú képmásai. A Napoleon-téren a postaminisztérium ódon barokk épületének szegélyén a kandalláberek hosszú sora ég lobogó lángokkal és apró gyertyák százazreiből rajzolódkik ki a történelmi dátumot jelentő két évszám: 1918—1938 november 11. Csütörtökön

este fátylas és lampionos felvonulással kezdődtek meg az ünnepségek. Varsó társadalmi egyesületeinek és a lengyel légióknak kiküldöttel tisztelegtek Rydz-Smigly marsall előtt. Pénteken délelőtt nagyszabású katonai felvonulás volt Varsó Andrássy-utján, az Alle Ujazdowsken. A menetet a katonai akadémia két százada nyitotta meg, utána végtelen sorokban vonultak fel a gyalogos és lovass csapatok, tüzérek, tankok és motoros ütegek. Óriási taps köszöntötte Pilsudski marsall egykori legionistáit. Utánuk a női légiók fegyveres csapatai meneteltek, és felvonultak a szilésiai szabad csapatok is. Az óriási arányú felvonulás, amelyben résztvettek az összes lengyel ifjusági szervezetek, sőt a társadalmi egyesületek és különböző népviseleti csoportok is, három óra hosszat tartott.

Valamennyi lengyel újság ünnepi számot adott ki a jubileum alkalmából. Mindegyik lap közli többek között Beck külügyminiszternek a nyilatkozatát. A külügyminiszter ezuttal nem a külpolitikai helyzetet fejtegette, hanem diplomáciai érdemeit emlegette, hogy a genfi népszövetségi tárgyalásokon többször is beszélt a cseh vezetőkkel Közép-Európa időszerű kérdéseiről, az Anshlussról és a Habsburg-kérdésről, de Benesnek és cseh honfitársainak mindig csak ez volt az álláspontja: Majd előbb mozgósítunk... Ime, ez az eredmény — teszik hozzá a külügyminiszter nyilatkozatához a lengyel lapok.

Földes Béla.

„Lengyelország és Magyarország akkor voltak nagyok, amikor vállvetve haladtak

Varsó, nov. 11. Az Express Poranny pénteki száma a Varsóban állomásozó diplomáciai képviselők vezetőivel folytatott interjúkat közli. Horthy András magyar követet, az Express Poranny tudósítója szintén megkérdezte, hogy milyen érzésekkel kíséri a magyar nemzet a lengyel függetlenség husz éves évfordulóját. Horthy András a következőket mondotta:

— Ma, Lengyelország függetlenségének huszadik évfordulóján mi magyarok értjük meg talán a legjobban, mi ennek a jelentősége Lengyelország számára. Szívünk minden dobbanásával együtt érzünk a lengyelekkel. Ez a nap azonban számunkra is a boldog napok közé tartozik, mert ma tér vissza husz éves fogás után az elrabolt Felső-Magyarország egy része az anyaországhoz és ma vonul be ünnepélyes keretek között Horthy Miklós kormányzó a visszaszerzett nagy magyar városba: Kassára. A mai nap tehát nálunk is a feltámadás jegyében áll, annak a feltámadásnak jegyében, amelyet az ólvas nép nagy vezére Mussolini már 1927-ben megjósolt és ettől az időponttól állandóan követelt. A történelem könyvének hol fekte, hol aranybetűkkel megírt lapjait forgatva csak egy meggyőződés kelhet bennünk életre: Lengyelország és Magyarország mindig akkor voltak nagyok és boldogak, ha váll váll mellett, egymásra támaszkodva haladtak a jövő felé. Isten és népeink ereje adja, hogy így legyen.

A Magyar Lengyel Egyesület ünnepe

A Magyar-Lengyel Egyesület az egységes és független Lengyelország helyreállításának huszadik évfordulóján, pénteken este a Baross Szövetség Múzeum-utcai palotájának dísztermében hazafias ünnepséget rendezett, amelyen nagyszámú és előkelő közönség vett részt. Megjelent a kormány képviselőiben Tomcsányi Kálmán belügyi államtitkár, a budapesti lengyel követség részéről Orlowski Leon követ, valamint számosan a budapesti magyar társadalmi élet kitünőségei sorából és a budapesti lengyel kolónia tagjai csaknem teljes számmal.

A dunakeszi MÁV főműhely dalárdája elénekelt a lengyel himnusz, majd dr. Okolicsányi László, a Magyar-Lengyel Egyesület elnöke mondott megnyitó beszédet. Meleg szavakkal üdvözölte Lengyelország képviselőjét: Orlowski Leon budapesti lengyel követet, kifejezésre juttatta a magyar nemzet el nem muló háláját azért a hatásos támogatásért, amiben Lengyelország kormánya, sajtója és közönsége részesítette a magyarságot az utóbbi sorsdöntő események során.

A nagy tisztséggel fogadott elnöki megnyitó beszéd elhangzása után Tomcsányi Kálmán belügyi államtitkár tolmácsolta a kormány mélyen átértett üdvözlését. Ezt követően Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház örökös tagja szavalt a nagy hatást keltve Csengey Gusztáv: „A fogoly lengyel” című költeményét.

Dr. Domonvitzky Sándor, a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem nyilvános rendes tanára mondott ünnepi beszédet, amelyben mélyreható történelmi visszatekintést vetett a magyar és a lengyel nemzet közös múltjára és közös törekvéseire. Tartalmas előadását ezekkel a szavakkal fejezte be: „Szerecsént kívánunk Lengyelországnak további fejlődéshez! Éljen Moscicki, a lengyel köztársaság nagynevű elnöke!”

A díszterem közönsége percekig ünnepelt, éljenezte és tapsolta Lengyelországot és a lengyel köztársaság népszerű elnökét.

Dr. Komarniczky Iván budapesti ügyvéd bejelentette, hogy a Magyar Jogász Egylet magyar-lengyel szakosztályt létesített, amely a Budapesti Ügyvédi Kamarában hetenként tartja felolvasó üléseit.

Végül dr. Baransky Gyula, a Magyar-Lengyel Egyesület alelnöke tartott lengyel nyelven felolvasást Lengyelország feltámadásának évfordulója alkalmából.

A nagygyűlés után a Magyar-Lengyel Egyesület tagjai és a meghívott vendégek társasvacsorán vettek részt.

A pécsi egyetemi ifjuság ünnepe

Pécs, nov. 11. Az Országos Magyar-Lengyel Diákszövetség pécsi Bátor István Köre az új lengyel állam fennállásának huszadik évfordulója alkalmából ünnepséget rendezett. A lengyel Himnusz után dr. Dambrowszky Imre apát, egyetemi tanár, a kör elnöke a két testvérnemzetet szorosán egybefűző, 900 éves történelmi kapcsolatot és sorsközösséget ismertette után hálával emlékezett meg Lengyelország hatékony diplomáciai támogatásáról, amellyel felvidéki véreink visszasatolását segítették. Az egybegyűlt több ezer főnyi közönség viharosan követte a közös magyar-lengyel határt. Az egyetemi ifjuság ezután a Mecsekben lévő Pálos-templomba vonult háláadó zarándoklatra. A templomban énekes ima után P. Zembrzinski Mihály lengyel származású perjel mondott szentbeszédet.

Vasárnap d. e. 11 órakor a budapesti lengyel templomban (X., Apafi-u. 62.) háláadó istentisztelet lesz, amelynek keretében Zembrzinski Mihály: pécsi pálos perjel mond szentbeszédet.

Vasárnap este hét órakor lengyel-magyar estet rendez a Soli Deo Gloria Szövetség Lengyelország függetlenségének husz éves fordulóján. Az estét a szövetség Kálvin-tér 8. szám alatti helyiségeiben tartják.

A fegyverszünet huszadik évfordulója

Párizs, nov. 11. Franciaországban mindenütt megünnepelték a fegyverszünet megkötésének huszadik évfordulóját. Az összes városokban és községekben emlékbeszédet hangzottak el a hősök emlékművei előtt. Párizs zászlódiszt öltött, a Névtelen Katona sírját a koszorúk tömege borította. Délelőtt a Champs Elysées katonai menetben vitték fel a világháborúban résztvevő francia ezredek, valamint a nyugati arcvonalon küzdött szövetséges ezredek zászlóit az Etoile-tér Diadalívéig. A küldöttségek meghajtott lobogóval tisztelegtek a Névtelen Katona sírja előtt, miközben a tömeg lelkesen éltette a hadsereget. Az ünnepségen megjelent Lebun köztársasági elnök a kormány és a diplomáciai testület tagjainak, valamint a katonai hatóságok fejeinek kíséretében. A háborúban elesettek emlékének szentelt egyperces szünet után a csapatok díszmenetben vonultak el az elnök előtt.

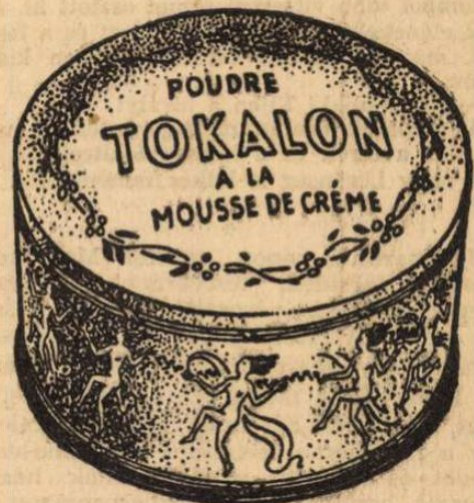
London, nov. 11. Londonban a reggeli óráktól kezdve egész délelőtt tartott a katonai és polgári alakulatok elvonulása a Hősi emlékmű előtt. Kétszáz tizenegy óra előtt VI. György király is megjelent és koszorút helyezett az emlékmű talapzatára. Utána Chamberlain miniszterelnök tette le a kormány koszorúját. Pontban tizenegy órakor gyűlés jellemezte a kétperces szünet kezdetét. Ezt követően Anglia valamennyi templomában ünnepi istentiszteletet tartottak. Belfastban a kétperces szünet alatt két bombabarobbanás riasztotta fel a várost. A bombákat nyilván ir forradalmárok helyezték el. Sebesülés nem történt.

Belgrád, nov. 11. Belgrádban a király képviselője és számos előkelőség jelent meg a székesegyház ünnepi istentiszteletén. Délelőtt tizenegy órakor a fővárosban egyperces emlékező-ünnepet tartottak. Zágrábban mintegy kétszáz diák bezárkózott az egyetemen, elégette a jugoszláv zászlót és kidobta az ablakon II. Péter király arcképét. A rendőrség körülrzárt az egyetemet, röviddel később a diákok megadták magukat. Tizenhét tüntetőt letartóztattak. (MTI)

Uj légies arcpúder

Egy párizsi szépségspecialista csodálatos felfedezése

Arcpuder, amely tizszer finomabb és könnyebb annál, amit azelőtt egyáltalában lehetségesnek tartottunk. Uj eljárással kizárólag csak a levegőben lebegő puderpészecskék kerülnek összegyűjtésre. Egy párizsi szépségspecialista ezt a csodálatos eljárást alkalmazza most a Tokalon cég.



Ez a magyarázata annak, hogy a Tokalon puder olyan bárszonyosan és egyenletesen fedi a bőrt vékony, és szinte láthatatlan „szépségfilmmel”. Eredmény: tökéletesen természetesnek tetsző báj. A hatás nagyban különbözik a régimódi nehéz puderektől, amelyek a „kikészítettség” benyomását tették. A Tokalon puder továbbra is tartalmaz krémhabot, amely legalább 8 órán át tapadást biztosít. Még a legforróbb helyiségekben sem lesz szükség „utánpuderezésre”, ha az arcot Tokalon puderral kezeljük; hosszú táncestély végén is friss és fénytelen marad a teint.

RÁKOSI JENŐ

Ezen a nagy napon, amelyen valósággá vált az elmúlt husz évek egyik legszebb álma, ezen a történelmi napon, amelyen Magyarország Kormányzója, mint felszabadító vonult be a Nagy Fejedelem városába, lehetetlen volna megfedkezni arról a férfúrl, akinek siri álma könnyebb és edesebb máttól kezdve: Rákosi Jenőről.

Olyan életkorban, amikor más a pátriárkák derűs nyugalmaival nézi a világ folyását, Rákosi Jenő előtt feltárult életének és pályájának legnagyobb feladata és ő megértette a hívást. A Pesti Hírlap hasábjain felvette azt a lobogót, amelyet Lord Rothermere kibontott, a revízió gondolatának lobogóját és megindult azon az uton, amelynek egyik céljához ezekben a napokban mi már nélküle érkezünk meg, de utközben állandóan ott lebegett előttünk a nagy aggastyán szellemalakja. Azé a Rákosi Jenő, aki ebben az egyszerű jelszóban: Revízió, revízió és revízió! összesűrítette a trianoni magyarság minden vágyát, célját, eszményét, aki lánglelkével és lángtollával a legsötétebb magyar éjszakában mutatta meg azt az utat, amelybe a magyar élet minden szerteágazó ösvényének bele kell torkollnia, ha Trianon felett diadalmaskodni akarunk.

Ez a lángoló hit és lelkesedés adott erőt a hajlottkoru aggastyánnak, hogy szent fogadalmát megszegve, egyszer mégis átlépje a trianoni határt és Angliába utazzék Lord Rothermere, majd Itáliába a Duce hívására, mint zászlótartója annak az eszmének, amelynek lobogóját ez a két nagy külföldi barátunk, szinte egyidőben bontotta ki. Ennek a nagy küldetésnek tudata öntött erőt az aggastyáni szervezetbe, hogy betegségével dacolva, töretlen fényben, sugárzó szellemmel hirdesse tovább a revízió eszméjét, amíg az elgyengült kézéből ki nem ütötte a zászlót a halál.

Rákosi Jenő úgy halt meg, mint zászlótartó a csataterén, ütközet közben, halála a hőské volt. De a revízió csataterén nem állt meg a harc, mint ahogy nem áll meg egyetlen olyan csataterén sem, ahol egy nemzet az életéért küzd. A zászlót, amelyet az aggastyán kezéből kicsavart a halál, méltó utód vette át és ma, amikor ez a közel tízenkét esztendője viharzó nagy küzdelem eléértett első nagy és döntő győzelméhez, álljunk meg egy pillanatra az Eszme halott zászlótartójának emlékének és hajtsuk meg előtte a diadalmas lobogót.

Aztán — az ő szellemében — folytassuk a harcot, a végső győzelemig.

III. Viktor Emánuel olasz király születésnapja

Róma, nov. 11. (Stefani.) III. Viktor Emánuel a mai nappal lép életének 69-ik, uralkodásának 38-ik esztendőjébe. Egész Olaszország lobogódiszben ünnepli az évfordulót, mely hódolat érzésével a haza hatalmának és nagyságának élő szimbóluma, az uralkodó iránt. A lapok egészoldalas fényképeket közölnek a királyról és császárról és hosszú cikkben méltatják dicső erényeit és a haza történelmének nagy eseményeit, amelyek uralkodásához fűződnek.

Ebből az alkalomból a Piazza Venezia felvonultak a római helyőrség csapatai. A Duce ez alkalomból több vitézségi érmet osztott ki. A csapatok elénekelték a király-himnusz és a fasiszták dalát, majd Mussolini harsány hangon kiadta a jelszót:

— Zászlóalj! Eljen a király!

A csapatok ezután megéljenézték az uralkodót, akit a téren és a környező utcákban összegyűlt nagy tömeg is lelkes ünnepségekben részesített.

Ugyanazon a napon, amikor Magyarország egymillió felvidéki testvérének visszatérését ünnepelte Kassa városában, ahová csapatai élén bevonult Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, Olaszországnak is nemzeti ünnepe van. Egész Itália meleg szeretettel ünnepli királyát, III. Viktor Emánuelt abból az alkalomból, hogy a mai napon betöltötte hatvankilencedik életévét és belépett uralkodásának harmincnyolcadik esztendőjébe. Magyarországon mindig erős gyökere volt a hagyományos olasz barátságnak, az utolsó évek eseményei pedig ha lehet, még jobban megerősítették az Olaszországhoz fűződő kötelékeket. Soha sem felejtjük el, hogy Mussolini volt az első felelős államférfi Európában, aki állást foglalt a Magyarországgal szembeni igazságtalanságok orvoslása mellett, soha sem felejtjük el, hogy Olaszország volt az első állam, amely hivatalosan követelte a trianoni szerződés revízióját, soha sem felejtjük el, hogy a csehszlovák világ legizőbb és legkockázatosabb napjaiban mindig magunk mellett éreztük az olasz politika vezetőit, akik úgy harcoltak a magyar ügyért, mint a sajátjukért. Az Italia iránt érzett magyar szimpátiák összeolvadnak az olasz király — és most már Ethiopia császára — személye iránt érzett rokonszenvvel. Emlékünkben van, hogy III. Viktor Emánuel milyen meleg barátsággal fogadta most két esztendeje Horthy Miklóst, Magyarország kormányzóját. És emléünkben vannak azok a gyönyörű májusi napok is, amikor az olasz király visszaadta a magyar államfő látogatását és feleségével együtt Budapest vendége volt. Reméljük, az olasz uralkodó is visszaemlékezik még arra a sok éljenzésre és meleg tapsra, amely magyarországi útját végig kísérte, arra az őszinte szeretetre, amely ebből az alkalomból minden oldalról feléje sugárzott. Az évforduló alkalmából most ugyanez a szeretet és melegség árad feléje egész Magyarországból. A magyar nemzet részt kér Italia nemzeti ünnepéből, mint ahogyan jól tudjuk, egész Italia velünk örvendezik most, amikor a Felvidék egy részének visszaadásával végre orvoslásra talált a Magyarország ellen elkövetett trianoni igazságtalanság egyik része.

Hitler üdvözlő távirata

Berlin, nov. 11. Hitler vezér és kancellár táviratban jókívánatait fejezte ki Olaszország királyának és Etiópia császárának születésnapja alkalmából.

Kevesebb köd, némi hőemelkedés

A két nagy időirányító légköri képződmény, a déli országi léghalmaz és az atlanti légritkulat között Magyarország pénteken határhelyzetet foglalt el. Az előbbiből az alsó rétegekben hűvös levegő szivárgott be, az utóbbi a magasban enyhe áramlást indított meg. A kettő találkozására erős felhőképződést eredményezett, amely az alsó, részben ködös, légtömegekkel keveredve finom csapadékot hullatott ki.

A keleti léghalmaz száraz, de igen hűvös (Varsó, Tarnopol délnél 5 fok) csak Skandinávia felé esik. A lengyel határtól az óceán partjáig déli áramlás uralkodik, amely nyugat felé folyton erősödik. Berlinnél (10 fok) még nem tud enyhítő hatást kifejteni, de a légritkulat magához közelebb (Párizs 18, London 17 fok) már melegebb. Arrafelé több helyen csapadékos is. Olaszország és a Balkán szép, derűs időjárásal bír. (Firenze 20, Szófia 16 fok.)

Az általában száraz és csekély felhőzetű területen a magyar medence borultsága és ködszemergése helyi jelentőségűnek számít. Bár enyhébb levegő nehezen tudja az alul hűvös, ködös, sulyosabb réteget a medencéből kifújni, mégis arra kell számítanunk, hogy a ködös, borús jelleg, legalább részben, derűsebb, száraz és kissé enyhébb időjárásnak ad helyet. A főváros a délkeleti áramlás folytán, amely a budai hegyvidéknek torlódik, nehezebben jut ki a köd alól.

A török nemzetgyűlés Izmet Inonü, volt miniszterelnököt, a köztársaság elnökévé választotta

Ankara, nov. 11. Izmet Inonüt egyhangulag választották a köztársaság elnökévé.

Izmet Inonü tábornokot közvetlenül a választás eredményének ismertetése után nagy ünnepélyességgel a nemzetgyűlés elé vezették, ahol letette a török köztársasági elnöki esküt. Beszédet intézett a képviselőkhöz, amelyben kijelentette, hogy munkája fő feladatát a nagy nemzetgyűlésben látja. Kijelentette még, hogy a haladás szellemében folytatja Atatürk művét. Hangsúlyozta, hogy az ország erős, nem kell tántoradtól tartania.

A választás eredményének kihirdetésekor valamennyi helyőrségekben 101 ágyulövés dördült el. (MTI.)



Izmet Inonü

Agyonlított az utcán egy jugoszláv szenátort

A merénylő, aki bosszúból követte el tettét, öngyilkosságot kísérelt meg

Belgrád, nov. 11. Dél-Szerbia egyik legismertebb személyiségét, Hadzsi Risztics Spira szenátort pénteken délnél Üszküben nyílt utcán agyonlították. A szenátor, aki a délszerbiai állami dohánybevéltő-szövetkezet elnöke volt és egyébként is nagy szerepet vitt Dél-Szerbia gazdasági életének irányításában, a dohánybevéltő-szövetkezet egyik ügyvezetőjével, Malenicaival sétált Üszküben főutcáján, amikor szembejött velük egy Jócics nevű környékbeli dohánytermelő, aki már régóta kereskedett a dohánybevéltő-szövetkezettel. Jócics, úgy látszik, kereste ezt a találkozást, mert abban a pillanatban, amikor a két férfi elé ért, revolvert rántott és gyors egymásutánban több lövést adott le rájuk. Risztics szenátor holtan rogyott össze, míg az ügyvezető súlyosan megsebesült.

A merénylő ezután sajátmaga ellen fordította fegyverét. Életveszélyes sérüléssel vitték a kórházba. Amikor rövid időre magához tért és ki lehetett hallgatni, elmondotta, hogy bosszúból követte el a merényletet, mert a dohánybevéltő-szövetkezet nem akart kifizetni neki huszezer dinárt, noha jogosan követelte a pénzt.

A merénylet híre egész Dél-Szerbiában feltűnést keltett.

Hivatalos időjelentés

A Meteorológiai Intézet jelelti november 11-én este: Ugy Nyugat-, mint Közép-Európában déli-délkeleti légáramlás uralkodik. Amíg azonban a Brit-szigeteken és Franciaországban, valamint a norvég partokon az időjárás esős, addig Nyugat-Európa keleti szélén és Közép- és Dél-Európa nagy részén derült időjárás uralkodik.

Házánkban a ködös időjárásal több helyen ködszítással eredő lényegtelen csapadék volt. Napközben a hőmérséklet általában 9–11. Budapest 9, Kaposváron és Békéscsabán 15 fokra emelkedett, tehát elérte az év szaknak megfelelő átlagértéket és este is még általában 8–10 fok között váltakozott. Este gyenge délkeleti-déli légáramlással az ország nyugati-délnyugati része kissé derültebb, egyebütt borús volt, sőt Debrecen Sátoraljaújhely között csendes eső esett.

Budapestben este 9 órakor a hőmérséklet 8 fok Celsius, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 mm., alig változó.

Várható időjárás a következő 24 órára: Délkeleti-déli légáramlás. Éjjel és reggel több helyen köd. Helyenként ködszítással. Napközben a köd oszlása után több napsütés. A hőmérséklet kissé emelkedik.

Vizállás. Duna: Dunapenteleig apad, lejjebb árad, alacsony vizállás. Bécs — 90, Pozsony 78, Komárom 254, Budapest 219, Paks 132, Baja 205, Mohács 218. Dráva: Barcs — 103, Drávaföldes 14, Eszék 34. Száva: Bród 135, Tisza: Tiszafüredig apad, lejjebb árad. Záhonyig alacsony, lejjebb közepes vizállás. Tiszaújváros — 2, Városnamény 52, Tokaj 294, Tiszafüred 344. Szolnok 373, Csongrád 255, Szeged 238. Szamos: Csenger 38. Körös: Körösszakáll — 5, Békés 30, Gyoma 73, Maros: Makó 14. Balaton: Siofok 57. Velencei-tó: Agárd 22.

Az új elnök letette a hivatalos esküt Atatürk temetése november 19-én vagy 20-án lesz

Ankara, nov. 11. (A Pesti Hírlap tudósítójának távirata.) Izmet Inonü volt miniszterelnök, akit a nagy török nemzetgyűlés délelőtt egyhanguan 348 szavazattal Törökország új elnökévé választott, megköszönte választását és azonnal letette hivatalos esküjét. Ezután beszédet mondott és azt hangoztatta, hogy meggyőződése szerint Törökország eléri majd a civilizáció legmagasabb fokát. A török köztársaságnak az a célja, hogy a török népnek veszélyektől mentes biztosított életet nyújtson.

Az új államelnök beszéde után Djelal Bajar miniszterelnök benyújtotta az egész kormány lemondását, de Izmet Inonü elnök arra kérte, vállalja az új kormány megalakulását. Ezután a nemzetgyűlés legközelebbi ülését hétfő délelőttre tűzték ki. Délután három órakor az új államelnök a diplomáciai testület szerencsekívánatait vette át.

Kemal Atatürk temetésének időpontját még nem állapították meg. Holtteste még mindig Istanbulban van felravatolva. Valószínű, hogy a temetés november 19-én vagy 20-án lesz. Hír szerint a Balkán-szövetség államai: Görögország, Jugoszlávia és Románia a temetésen nemcsak hivatalos küldöttségekkel, hanem egy-egy század katonasággal is képviselteti magát. Előreláthatóan a görög küldöttséget maga Metaxas miniszterelnök vezeti. Atatürk Kemal ankarai rezidenciáját, a kormány rendeletére, török nemzeti múzeummá alakítják át. (Sz.)

Izmet Inonü, a török köztársaság új elnöke, 1884-ben Szmirnában született. Huszonkétéves korában elvégezte a tüzérségi iskolát, majd mint tüzérszázados a vezérkarhoz osztották be. Résztvett a Balkán-háborúban és tagja volt annak a békebizottságnak, amely a Bulgáriával kötendő békéről tárgyalt. A világháború alatt a vezérkar egyik osztályának vezetője volt. A világháború után a békeelőkészítő bizottság elnökévé választották. A függetlenségi harc kitörésekor a nyugati hadsereg vezetője lett. Két fényes győzelem fűződik nevéhez. A köztársaság kiáltása után miniszterelnök lett, azonban a külügyi tárcát is megtartotta. Mint diplomata is nagyon jól bevált. Ő képviselte Törökországot a lausannei értekezleten s 1922 novemberében ő írta alá az új békeszerződést. Később átadta helyét Fethy bejnek, azonban 1925-ben ismét ő lett a miniszterelnök. 1934-ben felvette az Inonü vezetéknévét, az ilyen nevű helységnél aratott győzelmének emlékére.

Sakknagymesterverseny Hollandiában

Rotterdam, nov. 11. (A Pesti Hírlap tudósítójától.) A harci kedv a harmadik fordulón sem volt kisebb, mint a két előzőn. A pontkülönbség nem jelentős és tekintettel arra, hogy a verseny kétfordulós, vagyis ugyanazzal a játékosal még egy játszmát kell váltani, még a vereséget is elviselhetővé teszi. A győztesek persze ösztönösen örülnek a sikernek és nem igen félnek az újabb találkozótól. — „Fő az, hogy győztem!” — mondja Fine, „most már nem kerülhetek hátrányba ellenfelemmel szemben”. Tény és való, nem lehet ellene érvelni. Fine győzelme Reshewsky fölött jelentős eredmény, eddig még soha sem sikerült „Szamit” legyőznie, akinek most azután nagyon nehéz lesz a vezetői lépést tartania.

Euwe pompásan verte meg Flohrt. A kombináló képesség adta fölény érvényesült. Capablanca megszokta már az ágyát, (minden helyre vele utaztatják) és erősen fogadkozik, hogy elbánnak a fiatalokkal. Aljechinnek ma sincs jóban és a döntetlen ajánlatot is a tornavezető utján tette. A világjármak nincs még lendületben, a sok szimulánózás látszik a játékán, hibákat követ el és ha ezek a hibák nem is vezetések, de pontvesztéseket okoznak. A pontok, illetve félponatok nagyon sokat számítanak, azokkal nem lehet könnyelműen lóbdázn. Nincs győzelem játszó, tehát nincs biztos győzelem, a döntetlenért is harcolni kell.

Flohr és Reshewsky nem állanak jól de eddig nem is mutattak semmit. Mindkettő nagymestere a gyors játéknak, azt azonban, amit Reshewsky produkált a világmester elleni játszmájában, más valaki nem tudná megtenni. Őt perc alatt, nehé, sőt hátrányos állásban, husz jó lépés, még a mi trenírozott villámjátszóinknak is sok.

Keres eredetien és jól játszik, kombinációi azonban nagy ágyuk ellen nem sikerülnek, döntetlenre eddig jők voltak. — Botwinnik-nak idegenszerű a környezet, minden egészen más, mint otthon Oroszországban.

A küzdelem most kezd érdekessé válni és a következő napok fárasztó utazgatásai nagy meglepetéseket hozhatnak.

A negyedik fordulót Groningenben játsszák. Az összeállítás erre a fordulóra a következő: Keres—Reshewsky; Capablanca—Botwinnik; Euwe—Fine és Flor—Aljechin.

Játszották a hollandi „Avro”-sakkversenyen 1938. november 8-án. Világos: dr. Euwe. Sötét: Flohr. 1. dr4 Hf6, 2. c4 e6, 3. Hf3 Fb4, 4. Fd2 Vd7, 5. g3 Hc6, 6. Fg2 Fd2, 7. H:bd2 d6, 8. 0—0 0—0, 9. e4 e5, 10. d5! Hb8, 11. b4 Fg4, 12. Vc2 c6, 13. Hh4 cd5, 14. e5 a5, 15. a3 Ha6, 16. Vb3 Vd7, 17. Bf1 Fh3, 18. Fh1 ab4, 19. ab4 Hc7, 30. Hg2 F:g2, 21. F:g2 h6, 22. Hf1 Bfc8, 23. Hc3 Ha6, 24. c5! dc5, 25. Hc4! Vd8, 26. H:e5 H:b4, 27. d6! B:a1, 28. V:f7! Kh7, 29. B:a1 V:d6, 30. Fc4! Kh8, 31. Hg6! Kh7, 32. Hc7 söté feladta. Értékes finom győzelem.

NAPI HIREK

Virágüzenet

Pesti ablak

A pesti ablak künn van valahol a Városligetben. Sötét, nagy házak között világít az a pesti ablak, amelyikről most szó esik. Egyszobás, kis lakás ablaka a pesti ablak, fönn a negyedik emeleten, közelebb a csillagos éghöz. Mácsi néni lakik az egyszobás lakásban, aki tanítónő volt fönn a Szepeességen, amíg egy szép napon — vasuti kocsiába rakták a kis holmiját és ott kellett hagynia szülőfaluját, otthonát. Pestre jött. De még sokáig lakott a vasuti kocsiában, mert Pesten akkoriban sehohsem volt lakás...

A pesti ablak, Mácsi néni ablaka mostanában nyitva van az enyhe őszi időben. A kis lakásba boldogság köszöntött be. Kedves, régi ismerősök megemlékeztek Mácsi néniről a Nagy Ünnep alkalmából. Nefejejcset küldtek neki, magyar nefejejcset a Hernád partjáról.

Mácsi néni csokorba kötötte a friss nefejejcset és otthonról hozott, féltve őrizett havasi gyopárral tarkította. Aztán vigyázva emelte ki az almáriumból drága kincsét, a meggyiszínű, aranycirádás trencsényi talpas poharat és beléhelyezte a virágokat és kitette az ablakba.

Nem igen volt ennél meghatóbb virágos ablakdisz Budapest városában.

Mennek a virágok

Mennek, vonulnak a virágok a Felvidékre. Ott vannak mindenütt, ott virítanak mindenütt a koscsik, az autók orrán, a boldog várakozók kezében, a felszabadító csapatok útjain. Repülnek, szállanak az ujjongó, mosolygó virágfejecskék a legboldogabb diszei a legboldogabb utnak, a Felvidék föltszabadult utvonalaiknak!

És mintha ez az enyhe őszi hű szövetségese volna a magyar virágoknak. Mintha összefogott volna emyhe szellő, váratlanul előbukkanó nap: ne deresszük még meg a virágfejecskéket, ne árasszunk el még ezüstösen csillogó dérről erdőmezőt. Ime: réteken-rónákon, kék hegyek oldalán, vörös mohás sziklák tövében még ma is virágpompában áll minden. Nyit a vadmargaréta, este pedig még kibontja szirmait az estike, frissen virít a sötétvörös kis vadrózsacsillag. Nem hervad el egyik sem, nem hullatta le szirmát, nem vesztette el mosolygását egyik sem.

Teljes virágpompában várták haza virágtestvéreiket!

— Harminc gramm rádium! Párizsból jelentik:

A rádiológia haladásáról és az ugynevezett „mesterséges” rádiumról a világsajtóban különböző híradások jelentek meg, amelyeknek legnagyobb része túlzásnak bizonyult. Most azonban idekint maga a Nobel-díjas Joliot-Curie-pár, az új rádióaktív elemek létrehozója, jelentette be a sajtónak, hogy kutatásai döntő állomáshoz értek. Elkészült ugyanis laboratóriumukban ötödik „atombombázó” gépük, amelynek segítségével semleges anyagokat tehetnek radioaktívvá bizonyos időtartamra és ha radioaktivitásuk csökken, ismét „feltölthetők” azokat. Ez az öt gép, köztük a múltévi párizsi vilákiállításon szerepelt hárommillió Voltos óriás generátor, üzembe állítva, a tudós házaspárnak harminc grammnyi rádiummal egyenértékű radioaktív anyagot bocsát rendelkezésére. E tény jelentőségét akkor mérhetjük fel, ha elgondoljuk, hogy az egész földkerekségen csak mintegy tíz grammnyi tiszta rádium van és a Joliot-Curie-féle generátorok feszültségével „bombázott” semleges elemek radioaktivitásuk ideje alatt éppúgy viselkednek, mint maga a rádium. Ez még csak a kezdet. A Nobel-díjas tudós és Nobel-díjas felesége — ez utóbbi tudvaleg a nagy Curiené lánya — bíznak abban, hogy hála öt „atombombázójuknak” —nak, az 1928 óta radioaktivitásra alkalmassá tehető háromszázhusz anyag száma rohamosan növekedni fog. Vagyis a rádiummal egyenértékű harmincgrammnyi radioaktív elem súlya pár éven belül elérheti a negyven, ötven, hatvan grammot is! Gyakorlati szempontból e gyarapodás következményei beláthatatlanok. Az új radioaktív elemek meg fogják könnyíteni a csillagászok munkáját, megfigyelhetővé tesznek majd eddig ismeretlen égitesteket is. A sebészeknek pedig hatalmas segítőtársai lesznek a rák ellen folytatott küzdelemben. Joliot-Curie-ék már ma megjövendölik, hogy ez a betegség csak rossz emlékként fog kisértetni az emberiség emlékezetében.

— Házasság. Visegrády Anikó és dr. Rácz György ügyvéd a pécsi székesegyházban házasságot kötöttek. A Szentatya Pacelli bíboros útján áldását küldte az ifjú párnak.

— A mai izgalmas élet küzdelmeiben kifáradt egyének, akik csaknem kivétel nélkül már idültté vált székrekedésben és ennek következtében mindenféle emésztési nehézségekben szenvednek, így annak reggelenként éhgyomorra egy-egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az ideális hashajtó összes jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Kérdezze meg orvosát.

— Emlékezzünk...

November 11.

1914 A cs. és kir. kassai 34. gyalogezred 11. zászlóalja a Szerbia és Montenegró ellen viselt 1914. évi 2. támadó hadjárat folyamán a Kolubara- és Ljigmentti csatában harcolt. E napon a zászlóalj többször megkísérelt szerb ellentámadások ellenére kivetette az ellenséget a Brezak nyulványain levő állásaiból.

1915 A cs. és kir. debreceni 16. huszárezred az oroszok ellen vívott 1915. évi őszi állásharc folyamán részt vett a czartoryjski csatában. Molnár Péter tizedes — ezredének a német csapatokhoz való kiküldetése alkalmával — Bol-Medwieshenél, Czartoryjsk közelében, egy előreugró és az ellenséges tűznek teljesen kiszolgáltatott állásban — amelynek ideiglenes kiürítését elrendelték — teljesen egyedül önként visszamaradt. Midőn az ellenség a már teljesen rommálított állás drótkadályaihoz érkezett és rohamra indult, meglepő és jól célzott kézigránátdobással egy magában megállította. Merész fellépésével lehetővé tette, hogy az állást csapatainak ezután szükségképpen helyreállítsák és ismét megszállják. Elsősorban Molnár tizedes bátor kitartásának és merész fellépésének volt köszönhető, hogy az ellenség áttörési szándéka megghiúsult. Kimagasló hőstetteit arany vitézségi éremmel tüntették ki.

November 12.

1914 A cs. és kir. arad-kevevári 28. tábori vadász-zászlóalj a Szerbia és Montenegró ellen viselt második támadó hadjárat folyamán november 10—15 között a cs. és kir. 29. gyaloghadosztály kötelékében harcolt. E napon a 29. gyaloghadosztálynak az előnyomulás folytatásában Beljint kellett elérnie. Hasenteufel őrnagy csoportját (egy vadász- és egy gyalogzászlóalj) oldalbiztosítás céljából Drenre küldték. Az oszlop a Vukodrar-völgyben nyomult előre, a vadász-zászlóaljjal az élén. Körülbelül három kilométernyire Drentől a magaslatokon ellenség jelent meg, amelyet a csoport megtámadott. A vadász-zászlóalj ellenséges tűzérési és gyalogsági tűzben feltartóztatva tör előre, rövid tűzharc után megrohamozza az ellenséget, amely menekülésszerűen elhagyja állásait és visszavonul. Ez alkalommal dr. Szedlacs Kornél tartalékos hadnagyot kilenc emberből álló járőrrel felderítésre és biztosításra az ellenség oldalába küldték ki. A járőr az ellenséges tűzérési állás mögé került és éppen abban a pillanatban ért oda, amikor az üteg elindult. A járőrnek sikerült egy ágyút zsákmányolni és a kezelőlegénységet, a lovakat és az üteg parancsnokát elfogni.

1916 A m. kir. trencsényi 15. honvéd gyalogezred az 1916. évi erdélyi és havasalföldi hadjárat folyamán november 3-tól 16-ig a m. kir. pozsonyi 37. honvéd gyaloghadosztály kötelékében harcolt. Az ezred 10. és 11. százada a Paltin-sarok magaslatot birtokába vette, I. és II. zászlóalja pedig a Bitea Arsuriloron levő magaslatot foglalta el rohammal.

*

A m. kir. érsekújvári-győri 37. honvéd tábori tüzérezred az 1916. évi erdélyi és havasalföldi hadjárat folyamán a november 3-tól november 16-ig lezajlott román-orosz ellentámadás idején a m. kir. pozsonyi 37. honvédhadosztály kötelékében harcolt. A tüzérezred hatásos és gyilkos tűznek nagy érdeme van abban, hogy e napon a románok a Bitea Arsurilort (Tölgyesi-szoros) kénytelének voltak kiűriteni.

— Meghalt egy ügyvéd a kassai rádióközvetítés hallgatása közben. Makoról jelentik: Dr. Daróczy Mátyás ügyvéd pénteken délelőtt rádióhallgatás közben hirtelen meghalt. Daróczy az utóbbi időben minden idegszállással ott csüszött a Felvidék visszatérése körül eseményeken és abban a percben, amikor Kassa a kormányzó ünnepelt, szívéhez kapott és meghalt. Nagy szerepet játszott a város közéletében, amelynek rendőrkapitánya is volt. A háborút végigküzdötte és sok hadiköztüntetést szerzett. A város uralom alatt tusként elhurcolták, de sikerült megmenekülnie. Halála nagy részvétet keltett. Hatvanhárom éves volt.

Megfenyegették a bostoni német konzult

New York, nov. 11. Mint az Associated Press jelenti, Böhme bostoni német konzul közölte a rendőrséggel, hogy távbesszélőn megfenyegették, hogy a konzulátust szombaton reggel háromnegyed tizenegy óra körül felrobbantják. A rendőrség körülfárta a konzulátus épületét és megindította a vizsgálatot. (MTI)

Lázadás Kelet-Szibériában

Párizs, nov. 11. A Matinhoz érkezett jelentés szerint Kelet-Szibériában súlyos lázadás tört ki. Blagovicsensk város egész helyőrsége csatlakozott a lázadókhoz. A katonai hatóságok sürgősen egy bombavető légi osztagot küldtek a helyszínre azzal a paranccsal, hogy a lázadókat könyörtelen bombázással semmisítsék meg, a légi osztag azonban szintén átpártolt a felkelőkhöz.

A semmitőszék elutasította Zelea Codreanu felebbezését

Bukarest, nov. 11. A legfőbb semmitőszék teljes ülése elutasította Zelea Codreanu, volt vasgárdista-vezér felebbezését. Ezzel Zelea Codreanu tíz évi kényszermunkára szóló ítélete jogerőssé vált.

A japánok rajtaütésszerű támadással behatoltak Yocsuba

Shanghai, nov. 11. Japán forrásból eredő jelentés szerint a Mikádó csapatai a péntekre virradó éjjelen, a kínaiak erős ellenállását legyőzve, behatoltak Yocsuba, ahol még heves harcok folynak a város birtokáért. A japánok sikerét az tette lehetővé, hogy a Jangce partján pontonokon csapatokat szállítottak partra és körülerítették a várost.

A Pesti Hirlaphoz érkezett hazafias célu adományok

A Pesti Hirlaphoz a következő újabb hazafias célu adományok érkeztek:

„Magyar a magyarért!”

Herczeg és Fodor R.-T. (Thököly-ut 24.): 100 P.
Ródosai Sándor és Társa R.-T. (Vilmos császár-ut 53.): 100 P.

Textus gyapjúrugyár R.-T. munkásai és tisztviselői: 40 P.

Neumann Hugó papírnagykereskedés (Jókai-utca 8.): 20 P.

Meréty Kálmán, Simaházi malom, Tapolcafé: 30 P.

Vitéz Meréty János, Simaházi malom, Tapolcafé: 20 P.

Özv. Meréty Kálmánné, Simaházi malom, Tapolcafé: 10 P.

Böhm Adolf (Bér): 12 P.

A cinderybögdi református elemi iskola: 11 P.

Özv. Kenéz Józsefné (Baross-utca 78.): 10 P.

Özv. Schücz Józsefné és Fiai: 10 P.

Kisgergely László ny. alezredes (Felsőhangony): 5 P.

Török Sándor (Margit-körut 101.): 2 P.

Bárdos Miksa: 1 P.

Eddigi gyűjtésünk: 13.142 P. 64 f.

A Nemzeti Repülőalapra:

Herczeg és Fodor R.-T. (Thököly-ut 24.): 50 P.

A kormányzó né inségenyhítő mozgalmára:

Herczeg és Fodor R.-T. (Thököly-ut 24.): 50 P.

Textus gyapjúrugyár R.-T. munkásai és tisztviselői: 10 P.

— Beöthy Lidia gépkocsibalesete. Miskolci tudósítónk jelenti: Beöthy Lidiát, Beöthy László leányát, a rádió volt bementőjét, pénteken Kassáról jövet Ernőnél gépkocsibaleset érte. Kocsija megcsúszott, felborult és összetört. Beöthy Lidiát egy magángépkocsi a miskolci Erzsébet-kórházba vitte. Ott megállapították, hogy sérülése nem súlyos, első segélyben részesítették és megengedték, hogy Budapestre utazzék.

— A kényes pont. Senkisé szereti, ha az elevenére tapintanak. Hát még akinek tulsok van a füle mögött! Micsoda ijedős óvatossággal takargatja erkölcsi múltjának, vagy jelenének folytonosságát hiányait! Példa erre a csikgorbói suszter esete, amelyről Erdély magyar lapjai adnak hírt. „Politikai tüntetés” címén keveredett bajba, nemrég tárgyalta ügyét Kolozsvárott a törvényszék. Azért húzták rá a vízes-lepedőt, mert egy este kissé pittyókás állapotban el találta kurjantani magát:

— Eljen az igazság!

A minősített közszendháborítás történetesen a faluban ügyvédkedő román parasztpárti képviselő háza előtt esett. Föl is neszelt rá a közelben portyázó esendő. Azonnál letartóztatták és megtette ellene a följelentést. Megindult a hivatalos eljárás, de jó néhány hét telt el, amíg a „tettes” előadhátta védekezését a zordon bíróság előtt.

— Dehogya is politizáltam én, kérem — méltatlankodott. — Eltettem az igazságot, nem tagadom. De azt az igazságot, amit a bíróság tett aznap egy peres ügyemben. A képviselő ur nyerte meg nekem a pert, azért kiabáltam be az ablakán, hadd legyen neki is öröme. Az eset olyan világos volt, hogy a vádlottat fel kellett menteni.

— Egy erdőőr tűzharc a vadászokkal. Szombathelyről jelentik: A rumi uradalom erdejében Molnár István erdőőr szolgálati útja közben váratlanul két vadászal találta magát szemben. Le akarta őket fegyverezni, de azok rálőttek. Valóságos tűzharc keletkezett a vadász és a vadászok közt és a harcban mindkét vadász megsebesült. Horvát Károly rábakovási lakos maga a vadászalította be Rumba, ahol első segélyben részesítették. Német János haslővést kapott, de azért elvánszorgott Sára várra és ott a kórházban jelentkezett.

— Ételkóstoló utazás a világ körül. Londonból jelentik: Pendlebury, egy newtoni gyarmatárkereskedés szerezni tisztviselője szenvedélyesen szerette a jó enivalót. De ezt nem vitte túlszába és a fizetéséből mindig félretett valami keveset. Amikor megtakarított tőkéje elérte a száz fontot, elhatározta, hogy megismerkedik a világ összes népeinek konyhájával. Kivette a bankból összekuporgatott pénzét, kerékpárra ült és elindult a nagyvilágba. Ott világrészt járt be, tizenkét pár kerékabroncsot használt el 26.000 mérföldön. Nem nézte meg a muzeumokat, nem érdekelték a természet látnivalói, csak a különféle népek főztjét tanulmányozta. Tapasztalatai közül legfontosabbnak azt tartja, hogy a rizstől egész életére megcsömörlött. Indiában annyit kapott belőle, hogy többé látni sem akarja, mert ott rizst tálnak a szardíniához, a tojásához, a banánhoz különféle változatban. Pendlebury az Egyesült Államok konyhájáról nincs jó véleménnyel. Azt mondja, hogy az amerikai polgár tulajdonképpen fagylaton, szódaivon és meleg kolbászon él. Elmondotta, hogy odaát egyszer szörnyű forgószelebe jutott a prérin, de ez távolról sem volt olyan kellemetlen, mint az élelmészési gondok.

TÖRLEY
RÉSERVÉ AMÉRICAIN

— Jaross Andor Ujpesten. A Katolikus Nőszövetség szombaton Ujpesten magyar estét rendez, amelynek fővédelmét a „Magyar a magyarért” mozgalomnak ajánlja. Az ünnepi beszédet Jaross Andor mondja.

— Heves földrengés Budapesttől 8700 kilométernyire. A stuttgarti, jenai, raibensburgi és mesteteni földrengésjelző készülékek csütörtökön este rendkívül erős távoli rengéseket jeleztek. Newyorki jelentés szerint azok az erős földlökések, amelyeket az európai államok is jeleztek, a Csendes-óceán északi részében hatalmas szökőárat idéztek elő. Haway kikötőjében igen rövid idő alatt harminc centiméterrel változott a vízállás. — Az Országos Földrengési Observatórium budapesti készülékei 8700 kilométer távolságból jeleztek földrengést. A rengések közül a másodiknál, a legerősebbnél, a műszer kitérése 125 mm. volt. A földmozgás Budapesten négy órán át tartott.

— Három hónapra megtiltották egy időszaki lap megjelenését. A belügyminiszter a Freesz József felelős szerkesztésében és kiadásában megjelenő Uj Szociális Rend című időszaki lap további megjelenését és terjesztését három hónapra megtiltotta a lap október havában megjelent 6. számának „Totális állam — csodaszor” című, az ország külpolitikail érdekeit veszélyeztető közleménye miatt.

— Megölte feleségét egy hetvenhétéves ember. Békéscsabáról jelentik: Dubraucsik Pál 77 éves békéscsabai lakost a felesége szökött el heveny oltóval hasbaszúrta. A súlyosan megsebesült öregember erre felkapta a vas mátköröt és felesége fejét valósággal szétroncsolta. Az asszony meghalt. Dubraucsik ezután átvágta a saját nyakát. Súlyos sérüléseivel kórházba vitték.

— Fia tragikus halála miatt öngyilkosságot kísérelt meg báró Wesselényi István. Kolozsvárról jelentik: Megírta, hogy egy vadászaton idősb báró Wesselényi István vadászfegyvere véletlenül elcsúszott és a serétek hát, ifjabb Wesselényi Istvánt halálra sebezte. A tragikus esemény annyira lesújtotta báró Wesselényi Istvánt, hogy öngyilkosságot kísérelt meg. Tette elkövetésében azonban még idejekorán megakadályozták.

— „Ön elfelejt, mi emlékeztetjük.” New Yorkban — mint onnan jelentik — egy klubban gazdag üzletemberek a feledékenységéről beszélgettek és megállapították, hogy jelentéktelen, apró-cseprő teendők elmulasztása néha milyen súlyos kellemetlenségekkel jár. Ezért megállapodtak, hogy huszan fogadjanak egy közös titkárt, akinek egy-egy dolga nem lesz, mint nyilvántartani azokat a könnyen elfelejtendő dolgokat és őket azokra nap-nap után figyelmeztetni. Ebből az ötletből nőtte ki magát a „Reminder Service”, amelynek üzleti jelszava: „Ön elfelejt, — mi emlékeztetjük.” Három útja van a figyelmeztetésnek: telefon, távirat és küldönc. Havi tíz dollárért az ügyfél megkövetelheti, hogy számon tartásuk helyettesít azokat a kötelességeit, amelyeknek elmulasztása káros lehet. A leggyakoribb előjegyzések: hatósági, bírósági idézések, megállapodások a fogorvossal, előfizetési díjak, többek között a Reminder Service számára, meghívások ebédre, vacsorára, üzleti találkozások, adók, biztosítási díjak esedékessége, kölcsönadott könyvek visszaidézése vagy visszakérése. A vállalat felelősséggel tartozik azért, hogy az idejekorán bejelentett elintéznivalókra idejében figyelmezteti az érdekelteket, de nem vállalkozik arra, hogy tudjon arról, amit neki is elfelejtettek bejelenteni. Fontos szerepe van az emlékeztető-szolgáltatásnak a magánéletben. Vannak előfizetők, akiket a napnak bizonyos órájában fel kell hívni és emlékeztetni, hogy távozás előtt csókolják meg feleségüket (ennek elmulasztása miatt az amerikai bíróságok sürin bontják fel lelki kegyetlenkedés címén a férj vétkességéből a házasságot), vagy kérdezzék meg gyermeküket, hogy a leckéjét megcsinálta-e?

— Halálozás. Dr. Abonyi Tibor székesfővárosi tanácsjegyző 50 éves korában Budapesten meghalt. Szombaton délután félhárom órakor temetik a kerepesi úti temetőben.

Beregh Albert ny. MAV főfelügyelő, a hadikéitményes Ferenc József-rend lovagja, 75 éves korában Budapesten meghalt. Szombaton délután három órakor temetik a kerepesi úti temetőben.

Bátorfi István MAV irodaségfőtiszt november hó 7-én, 60 éves korában Budapesten elhunyt.

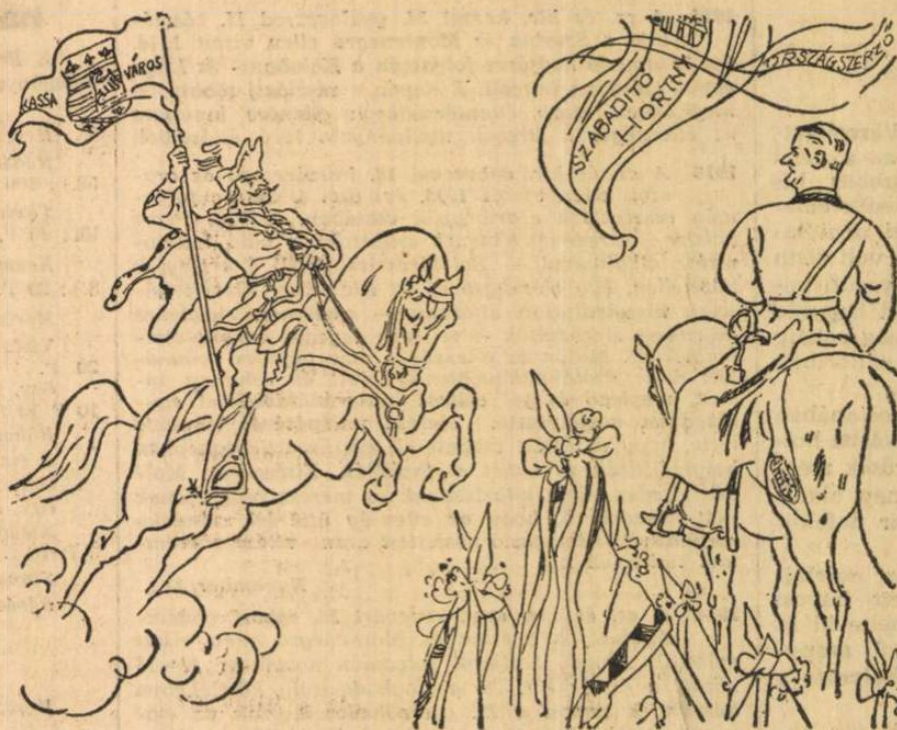
Schneider János, a Tolnamegyei Újság alapító-főszerkesztője és igazgatója, a Szekszárdi Népbank vezérigazgatója, Tolna megye törvényhatóságának és számos bizottságának tagja, a vármegye közéletének egyik tekintélyes és tevékeny egyénisége, Szekszárdon 63 éves korában meghalt. Temetése vasárnap lesz.

Folkmer Ferenc ny. igazg. kántortanító november hó 10-én, 66 éves korában elhunyt. Temetése Ócsán, f. hó 12-én d. u. 3 órakor lesz.

Rolf Kinzel, a bécsi Sporttagblatt főszerkesztője és a volt osztrák teniszszövetség elnöke, 60 éves korában csütörtökön Bécsben meghalt.

Hashajtónak
Artin dragée. Biztos. Olcsó!

KASSA — VISSZATÉRT



(Gáspár Antal rajza.)

A Nagyságos Fejedelem vitéz kuruc katonája jelentkezik Ország-szerző vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó előtt.

Uj csodaszor?

S. T. Allan kopaszság ellen
Szert talált föl, mint annyi más,
S kérte vevőt: küldjenek
Egy-egy elismerő írást.

Egy vevő irt is. „Allan ur,
Amit kért, meg akarom tenni,
Itt van uj hajfürdőm a levélben.”
— Hát — nem volt a levélben semmi!
(—kas.)

— Kisiklott a bukarest—aradi gyorsvonat. Bukarestből jelentik: A bukarest—aradi gyorsvonat, amely csütörtökön éjszaka indult el Bukarest északi pályaudvaráról, Tyeg közelében kisiklott. A mozdony kiugrott a sínek közül és magával rántott három vagon. Szerencsére a vonat nem haladt teljes sebességgel és így nem történt nagyobb szerencsétlenség. Csúpan a mozdonyvezető sebesült meg, mert ijedtében kiugrott a mozdonyból éppen az Ott folyó és a folyóba vetette magát. Súlyos sebesülten vitték kórházba. A pályatest a kisiklás következtében annyira megrongálódott, hogy Bukarest—Arad között csütörtökön szünetelt a forgalom, illetve Bukarest és Erdély között kerülő uton bonyolították le a forgalmat.

— Megfulladt a fürdőházban. Keller Sándor gyári művezető 45 éves felesége hosszabb ideje idegben szenvedett és már régóta foglalkozott az öngyilkossággal gondolatával. Pénteken délután a Rákóczi-ut 12. számú házban levő lakásának fürdőszobájában holtan találták a vízzel tett fürdőházban. A rendőrség megállapította, hogy Kellernél megfulladt. Búcsúlevelet nem írt, de feltételezik, hogy idegbaja miatt a vízbe fojtotta magát. A rendőrség kutatja, hogy öngyilkosságot vagy véletlen szerencsétlenséget történt-e a fürdőszobában.

— Megmérgezte magát egy elvált asszony. Unger Janka 60 éves elvált asszonyt pénteken reggel az Elemér-utca 23. számú házban levő lakásán eszméletlen állapotban találták. A Rókus-kórházban az orvosok megállapították, hogy megmérgezte magát. A főkapitányság életvédelmi osztálya kutatja tettének okát.

— Most ültessen tulipán-hagymát. 100 darab legsebbe fajta, egyenesen P 8.—, 10 darab P —90. Fenti összeg előzetes beklüldése esetén vidékre bérmentve szállítjuk, ültetési utasítást mellékelünk. Monori Mag, Budapest, Rákóczi-ut 7. szám.

— Székrekedés meggátolja a szervezet tisztogató munkáját, az egészségre ártalmas anyagok eltávolítását. Gondoskodjék tehát napi rendszeres székletéről az évtizedek óta bevált enyhe és biztos hatású Darmol hasajtó használatával. Utánzatok miatt csak eredeti csomagban fogadják el!

— A rádió a Felvidéken! A felszabadulás boldog napjainak kétszerez örömet szerez mindannyiunk számára a rádió. Ezek a hetek megragadották, hogy mennyire fontos minden háznál a jó rádió. Az Orion rádió magyar világmárka, kiváló minőségével nemcsak nálunk, de a fejlett iparu nagy külföldi államokban is elismerést szerez a magyar munkának.

— A legjobbkor nyit az Astoria márványterme. A magyar közönség felfokozott érdeklődéssel várja az Astoria márványtermének szombat esti megnyitását. A pazar látványosság, a nagyszerű Szűcs László magyar nótái és szonettjei, Lorys Miklós, a „bűvészhegedűs” remek zenekara valóban nagyon sokat ígérnek és tartanak be.

— Romlott ételek okozta mérgezéseknél a gyorsan és biztosan ható természetes „Ferenc József” keserűvíz azonnali használata — egy vagy két pohárral — rendkívül fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát.

Csendes, uci vacsorázóhely
a Metropole kávéháza

— Uj gazdasági akadémiai igazgatók. A kormányzó a gazdasági akadémia tanári létszámában dr. Halász Miklós gazdasági főtanácsos, az V. fizetési osztály jellegével felruházott gazdasági akadémiai rendes tanárt és dr. Hauser János gazdasági akadémiai rendes tanárt, a keszthelyi magyar királyi gazdasági akadémia megbízott igazgatóját gazdasági akadémiai igazgatókká az V. fizetési osztályba kinevezte.

— Anglia berlini nagykövete Londonban megbetegedett. Londonból jelentik: Sir Neville Henderson, Nagybritannia berlini nagykövete, aki jelenleg szabadságát tölti Londonban, váratlanul megbetegedett és pénteken az egyik londoni klinikára vitték, ahol műtétet végeznek rajta. A betegség természetéről még nincsenek részletes hírek, csak azt tudják, hogy a beteg állapota nem súlyos. Sir Neville Henderson, aki eredetileg november második felében akart visszatérni berlini állomáshelyére, kénytelen lesz egy hónappal meghosszabbítani szabadságát. Addig a berlini angol nagykövetség ügyeit Sir George Ogilvie-Forbes követ-ségi tanácsos intézi ügyvivői minőségben.

— Százéves korában meghalt egy francia tábornok. Párizsból jelentik: A százéves Pedoya tábornok, nyugalmazott hadosztályparancsnok, a francia tábornoki kar legöregebb tagja, a napokban párizsi lakásán meghalt. A tábornok, aki 1838-ban született, s résztvett a XIX-ik század második felének valamennyi fontosabb hadjáratában, 1903-ban történt nyugalmabavonulása óta politikai téren is szerepet játszott. A világháború egész tartama alatt a képviselőház hadügyi bizottságának elnöke volt.

SZINHÁZ ÉS ZENE

A Rózsálovag új szereposztásában

Strauss Richárd „Rózsálovag”-ja egyrészt új szereposztásban került színre pénteken az Operaházban. Az ukak közül elsősorban Dobay Livia őszinte nyeresége az előadásnak. Sophie-je élő porcellánbaba, akiben a forró fiatalság és élnivágyás harcol a rokokó életformák ridegségével. Ez a fiatalság és élnivágyás Dobay Livia édesen csengő hangján különös poetikus zamatot kap és diadalmas szárnyalással tölti be a színpadot. Octaviant Geré Lola énekelte hatásosan, illúziót keltően. A szerep még mélyebb átélése bizonyára ki fogja küszöbölni énekének kisebb egyenetlenségeit. Az opera változatos figuráinak színpompás képeskönyvében kivágni való figura volt Ochs báró, akit jó maszokban, jól jellemző énekek állított színpadra Komáromy Pál. A kisebb szereplők között Szilvássy Margit üdehangú Marianne-jának voltak finom, ötletes mozzanatai. Kovács Jolán, Szomolányi János és Sárdy János volt még tehet-séges új szereplő kisebb szerepekben. A régiak közül csak a legnagyobb elragadtatás hangján lehet írni, Báthly Annáról és mellette még Maleczky Oszkarról. Fleischer Antal vezényelt lendületesen. (mja.)

* Herczeg-bemutató a Kamara Színházban. Az idény nagy eseményeként mutatja be e hó 18-án, pénteken a Nemzeti Színház Kamara Színháza Herczeg Ferenc új vígjátékát, Az utolsó táncot. Főszereplők: Bajor Gizi, Szabó Margit, Rajnai Gábor, Petheő Attila, Szabó Sándor és Pethes Sándor. Rendező: Németh Antal.

* Roswaenge az Aidában. (Városi Színház.) Ha az opera, mint műfaj, nem volna több annál, amit nyaranta az Állatkertben „operaelőadás” címen adnak: zenekisértettel végigénekelte szöveg, de színpad, jelmez és játék nélkül, akkor a Városi Színház pénteki Aida-előadását akár meg is dicsérhetnők. A zenei résszel nem volt itt különösebb baj most sem, Komlós Pál vezényelte alatt igazán jól hangzott a zenekar, ami pedig a színpadot illeti, Radamest nem kisebb művész énekelte, mint Helge Roswaenge, akinek hangja, csodálatos módon, mintha évről-évre dúsabb és tömörebb aranyzengésben, énekművészeté pedig egyre sugarasabb tisztaságban tolmácsolná ezt a szerepet. És ott volt mellette, mint Amneris, Anday Piroška, nemes kulturájával, magasrendű stílusával; egy bemutatkozó fiatal énekesnő, Pócsa Ella, sokatígérő drámai hangterekkel és Erdy Pál, ez a nagyon értelmes, biztos zenei érzékű és széphangu Amonasro. Mindez, civilben, színpad nélkül, dicséretes lehetett volna. De az opera — uraim! — színpad, zenekar, játék, jelmez, díszlet és... illúzió keveréke, én ha az, amit szemünk kapnak, csak harsány derűtséget válthat ki belőlünk szegényes vagy tán még inkább szűkkeblű kezdetlegességével, illúziórontó kopottságával, akkor füleinknek hiába adják a legdúsabb zenei csemegét is. Sajnos, az operáról nem mondható el, amit néhai való jó báró Podmaniczky mondott: Shakespeare csak jól szabad adni, vagy sehogy, de adni kell... Operát csak jól szabad adni, mert ha sehogysem adják, az olyan, mint az a multkori Carmen és ez a mai Aida volt a Városi Színházban. (f. j.)

A Conway-család

— A Belvárosi Színház új darabja —

J. B. Priestley darabjának hőse egy érdekes angol uricsalád. Az első felvonásban vidám születés-napi ünnepet tartanak a családban. Bohókás, csacsi születésnap előkép-előadással telik el az egész első felvonás. Hosszadalmas ez a felvonás, mint amilyenek az angol polgári házakban rendezett ünnepi előkép-előadások a valóságban is bizonyára lenni szoktak. A második felvonás megdöbbentő ellentétként husz évvel később mutatja be a család megüregedett, élettől, csalódásoktól megviselt, szánalmasan megváltozott tagjait. Egyszerre érezzük, hogy Priestley színművének nem is ez a család az igazi hőse, hanem a háttérben megfoghatatlanul, örökre dolgozó idő.

Hogy a szél átfutott a tájon, a letört gallyakból és a felforgatott homokból tudjuk, a szelet magát nem látta még senki. Ez a szerencsétlen Conway-család is csak az idő megfoghatatlan, titokzatos munkájának hatalmát bizonyítja, látható homok. Két élesen elválasztott pillanatba sűrített életkép a két első felvonás. A fiatalok nagy álmai semmivé lettek, a gyermek meggyűlölte édesanyját, a gyönyörű lányokból szerencsétlen asszonyok és még szerencsétlenebb vénkisasszonyok lettek. Ki tette ezt? Miért kellett ennek így lenni? Nincs felelet rá. Valami titokzatos bóra áramlásának vonalába vetődtek a szerencsétlenek.

Az író legérdekesebb ötlete a harmadik felvonásnak időben újra visszahelyezése az első felvonás idejébe. Mintha csak megálmodta volna az egyik lány, mi lesz a családból husz esztendő múlva, s ebből az álomból fölébredve, megint a boldog, szép és fiatal születésnap ünnepére vagyunk. De... De aki egyszer belenézett már az idő rejtélyes hatalmának titkaiba, aki ismeri a jövő titkait, az már nem lehet egyszerű részese többé a jelennek. Ebben a költői gondolatban tetőződik be Priestley sok érdekes mondanivalója.

A Belvárosi Színház előadását Bárdos Artur rendezte finom érzékkel. Bulla Elma játszotta a főszerepet. Sennyei Vera megrendítő igazsággal ábrázolt vénkisasszony figurája és Nagy György rosszindulatú üzletembere, az előadás két legnagyobb erőssége. De elismerés illeti Orsolya Erzsébet, Kiszely Ilonát, Tahy Annát, Baló Elemért, Hoyko Ferencet, Szende Mária és Sármasz Miklós is. A bemutatón a felvonások végén sok taps jelezte, hogy a zsufolt nézőteret az újdonság megfogta és érdekelte.

Szegi Pál.

A P. H. OLCSÓ JEGYAKCIÓJA

Ma négy előadás — Vasárnap tizenkettő —
Négy újdonság és három felújítás

Ma a Kamara Színház érdekes újdonsága, az Országút, a Royal Színháznak pompás vigjátéka, Mindig a nők kezdik, az ünnepi előadásra váró Nótás kapitány és a Marinka táncosnő felújítása. Vasárnap pompás műsor. Első ízben a Művészpár c. új Fodor-vigjáték, délután. Jövő héten négyszer kapcsoljuk ezt a rendkívül mulatságos

újdonságot. Műsorunkon ezenkívül még három újdonság.

A Vidéki történet, Conway-család, Démon

szerepel és három felújítás: Cigányszerelem, Nótás kapitány, Marinka táncosnő.

*

Jövőheti előadások. Vig. Szerda: Az orvos dilemmája. — Magyar. Kedd, szerda: Démon. — Vas. d. u.: Légy jó mindhalálig. — Kamara. Kedd: Országút. — Royal. Szerda, péntek, vas. d. u.: Mindig a nők kezdik. — Kedd, csütörtök, szombat, vas. este: Marinka a táncosnő. — Andrassy. Kedd, szerda, csütörtök, vas. d. u.: Angyalt vettem feleségül. — Pesti. Szerda, péntek, vas. d. u.:

SZÍNHÁZAK	OPERAHAZ (3. 1/28)	NEMZETI (2. 1/24, 1/28)	VIG (1. 1/24, 8)	MAGYAR (1. 1/24, 8)	BELVÁROSI (4. 8)	KAMARA (4. 8)	ROYAL (4. 1/29)	ANDRÁSSY (1. 1/24, 8)	PESTI (4. 8)	VÁROSI (4. 8)
Szombat	Mária Ver. D. 6.	Vidéki tört. I. 5.	Francia szobal.	Démon	A Conway család	Országút	Mindig a nők	Angyalt vettem	Művészpár	Nótás kapitány
d. u.	A mosoly orsz.	Két cárnó	Francia szobal.	Légy jó mindh.	Ragaszkodom	Hazajáró lélek	Mindig a nők	Angyalt vettem	Művészpár	Cigányszerelem
Vasárnap	Carmen (Munk.)	Vidéki VIII. 5.	Francia szobal.	Démon C.	A Conway család	Országút	Mindig a nők	Angyalt vettem	Művészpár	Cigányszerelem
Hétfő	Bánk bán Nb.	Vidéki II. 5.	Francia sz. G.	Démon E.	A Conway család	Országút	Mindig a nők	Angyalt vettem	Művészpár	—

Royal. Ma d. u.: Marinka a táncosnő. — Teréz-körut (5. 1/10). Naponta: Az ugynevezett szerelem. — Vas. este: akeióban. — Pódium (1/25, 9). Naponta: Elő az okmányokkal! — Komédia (1/25, 1/9). Naponta: Fog ez menni. — Vas. d. u.: akeióban.

SZÍNHÁZAK MŰSORA

SZOMBAT, NOVEMBER 12.

Operaház. Mária Veronika. Adam Jenő 2 részes zenés misztériuma (Szalay K., Kószegi, Basildes M., Lendvai, Rigó M.) (D. 6. bér.) (1/28). — Nemzeti. Vidéki történet. Kodolányi János 3. f. szín. műve (Könyves Tóth E., Timár, Lukács M., Góbbi H., Füzes A., Matányi) (I. 5. bér.) (1/28). — Vig. Francia szobalány. Deval 3. f. vigjátéka (Somlay, Tolnay K., Vizváry M., Ráday, Szombat-helyi B., Dénes) (8). — Magyar. Démon. Francois Mauriac 3. f. színműve (Makay M., Földényi, Somló V., Péterny, Simor E., Vándory) (8). — Belvárosi. A Conway-család. Priestley 3. f. színműve (Bulla E., Orsolya E., Sennyei V., Tahy A., Baló, Nagy, Sármasz) (8). — Kamara. Országút. Jean Jacques Bernard 3. f. színműve (Szörényi E., Gözön, Berkly L., Lehotay, Apáthy) (8). — Royal. Marinka a táncosnő. Jean Gilbert 3. f. operettje (Kertész D., Rátkai, Ania

Suli, Lantos L., Labatár K., Pártos) (4). — Mindig a nők kezdik. László Aladár 3. f. vigjátéka (Dayka M., Peéry P., Kertész, Rátkai, László L., Haraszthy M., Boross) (1/29). — Andrassy. Angyalt vettem feleségül. Vaszary János, R. Dodgers 3. f. zenés komédiája (Lázár M., Törzs, Bilcsi, Molnár, Gervay M., Fenyvesy E., Zayzon G., Szakács) (8). — Pesti. Művészpár. Fodor László 3. f. komédiája (Mezey M., Páger, Báthly, Ladomerszky M., Bárdi, Gárdonyi, Pártos E., Peti) (8). — Városi. A nótás kapitány. Farkas Imre 3. f. operettje (Viola M., Horti, Zátany, Hont E., Mészáros A., Sziklai) (8). — Teréz-körut. Az ugynevezett szerelem. Claude Bonnet 5. képes vigjátéka (Gombaszögi E., Szepes L., Puszkás, Ladomerszky M., Haraszthy M., Dán, E., Fenyő, Primusz, Rác V.) (1/10). — Pódium. Elő az okmányokkal (9). — Komédia. Fog ez menni (Salamon és Rott felléptével) (1/9).

MOZIK MŰSORA

Atrium Filmszínház. II. Margit-körut 53. Tel. 154-024. 153-034. Beszállás. Fősz.: Páger, Szelezky, Rajnay. Amerikai és magyar hirodók. Vasárnapi felvidéki bevonulás. Előadások: 1/28, 1/28, 1/28; szomb., vas., ünnep: 1/24, 1/28, 1/28, 1/28.

City, V. Vilmos császár-ut 36-38. Tel. 111-140. Az élet tükré (Paula Wessely és Attila Hörbiger). Híradók. Előadások: 1/28, 1/28, 1/28; szomb., vas., ünnep: 1/24, 1/28, 1/28.

DÉMON

FRANCOIS MAURIAC mesterműve
a művelt közönség színházi eseménye!

MAGYAR SZÍNHÁZ

volt, amellyel igaz sikert aratott. Most pedig, gondos és hosszú színpadi előkészületek után, olyan magyar operettet mutatott be, amely Magyarországon eddig még színre nem került: „Zizi és társa.” Szilágyi László írta a vidám, ötletes, fordulatok szöveget. A zenének magyar motívumai üdén csendülnek ki a táncmuzsikából, éppennygy, mint az érzelmesebb dalokból. A vidám, pergő cselekményű darab fő vonzó ereje a sikerült szöveg és pompás zene mellett Bárony Rózi, Dénes Oszkár és Kondor Annie kitűnő, ötletes játéka — olasz nyelven. Milánó egész sajtója, a „Popolo d'Italia” éppennygy, mint a „Corriere della Sera” a legnagyobb elismerés hangján írta a három magyar színészről és különösen kiemelte Bárony Rózi finom, bájos egyéniségét, temperamentumos táncát, kellemes, tiszta énekét, Dénes Oszkár izléses kómikumát és a szépmegjelenésű Kondor Annie ügyes táncát, iskolázott énekét. Az olasz szereplők közül Armando Fineschi, Federico Mariani, Ugo Pozzo aratott nagy sikert. Nyiltszíni tapsok után a felvonások között is áttapolt a lelkes közönség, amelynek sorában nagy számmal volt képviselve a milánói magyar kolónia. A rendezést Dino Falconi-t, a pompás zenekarvezetést Mariotti-t dicsérik az olasz lapok. (B. I.)

Beküldött hírek

* A Magyar a magyarért-mozgalom szolgálatában.

A Magyar a magyarért-mozgalom keretében egy külön rendezőség ma este előadja Farkas Imre operettjét, a Nótáskapitányt a Városi Színházban. Hont Erzsébet, Sziklay József, László Andor, Bodor Artur és Zátany Kálmán lesznek a főszereplők. Az operett második felvonásában hangverseny lesz Honthy Hanna, Utry Anna, Kálmár Pál, Fáy Béla, Szedő Miklós és Feleki Kamill, Magyar Imre és cigányzenekara felléptével.

* Zenekari hangverseny. A Műgyetemi Zenekar

november 14-én, hétfőn este 8 órai kezdettel a Műgyetem dísztermében zenekari hangversenyt tart. Vezényel: Kenessey Jenő, a m. kir. Operaház karnagya. Közreműködik: A. felvinczi Takács Alice (hegedű). Műsor: Mozart, Csajkovszky, Hubay, Lavotta, Berlioz művei. Belépődíj nincs. Műsorvezetés személyenkint: 1 P. Diákoknak 20 f. Felülvezetéseket a Műgyetemi Zenekar fel. erelésének javára köszönettel fogadják.

Művészpár. — Városi. Kedd: Disz előadás a kassai és pozsonyi színészek javára. — Teréz-körut. Hétfő, szerda, csütörtök, vas. este: Az ugynevezett szerelem. — Pódium. Hétfő: Elő az okmányokkal! — Komédia. Hétfő, kedd, szerda: Fog ez menni.

Jegyakciós előadásaink rendjét a műsortáblázatban vastag betűkkel emeljük ki.

Jegyrusítás: Vilmos császár-ut 78. (Telefon: 1-122-93-94-95). — Apponyi-tér 5. (Telefon: 1-833-99). — Erzsébet-körut 1. (Telefon: 1-352-96). — József-körut 30. (T. 1-343-71). — Krisztina-körut 133. (T. 1-509-24). — Horthy Miklós-ut 29. (T. 2-695-95). — Margit-körut 8. (Telefon: 1-520-25).

vas., ünnep: 1/4, 1/6, 1/8, 1/10. — Vas. d. e. 11-kor matiné felhelyarákkal: Mickey-műsor.

Royal Apolló. Tel. 141-902. 142-946. Katja. Vasárnapi felvidéki bevonulás. Előadás: 1/28, 1/28, 1/28; sz. v. d. u.: 1/4, 1/6, 1/8, 1/10; vas. d. e. 11: Szentivánéji álom felhelyarákkal.

Savoy. Üllő-ut 2. Tel. 146-049. Férjfogás (Loretta Young). Híradókban: diadalmos bevonulás a Felvidékre. Vas. délelőtt 11-kor: Matiné. Előadások: 1/4, 1/6, 1/8, 1/10; vas. 1/2-kor is. Az első előadás felhelyarákkal.

Scala. Teréz-krt. 60. T. 114-411. Asszonyok a börtönben (Viviane Romance, Fr. Carco) (1/4, 1/6, 1/8, 1/10. Sz. v. d. u.: 3-kor is. Vas. d. e. 11: Matiné.

Uránia Filmszínház. VIII. Rákóczi-ut 21. Tel. 146-045. 3-ik hétre prolongálva Hol voltál az éjszaka? (Gusti Huber, Willy Fritsch). — Tánccoló ifjúság (kisérőműsor). Felvidéki bevonulás a híradókban. Előadások 5. 1/28, 1/28; szombat, vasárnap és ünnep 1/3, 1/5, 1/8, 1/10.

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Szerelmi vihar (Ch. Boyer). Ezerszáz vadnyugati (1/4, 1/6, 1/8, 1/10). V. d. e. 1/2 és 1/2: Mellékutca. Alkotás. Mégis ártatlan. Mesebeli játékboltban. Akik semmitől sem félnek (1/4, 1/6, 1/8, 1/10). V. d. e. 11: A három sárkány. Astra. Hazatérés (1/4, 1/6, 1/8, 1/10).

V. d. e. 11: A 3 kis ördög. Belvárosi. 18. éven felülieknek! Szerelmi vihar (Ch. Boyer) (4, 6, 8, 10). Budai Apolló. Cifra nyomorúság. London uzsorása (1/25, 1/27, 9). Capitol. Robin Hood. A felvidéki diadalmos bevonulás (3, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10). Elit. A zsarnok (Harry Baum). Híradókban a felvidéki bevonulás (4, 6, 8, 10). József-körut. Szerelmi vihar. Variété csemege (1/4, 1/6, 1/8, 1/10). Lloyd. Bánatosutca (4, 6, 8, 10). Nyugat. A 14-es futár. Stan és Pan, a tengerészek réme (4, 6, 8, 10). Odeon. Cifra nyomorúság. Bóg a ténhez (1/4, 1/6, 1/8, 1/10). V. d. e. 11: A torokból menyasszony. Orient. Hazatérés. Stockholm, a béke városa (1/4, 1/6, 1/8, 1/10). Otthon. Cifra nyomorúság. Nagyvárosi közlekedés (1/4, 1/6, 1/8, 1/10). Rialto. Szerelmi vihar. Hazug egér (1/11, 1/1, 1/3).

RÁDIÓ MŰSORA

Budapest I. szombati műsora. 6.45 Torna, hírek, hang- lemezek. Utána éttend. 10.45 Hírek. 10.20 Elbeszélés. 10.45 Műzeum-kerti szobrok is- mertetése. 11.10 Vízjelzés. 12. Harangszó. Himnusz. Utána cigányzene. Közben kb. 12.30 Hírek. 1.20 Időjelzés, időjá- rás, vizálás. 1.30 Hangleme- zek. 2.35 Hírek. 2.50 Műsor- ismertetés. 3. Arfolyamok. Árak. 4.15 Mesé. 4.45 Időjel- zés, időjárás, hírek. 5. Zon- gorahangv. 5.35 Mit üzen a rádió. 6. Magyar nóták. Köz-

ben 6.30 Helyes magyarság. 7. Hírek. 7.15 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7.30 Idő- szerű közvetítés. Utána kb. 9.35 Hírek, időjárás. 10. Hang- lemezek. 10.30 Hírek német és olasz nyelven. 10.40 Ope- raházi zenekar. Közben 11. Hírek angol és francia nyel- ven. 12.05 Hírek külföldi ma- gyarok számára. — Buda- pest II. műsora. 5. Missziós üzenetek. 6. Felolv. 7.35 Sza- lonzene. 9. Hírek, ügértéred- mények. 9.25 Berlini opera zenekara.

LÓVERSENY

A szombati ügétőversenyek programja

A szombati versenynapon sok-sok nevezéssel, ismét tíz futam szerepel a programon. A versenyeknek az 1400 pengővel díjazott **Bárá Solymosi Jenő emléktverseny** a főszáma, melynek előreláthatólag a Bob-Ripacs fogat lesz a favoritja. A Nemzetközi hendikepben America és Csákány, a Muscicapá-díjban Kangor és Jónó küzdhetnek az elsőségért. A részletes program:

Negyedik nap. November 12.

I. Kétévesek versenye.

945 P. 1600 m.	
1 Hollán Ist. Filkó	1620
2 Kamend. m. Lepsi	1640
3 Szabeni Ist. Szirén	1640
4 V. Ist. Elemér	1660
5 Székelyi m. Egyes	1660
Tip: Egyes-Filkó.	

15 Csillag G. Muscicapá	2140
16 Hung. Ist. Varázsfuvola	2160
17 Alexander Ist. Oda	2160
18 Ifj. Fehér Csálán	2160
19 Reitmann R. András	2160
20 Tiszai m. Bájós	2160
21 Devecseri Ist. Levente	2180
Tip: America-Csákány.	

II. Háromévesek versenye.

810 P. 1700 m.	
1 Laufer Szóke Szubrett	1680
2 Szemere St. Tisza	1680
3 Deutsch B. Előjáró	1740
4 Kölkedp. m. Csibész	1740
5 Szántó B. W. Aladár	1760
Tip: W. Aladár-Csibész.	

VII. Laborc díj. 945 P.

2200 m.	
1 Kistereny. m. Ali	2200
2 Kamend. m. Lillika	2200
3 Ördög Ist. Bankrabló	2200
4 Hermina Ist. Elszánt	2220
5 Báder A. Pletyka	2220
6 Baross I. Szadkúrtós	2220
7 Nerhaft I. Pillangó O.	2220
8 Baik Gy. Urleány	2220
9 Szemrecsányi L. Gin	2240
10 Magyarbáhn. m. Detto	2260
11 Ludányi Csipkerózsza	2260
12 Guttman M. Grlica	2280
13 Ivancsics I. Perun	2280
Tip: Csipkerózsza-Gin.	

III. Mechanikus hendikep.

1080 P. 2100 m.	
1 Körmeny. m. Lilly	2100
2 Andrez A. Ocull	2100
3 Huszár L. Szeszélyes	2100
4 Schönlebe Bakafántos	2100
5 Spitzer D. Drégely	2100
6 Hungária Ist. Uly	2100
7 Weisz L. Orgona	2120
8 Guttman Peter Pilot	2120
9 Kör. m. Liselotte	2120
10 Hungária Ist. Triumf	2120
11 Baik Gy. Ond	2120
12 Kenedi Ist. Groo-Peggy	2140
13 Anna Ist. Varázsló	2140
14 Laufer N. Csaplóros	2140
15 Tiszai m. Bohém	2200
16 Baik Gy. Epilog	2220
Tip: Triumf-Ond.	

VIII. Hendikep. 810 P.

2100 m.	
1 Boros Hanna the Gr.	2100
2 Özv. Drag. Princessin	2120
3 Deutsch Buzavirág C.	2120
4 Vámosi P. Opera	2140
5 Ulmer M. Vakarc	2140
6 Andrez A. Capua	2160
7 Almádi Ist. Urpéter	2160
8 Nemes I. Gulliver	2160
9 Kreiter I. Azdaja	2160
10 Gr. Vay M. Toti	2160
11 Melange Ist. Sieder	2160
12 Hermina Ist. Utóda	2160
13 Hermina Ist. Kálmán	2180
14 Szentet. Ist. Hyperol	2180
15 D. M. Ist. Főur	2180
16 Gyarmati m. Beki	2200
17 Nagybanh. m. Csongor	2200
18 Alexander Ist. Lali	2220
Tip: Feiser-hajt.-Gulliver.	

IV. Solymosi Jenő emléktverseny.

Kettesfogatverseny. 2000 P. 3200 m.	
1 Csókos-Véla	3220
2 Divat-Mámor	3220
3 Ursus-Valuta	3220
4 Ali-Zsarnok	3240
5 Csafinta-Utána	3220
6 Bob-Ripacs	3240
Tip: Bob-Ripacs, Ursus-Valuta.	

V. Muscicapá díj. 1215 P.

2500 m.	
1 Abonyi Ist. Kelevéz	2500
2 Dr. Szakács Hidikó	2500
3 Molnár I. Echo fia	2500
4 Tur. m. Danilo	2500
5 Fáy I. Jónó	2520
6 Bauer V. Edémér	2520
7 Mikolai m. Dése	2540
8 Imrem. gazd. O-ha	2540
9 Kenedi Ist. Kangor	2540
10 Pusztab. m. U. S. A.	2580
Tip: Kangor-Jónó.	

VI. Nemzetközi hendikep.

1215 P. 2100 m.	
1 Szentet. Ist. Leo	2100
2 Varga I. Győző	2100
3 Hermina Ist. Tilly	2100
4 Körmeny. m. Janka	2120
5 Hoós K. Lasta	2120
6 Abonyi Ist. Egeria	2120
7 Fam. Lord of Pamuk	2120
8 Imrem. gazd. America	2120
9 Siró Gy. Csákány	2120
10 Nador Ist. Doreen	2120
11 Giza Ist. Törzsfőnök	2140
12 Szántó Z. Batu Khan	2140
13 Dr. Szakács Momoza	2140
14 Alexand. Ist. Benedek	2140

X. Somló díj. 675 P.

2000 m.	
1 Klein L. Simon	1980
2 Heisler K. Ocean	1980
3 Szegedy A. Briliantka	1980
4 Pertl R. Inez	1980
5 Birtás Gy. Légyott I.	1980
6 Loss. Anita of Pamuk	2000
7 Rosem. Ist. Dusan	2000
8 Ivancsics I. Drina	2000
9 Deutsch I. Csicsóné	2020
10 Kneil J. Sógor	2040
11 Aréna Ist. Dinora	2060
Tip: Csicsóné-Drina.	

KÖZGAZDASÁG

A tőzsdetanács
a bűnvádi eljárás alatt álló
tőzsdetaggal szemben

A tőzsdetanács pénteki ülésén Fleissig Sándor elnök bejelentette, hogy az igazgatóbizottság, mint a tőzsdetaggal fegyelmi ügyekben eljáró közeg, foglalkozott azzal a kérdéssel, milyen intézkedéseket tegyen a bűnvádi eljárás alatt álló tőzsdetaggal szemben az eljárás jogerős befejezése előtt? Megállapodtak egyes irányelvekben, amelyeket oly tőzsdetaggal szemben fognak alkalmazni, akik ellen az állami és társadalmi rend ellen, vagy a vagyon ellen elkövetett büntett, vagy vétség címén eljárás indult ugyan, de ez jogerős határozattal befejezést még nem nyert.

A tőzsdetanács határozata szerint minden olyan tőzsdetaggal ki fognak zárni, akit a még nem jogerős ítélet a fenti bűncselekmények valamelyikében bűnösnek mondott ki és a büntetés végrehajtását nem függesztette fel, továbbá minden olyan tőzsdetaggal, aki szűkebben van, vagy akit tetten értek.

Ha az illető személy ellen jogerős elzáró le-
tartóztatást, illetve vizsgálati fogságot rendeltek el, vagy vádindítványt tettek ellene, akkor a fegyelmi bíróság esetenként mérlegelheti, hogy határozatát nyomban meghozza-e vagy felfüggeszti-e legkésőbb az elsőfokú ítélet megtörténteig.

Amig 'On alszik



a Darmol dolgozik. Éjjeli nyugalmát nem zavarja és mégis estétől reggelre jól és biztosan hat. Fájdalom nélkül hajt, könnyű és teljes ürülést idéz elő. Ezért kellemes hatású hashajtószert.

DARMOL

Nagy áruszállítványok a környékekről

Vecsés község is kínálja a káposztát.

Pénteken lényegesen szaporodtak a kisgazda és kertészfuvarok. A vecsési termelők is megindították a káposzta szállítást. A Garay-piacon 6 pengőért adták az árusok részére mázsánként. Több vecsési gazda savanyított káposztát is árusított 20-24 fillérjével kilónként, vagyis 6-8 fillérrel olcsóbban, mint a savanyított. A leveles karfiol ára ismét lanyhult, pedig most kerül piacra a kései fajta, amelynek ára az elmúlt évek alatt 15-25 fillér volt, most pedig 2,50-5 pengő mázsánként. Kínálat van még kelkáposztában és sütőtökben, amelyből nagy termés van. A Gölbaba-burgonya 20, a nyári róza 30, a kifliburgonya 80 fillérrel drágult mázsánként, ellenben az Ellát kínálat mellett 6,20 pengőre mérsékeltek. A közönséges szőlőt 24-40, a feketét 24-36, a csemege-szőlőt 58-100 fillérjével értékesítették.

Élelmiszerárak kiesinyben

Marhabús: rostélyos, felsől tea drb. 11-13, kilója 200-
kg. 170-260, leveshús 128-220, főző és apró drb. 9-10,
200. Borjúhús: comb 280-320, kilója 180-195. Halak: élő
veses 130-240. Juhhús: há-
tulja 140-180, eleje 100-150. Tej literje 30, tejfel 100-120,
Sertéshús: karaj 200-250, tar-
tea 320-340, pasztörözött
34, comb, lapocka 170-200, 240-360, tehénturó sovány 50
oldalal 150-180, szalonna 150-200. Kenyér: fehér 42-45,
-164, háj 166-176, zsir 168-
170. Elő csirke drb. 100-200, 28, barna 200-220. Szaraz-
tyúk 250-350, Tisztított tyúk
140-180, csirke 160-280, lud
130-160, rucsa 125-160. Tojás: léc: burgonya Gölbaba és

nyári róza 10-12, Ella 8-10, paprika 32-70, karfiol 6-12,
vöröshagyma 13-16, fokhagyma 28-56, tengeri 3-7,
ma 30-40, fejeskáposzta 5- Gyümölcs: alma 56-140, kő-
10, kel 8-14, savanyukap. 26 zöngés 46-70, körte nemes
-32, vegyes zöldség 18-24, 70-160, szőlő 40-140, geszte-
kalarabé 12-20, sóska 20-30, nye 48-100, birsalma 34-76,
paraj 14-24, tök 8-12, zöld-

Hivatalos terményárak

Hivatalos buzaárak. Egyéb hivatalos árak. Tiszavideki 77 kilós 20.55- Rozs: pestvidéki 15-15.10, más
20.65, 78 kilós 20.75-20.85, 79 szárm. 15.05-15.20. Tak-árpa:
kilós 20.95-21.05, 80 kilós 21.05 elsőrendű 18.30-18.50, közép-
-21.15, felsőtiszai, duna-tiszai- min. 18-18.20. Sörárpa: kiváló
közli, dunántúli 77 kilós 20.50 21-21.75, prima 20-21, sörárpa
-20.60, 78 kilós 20.70-20.80, 79 19.50-20. Zab: elsőrendű 19.65
kilós 20.90-21.00, 80 kilós 21.00 -19.75, közép 19.50-19.60. Ten-
-21.10. Fejérmegyel 77 kilós gerli új: tiszántúli 13.70-13.80,
20.60-20.70, 78 kilós 20.80-20.90, egyéb áll. 13.60-13.70. Örlenc-
79 kilós 21.00-21.10, 80 kilós nyek: korpá 12.80-13, 8-as
21.10-21.20. liszt 15.80-16.

Értékpia

A mai értéktőzsde tartózkodóan indult, majd
egyes részvénycsoportoknál kisebb javulás volt, de
a zárlatnál ismét a kínálat volt nagyobb. Az utó-
tőzsde barátságosabb. A Kőszén 9, Bauxit 8.50, Rima
2.75, Pamut 2, Fegyver 1.75 pengővel gyengült.

A bankpapirok magánforgalmában néhány tájé-
koztató árfolyam (zárlatban a tegnapi zárlat): Keres-
kedelmi Bank 62 (63), Hitelbank 41 (42), Leszámlító
Bank 34-34.50 (35), Pesti Hazai 64-65 (64-65) pengő.

A járadékpiacra az 1914. évi fővárosi kötvény,
tartott, az 1927. évi típus kissé visszaesett.

A nem jegyzett kötvények általában tartottak,
míg az Aranyjárdék az állandó kereslet folytán
kissé emelkedett ma is.

Részvényárak

(Zárlatban a zárlat és az áremelkedés [+], vagy esés
[-] mértéke a tegnapi zárlathoz képest. A zárlat
utáni = jel azt mutatja, hogy tegnap óta az árfo-
lyam nem változott, ha jelzés nincs, úgy nem volt
kötés az előző napon.)

Nemzeti Bank 168 (168, =), Hungária Gőzmalom
25 (25, -0.80), Bauxit 228-233 (230.50, -8.50), Borsodi
Szén 11.40 (11.40, -0.40), Kohó 25.25-24.50 (24.50,
-0.75), Drasche 12 (12), Kőszén 318-323.50 (321, -9),
Nagybányai 43 (43, -0.50), Salgó 34.60-36 (35.80,
-0.20), Urikányi 42.50-42 (42, -0.50), Fegyver 53.25-
52 (52, -1.75), Ganz 22.20-22.70 (22.65, -0.25), Láng
35 (35, -0.20), Acél 30 (30, -0.80), Vagongyár 31
(30, =), Rima 92.25-94.75 (94.25, -2.75), Narici 69-
69.50 (68.75, -0.50), Tröszt 65-65.50 (66, -0.25), Dél-
cukor 69-71 (70, +0.50), Magyar Cukor 87-91 (90,
+2.25), Georgia 18-18.25 (18, -0.50), Dreher-H. 139
(139), Gschwindt 726 (726), Gyapju 4.05 (4, -0.20),
Pamut 32 (31, -2), Ruggyanta 70.50-72 (71, -1), Vas-
utforgalmi 21.25 (21.25, -0.50), Telefon 10-10.70 (10.50,
-1) pengő.

Fővárosi kölcsön. 1914. évi 313-318.50 (318) pengő,
1927. évi 86.375-85.5 (85.5) százalék.

Valutazárlat. Font 16.10- rest 3.41-3.44, Istanbul 268-
16.30, Belga 57.40-58.00, Ka- 271, Kopenhága 72.075-72.675,
nadal dollár 332.00-337.00, London 16.135-16.235, Milano
Cseh 7.50-10.00, Dán 71.85- 17.66-17.8864, New York 340.40
72.65, Dinar 6.75-7.70, Dollár -343.00, Oslo 81.10-81.80, Pa-
339-343, Frank 8.95-9.15, Hol- rizs 9.01-9.11, Prága 11.79-
land 184.30-186.30, Zloty 60.00 11.93, Szófia 4.11-4.15, Stock-
-61.40, Lei 2.60-3.45, Léva holm 83.175-83.875, Varsó 63.75
3.00-3.60, Lira 16.90-17.90, -64.25, Zürich 77.025-77.25
Norvég 80.90-81.80, Svájc 17.80-77.70, Svéd 82.95-83.85
pengő.

Devizazárlat. Amsterdam 176.50, Zürich devizazárlat. Berlin
184.70-186.30, Athén deviza- New York 441.81, London 20.93
comp. 3.025-3.055, Belgrád Párizs 11.51, Milano 23.21,
7.32-7.88, Berlin 135.70-136.70 Prága 15.16, Bukarest 3.25,
Brüsszel 57.58-58.02, Buda- Varsó 82.875, Brüsszel 74.675.

Autó- és traktorhenger- Dugattyúk, gyűrűk, Traktor-alkatrészek
főtengely-köszörülések golyóscsapágyak Minőségi precíz munkaSOLYMOSSY ÉS TÁRSA
Budapest, VIII., Tavaszmező-utca 6

DOKTOR JORDÁN

REGÉNY

IRTA M. KATONA ILONA (67)

Ennek most már két hónapja elmúlt. Itt va-
gyok Svájcban, hófehér szanatóriumi szobában.
Lent a hallban, a vendégek listáján, a huszon-
ötös szám alatt egyszerűen és röviden van a ne-
vem: Dr. Jordán.

Senkinek se szabad tudni, hogy én vagyok az,
akinek a nevét messze ragyogó transparens vetíti
szét az éjszakába az épület hóborította tetejéről.
Egyedül a főorvos tudja, de őt megkértem, hogy
óvja a nyugalmamat. Pihenni akarok.

Fáradt öregasszony lettem.

Gyakran irok az én édes kicsi lánykámnak,
akitől mindennap várom, hogy végre bejelent
valami nagy újságot. Azt, hogy menyasszony lett.

Közben, amíg várom, megirtam az életem tör-
ténétét. Az emlékeimet.

Odakünn fehér hó temet be mindent.

Mint az én sok esztendőm takarja halotti lep-
lével az elszállott tavaszi álmokat.

Reggel megjött a posta.

Erzsike és Kurt jelentik, hogy eljegyezték
egymást. Kérik, hogy eljöhessenek hozzám, meg-
látogatassanak.

Azonnal irtam, hogy jöjjenek csak, jöjjenek.
Meg akarom áldani az én édes, szép, egyetlen
kislányomat. Az anyák forró, szívből jövő áldá-
sával. És Kurtot is, aki a fiam lesz ezentúl.

Nyugodt és csendes már a szívem.

Öregasszony lettem.

Holnap érkeznek.

Két szobát kértem a földszinten Kurtnak. Er-
zsikémnek a magamé mellett nyitattok egyet.
Szerencse, hogy éppen üres.

Virágokat rendeltem. Sok-sok virágot a kis
menyasszonynak. Legyen boldog, vidám, ragyogó.
Érezze, hogy van édesanyja, aki szereti min-
denek felett. Jobban, mint önmagát, mint a di-
csőséget.

Kimentem a hideg, éles levegőjű télbe. Sé-
tálni akartam a nagy, végtelen fehér szőnyegen,
józan világosságban. A magam hűvös nyugalmát
akartam összemérni a havasok örök csendjével.

A fenyők lompos ágain nehéz tömegben ült
meg a hó. Csend és halott álmodás mindenütt.

Messze, messze mentem. Seholy se láttam em-
ber nyomát. Lassan elmaradt mellőlem a fenyők
világa, hóval borított törpe bokrok sötét cso-
portja látszott itt-ott, azután ők is eltűntek.

Én csak mentem előre.

Az égből eltűnt az utolsó kék folt is. Go-
molygó hófelhők szálltak alá, hogy összeborul-
janak a lent várakozó fehérséggel.

Lábam alatt meglazult a hó. A meginduló
lavina zúgó rohanással vágódott a völgybe köz-
vetlen előttem.

Szakadékok szélén álltam. A dübörgés megszá-
dított. Körülöttem, mellettem, ismeretlen hangok
keltek életre. Jéghegyes köd szállott a magasból
és én ott álltam a fehérség mélyén egyedül. Pa-
rányi élő lény a holtak birodalmában.

Egy lépés és ott a mélység, Huz, hiv, ellen-

állhatatlanul. Tudtam, hogy ha egyet lépek, a
fehér halál karjaiba hullok lassan, mint elsodort
falevel a viharban.

A lábam megcsuszott és térdre rogytam. Jó
volt, mert ez mentett meg a szakadék hívogató
varázsától.

Valahol messze elindult már a vonat...

A kislányom keresni fogja az édesanyját.

Fel akarok kelni. Vissza kell mennem. Kezem-
mel támaszt keresve, mélyen belesüppedek a
hóba.

Feliettem egészen leereszkedett a felhő. Elta-
kar, beburkol, megsemmisít.

Ez most számomra a világ. Hideg, fagyos,
elveszi tiszta látásomat.

Erősen megfogózom valamiben, azután rám
száll a fehér köd egészen. Hideg karok nyulnak
felém és körülvesz az örök hallgatás.

A szél örült erővel vág át a fejem felett.

Egyetlen irtózatoss rohammal felkapja a ne-
hez hófelhőt, amiben voltam.

Tisztán látok már. A nap újra fehéren, ezü-
stös világossággal villan és előnti tündéri pom-
pájával a világot.

Lassan felmelkedem és megfordulok. Szembe
a nappal.

Élesen vág a fénye, apró tündérek lejtene-
kétáncot a sugárkévében.

Valahol messze jön már a vonat.

Hóvirágok tavaszthírdető csengetyűi hullnak
a fehér hóra.

Én pedig visszafordulok a hívogató langyos
napsugár tiszta világosságába és megyek. Megyek
előre, az élet felé.

— Vége. —

HIREK

Egyházi hírek

— Egyházi zene. November 13-án, vasárnap, a budapesti katolikus templomok népének szentmiséinek kötelező énekrendje a Szent vagy Uram-gyűjteménytől a következő: 221. Egybegyűltünk ó nagy Isten, 129. Szent vagy Uram és 303. Szent Erzsébet asszony.

A belvárosi főplébániatemplom ének- és zenekara 10 órakor Mozart Koronázó miséjét adja elő, Goller offertóriumával (De profundis) és befejező orgonaszóval. A 12 órai szentmise műsorán Palestrina és Liszt metettái és egy régi ének magyar szentekről szerepelnek.

A budavári koronázó főtemplom ének- és zenekara 10 órakor Schubert G-dur miséjét adja elő a Graduale Romanum szerinti változó részekkel, melyeket a férfiak énekel. Befejező ének-szám Erkel Himnuszai.

A Szent István Bazilika ének- és zenekara 10 órakor Rheinberger f-moll miséjét adja elő korális változó részekkel és Palestrina offertóriumával. A 12 órai szentmise alatt az énekkar magyar és latin nyelvű motettákat énekel.

A rádió 10 órakor a veszprémi székesegyházról közvetített egyházi énekeket dr. Tóth Tihamér koadjutor püspök mise utáni szentbeszédével. Énekel a Veszprémi Dalgésszövet.

A pálosok Sziklatemplomában fél 12 órakor Bóbi Ernő Patrona Hungariae miséjét adják elő, offertóriumkor egy Szent Imre hercegről szóló énekkel.

A felsővízvárosi Szent Anna plébániatemplomban a 10 órai szentmise alatt a Liliomkőszoru-énekkar a Magyar Cantualéból énekel. A 12 órai szentmise alatt Kahn Ave Mariáját és Plum Krisztus Király himnuszát énekel. Az újlak plébániatemplomban 10 órakor a Szent Anna vegyeskar Griesbacher: Esz-dur miséjét adja elő, korális változó részekkel, Goller

— Az Americana pestkörnyéki diszkáptalanja. Az Americana Budapest-környéki nagypriorátusa vasárnap Pestszenterzsebeten tartja Szent István király és Szent Imre herceg emlékére első diszkáptalanját. A nagypriorátus tagjai 1/11 óráig gyűlekeznek a Városházán, majd József Ferenc kir. herceg fogadtatása után a nagypriorátusban vonulnak, ahol dr. Kovács Vince váci prelátskanonok ünnepi szentmisét mond. Háromnegyed 12 órakor nagypriorátusi diszkáptalan az Ipartestület dísztermében. A diszkáptalan egy órakor a Keresztény Kaszinóban tartandó díszbéd fejezi be.

Egyesületi hírek

— A Magyar Külügyi Társaság ülése. A Magyar Külügyi Társaság gróf Csekonics Iván elnökletével megtartott ülésén dr. Gömör-Laiml László ny. követ és meghatalmazott miniszter „Magyarország felelősségének kérdése Lengyelország egykori felosztásánál” címmel tartott előadást. E kérdés megvilágítása — mondotta — ajánlatos éppen most, a lengyel-magyar barátság jóleső megnyilatkozásának napjaiban. Annak ellenére ugyanis, hogy a Lengyelország megsemmisítésére vezető diplomáciai okmányokat a koronás magyar királyok (Mária Terézia és unokája: Ferenc) képviselői is aláírták, ezért őket sem érkezt, sem jogi felelősség nem terhelheti. Mária Terézia éveken át védekezett a porosz király által kigondolt és a cár által keresztülvitt terv megvalósítása ellen. A bécsi kabinet — két társától eltérően — nyers erőszakot nem alkalmazott. Az érdekes fejtegetéseket gróf Csekonics elnök köszönte meg az előadónak.

Fővárosi hírek

— Megszűnik a B-lista a Beszkárnál. A Fővárosi Tudósító értesülése szerint a Beszkárt igazgatósága 170 új állást szervez. Az igazgatóság a polgármesterhez intézett előterjesztésében megvilágítja azokat az okokat, amelyekre tekintettel az állások számának emelése elkerülhetetlen. Így többek között rámutat, hogy a tisztviselői és irodai teendő egy részét az úgynevezett B-táblázatba sorozott, munkáltatásukba tartozó, de valóban főiskolai és középiskolai végzettségű alkalmazottak látják el. A főváros önkormányzati szervei több alkalommal kifogásolták ezt a gyakorlatot. Az állások számának újabb megállapításával mód nyílik a tisztviselői, illetve irodai alkalmazotti munkakörben dolgozó, főiskolai vagy középiskolai végzettséggel rendelkező B-táblázatbeli alkalmazottak átminősítésére és ezzel a kifogásolt állapot megszüntetésére. Ez idő szerint a Beszkárt munkáltatásában 11 diplomás és 243 érettségizett alkalmazott működik és közülük 116-an végeznek tisztviselői és irodai teendőket. Ezek közül most 65-öt tisztviselővé, 51-et pedig irodai alkalmazottá akarnak átminősíteni. A fennmaradó 138 B-táblázatbeli érettségizett alkalmazott közül 51-en máris segédítettek, 44-nek segédítetté való kinevezése küszöbön áll. Így csupán 43 B-táblázatbeli érettségizett alkalmazott maradna jelenlegi rangjában és besorolásában. Ezeknek átminősítése rövidesen szintén megtörténik, amint az állásüresedések ezt lehetővé teszik.

Különbélek

— Változás az Iparművészeti kongresszus programjában. A kassai bevonulás örömmünkségeire való tekintettel az Első Magyar Országos Iparművészeti kongresszus és az Iparművészeti Tárlat rendezője a régebben kijelölt programot a következő módon változtatta meg: A kongresszus ünnepi záróülése szombat délután 6 órakor kezdődik a Tárlat reprezentációs csarnokában (Mária Valéria-utca 12. sz. I.) A záróülés összefoglaló ünnepi beszédet a kongresszus elnöke, Ugron Gábor tartja. A Tárlat által kitűzött és a bizottságok által odaitelt díjak kiosztása ugyancsak szombaton este 9 óra 15 perckor a Hungária-szálló vörös termében történik. A díjkiosztás után 10 órakor a Hungária-szálló különműveiben a Kongresszus és a Tárlat ünnepi vacsorája kezdődik József Ferenc kir. herceg és felesége Anna királyi hercegné asszony részvételével.

Mikszáth felszabadult szülőfalujában

Balassagyarmat, nov. 9. Még bennem lobogott az öröm tüze, még törölgettem örömkönyveimet ünnepi lázban égő arcomon, mikor városom — Civitas Fortissima — ujtelepi részének felszabadulása után gépkocsin elindultam a pár perccel ezelőtt visszafoglalt Erdőmeg és Zsély községeken át vármegyéim egykori nevezetes falujába: Mikszáthfalvára. A falu közelébe érve, már messziről látszott a diadalkapu, amit a község lakossága az érkező magyar csapatok tiszteletére állított fel. Lekanyarodtam az utról és a falut megkerülve gyalogosan mentem az ünnepség színhelyére, mert közvetlen közelben akartam gyönyörködni a nép nagy örömeiben. Mikszáth Kálmán szülőfalujának templomán és házain büszkén lengett a magyar lobogó, a piciny házak ablakaiban virág, csupa virág. A község lakossága ünnepi ruhában, pattanásig feszült izgalommal várta a csapatok érkezését. Egy-egy csak mozgolódás támadt, valaki elküldte magát: Nézzétek csak... jönnék... Istenem, végre... jönnék... A boldogság mámoros érzése pillanatra elszibbasztotta a várakozó tömeget, de megkondult a falu templomának öreg harangja s az elfojtott öröm megrázó erővel tört fel az emberek lelkéből.

— Éljen a magyar hadsereg, éljen Magyarországi! — kiáltották örömkönyvek között és a csapatok élén lóháton érkező Várnagy Károly századost a falu népe mind egyszerre akarta megölelni, mind egyszerre akarta a kezét megszorítani. A falu plébánosa elcsukló hangon, magyar hazafiságtól áthatott lelkes beszéddel üdvözölte a magyar csapatokat, kiemelve, hogy igazán az utolsó percben érkeztek a bátor katonák. Várnagy százados megrázkódtatva köszönte meg a lelkes fogadtatást s amikor — a nép mámoros örömlángjában — megcsókolta a falu plébánosát, mindenki érezte, hogy ilyen drága, szép, emberi perccet még soha nem élt át.

Az ünnepélyes fogadtatás lezajlása után a katonai parancsnok nyomban fogadta Kürtösifalut, Kis- és Nagykürtöst, valamint Kékkő községek megbízottait, akik érdeklődni jöttek falujuk sorsa felől. E percekben az örömmujongás megszakadt, mert megtudtuk, hogy a jelzett községek egyelőre továbbra is cseh megszállás alatt maradnak.

— Ez lehetetlen, ezt nem engedhetjük! — kiáltották a fájdalomtól összetört szlovák anyanyelvű, de mindig magyar érzésű falvak megbízottai — mi már fellobogóznunk akartuk fogadni a magyar csapatokat, nem, mi nem maradhatunk már tovább a csehek rab-ságában, inkább felgyújtjuk a falut, ha még most sem lehetünk magyarok, nekünk a cseh uralomból már elég volt, mi a magyarokhoz akarunk mindnyájan csatlakozni, jöjjetek, ne hagyjátok el bennünket! Így kiáltottak könnytől ázott arccal, fájdalommal, teljesen megsemmisülve. A biztatás, a vigasztalás mit sem használt. Leroskadtak az egyik ház előtti padra és ott zokogtak... Amint elnéztem őket ott a ház előtt, szemem emléktáblán akadt meg. Elolvastam a felírást és megrendülve állapítottam meg, hogy éppen Mikszáth Kálmán szülőháza előtt padon siratják a jó palócok a még valóra nem vált álmukat. — Most színről-színre láttam itt, hogy „palóc-országunknak” egy része még kétségbeesetten, vágyva várja a feltámadást.

Körülnéztem a faluban. Tíz év körül gyerek bántam reám. Megsimogattam okos fejét, mire megszólalt: — Bácsi kérem, úgy örülök, mert ma láttam először életemben magyar katonát. Az egyik háznál vígan poharaztak a katonák a család tagjaival. Engem is beinvitáltak.

Tovább jártam a falut. Az egyik ház előtt egy kis embercsoportot pillantottam meg, közülükbe férfőztem s akkor láttam, hogy a derék emberek kalaplelvéve olvassák a kormányzó Ur hadparancsát.

Az utvonali hosszú során a cseh feliratokat kapargatták, itt-ott pedig már szögelték az üzletek fölé a magyar szövegezésű cégtáblákat. Mindenki dolgozott, mindenki részt kért a csehek által Szklabonyának nevezett Mikszáthfalva átépítéséből.

Amikor visszaindultam Balassagyarmatra, Mikszáth szülőháza előtt még mindig ott sirdogáltak a vigasztalhatatlan, drága jó palóc testvérek... Kamarás József.

— Az Országgyűlési Nagybizottsága vasárnap küszönti a lengyel újjászülöttség huszadik évfordulóját. Vasárnap az Ereklyés Országgyűlésről nagyszabású ünnepi megnyilatkozás lesz, amelyen az elnökség küszönti a lengyel államot újjászülöttségének huszadik évfordulójára alkalmából. Az ünnepi beszédet P. Uzdóczy Zdravets István ny. tábori püspök, országos társelnök mondja. Az összes budapesti tanácsközlők tízezer főnyi növekedésére tekintettel a kapcsán Felkay Ferenc székesfővárosi tanügyi tanácsnok mond beszédet. Vasárnap vonják le az árboe csúcsáról ismét az Országgyűlést félárboer.

— Hazafias ünnepség a Ganz-árammőgyárban. Megkapó hazafias ünnepség színhelye volt pénteken a Ganz-árammőgyár. A kormányzó Kassára való bevonulása alkalmából elrendelt kétpérs munkaszünet alatt a gyár munkássága helyéről felállva, a magasztos ünnepi hangulatban, elénekelte a Magyar Hírszöveget, a Himnuszot és a Szózatot.

— A NyUKOSz szervezkedése a Felvidéken. A Nyugállományú Katonatisztok Országos Szövetsége (NyUKOSz) ki akarja terjeszteni szervezetét és működését a Magyarországhoz visszacsatolt felvidéki területre. Ezért felhívja a visszacsatolt városokban és azok környékén lakó és közeljövőben magyar nyugalomban kerülő nyugállományú katonatisztokat (hasonrangúakat), tisztí övégyeket és árvaikat, hogy az egyes városokban tartanak gyűlést és ott maguk közül ideiglenes elnököket választva, a NyUKOSz országos elnökségével (Budapest, IX., Knézs-utca 15.) írásbellel lépjenek érintkezésbe.

Üdvözlések és ünnepségek a magyar Felvidék visszacsatolásának alkalmából

Az Országos Mezőgazdasági Kamara a magyar Felvidék visszacsatolása alkalmából táviratban jutatta kifejezésre a magyar gazdaságszolgálat halálával eltelt millióinak hódolatát Horthy Miklós kormányzó iránt. „A magyar nép imája — írják táviratukban többek közt — azt kéri az Egek Urától, hogy a főmeltósági Kormányzó Ur bölcs kormányzása, akaratának szilárdsága, válthassa mielőbb valóra a magyarsággal szemben elkövetett összes súlyos sérelmek orvoslását.” A kamara táviratilag üdvözölte Imrédy miniszterelnöket is.

A tözsdetanács ülésén Fleissig Sándor elnöki megnyitott beszédében adott kifejezést annak a bensőséges örömmnek, amely a Budapesti Áru- és Értéktőzsdé közönségét és annak vezetését eltölti. Hódolattal emlékezett meg a kormányzóról, mert az elért eredmény elsősorban az ő bölcs, előrelátó, erélyes és atyai gondoskodású országzásának köszönhető. Hálával emlékezett meg Imrédy miniszterelnökről is, majd hangoztatta, hogy a magyar társadalom érdeme az, hogy zárt egységben sorakozott fel a közös cél érdekében. Végül bejelentette, hogy a tözsdé közönsége huszezer pengőt gyűjtött össze néhány nap alatt a „Magyar a magyarért” mozgalom javára.

A Magyar Nemzeti Szövetség nevében báró Perényi Zsigmond elnök táviratilag üdvözölte Hitler és Mussolinit. A táviratokra most érkező válaszok szerint a budapesti német követség köszönettel igazolja a távirat vételét és közli, hogy a táviratot illetékes helyre továbbította; az olasz követség pedig a Duce megbízásából köszönetét fejezi a fenkölt gondolatért.

A Budapesti Ügyvédi Kör ünnepi ülésén dr. Niamessny Mihály mondott beszédet a Felvidék visszatérése alkalmából.

A Bencés Diákok Egyesületének összejövetelén dr. Takács István főorvos emlékezett meg Kassa felszabadításáról, majd dr. Hász István tábori püspök a kormányzót ünnepelte felszólalásában. Riedly István törvényszéki tanácselnök, a szövetség elnökjelöltje, a honvédekre mondott pohárköszöntő.

A Mérnökpolitikai Társaság összejövetelén Kolbányi Géza emlékezett meg Kassa felszabadításáról, majd Anderlik Előd ügyetemi tanár „Műgyetemet Kassára” című előadásában hangoztatta, hogy szükségessé vált egy másik műgyetem felállítását és ennek legalkalmasabb helye Kassa, ahol már működött egy műgyetem s ahol ez a második műgyetem egy fejlődő ipari vidékre kerülne. Több felszólalás után Petneházy Antal államtitkár kijelentette, hogy a kassai műgyetem felállítását indokolt és remélhetőleg a gondolat hamarosan tétet ölt.

Az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga országos igazgatóságának ünnepélyes ülésén dr. Torzsay-Biber Gyula méltatta a történelmi eseményeket. A katonai megszállás befejezése alkalmából táviratilag üdvözölték Rátz Jenő honvédelmi minisztert, majd elhatározták, hogy a liga által alapított Wolff Károly-emlékdíjjal a Felvidék huszéves idegen megszállásának történetét tárgyaló munkát tüntetnek ki.

Komárom és Esztergom vármegyék kisgyűlésén dr. Radocsay László főispán emlékezett meg a magyar Felvidék felszabadulásáról. — Nagykanizsáról dr. Krátky István polgármester üdvözlő táviratot küldött Kassa városának, ahol ugyanaznap tüzték ki a város házára a Nagykanizsa által küldött cimerez magyar lobogót. — A vidéki városok és községek közül Kiskunfélegyházán, Hajduszentmihályon, Füzesabonyban, Szentendrén rendeztek hazafias ünnepségeket.

Békés vármegye törvényhatósági bizottságának kisgyűlésén Ricsóy Uhlyarik Béla főispán méltatta a történelmi események jelentőségét és a kormányzó érdemeit, akit hódoló táviratban köszöntöttek.

Győr, Moson, Pozsony közigazgatásilag egyesített vármegyék törvényhatósági bizottsága ünnepi diszülésen emlékezett meg a magyar Felvidék visszatéréséről. Polnitsky Lipót főispán megemlékezett a kormányzó kassai bevonulásáról, mire a közgyűlés tagjai percekig tüntettek a kormányzó mellett. Ezután Kelemen Krizosztom pápnhalmi főpát mondott ünnepi beszédet.

— Kassa városának megvétele 1682-ben és 1938-ban. Kétszázötven évvel ezelőtt is a maihoz hasonló ünnepe volt Kassának. Akkor Thököly fejedelem művelte „megvételét”, idegen rabságból kiszabadítását Kassa városának. Thököly fejedelem „udvari és tábori prédikátora” Lippóci Miklós, a bevonulás alkalmával szentbeszédet mondott, amelyet dr. Ince Gábor református teológiai-akadémiai magántanár talált meg. Ime néhány mondat a szép magyar emlékből:

„Megnyitotta ez az élő Ur Isten a kassai citadellát és az egész világot csudájára kegyelmes fejedelmünk a szegény számkivetett bujdosó magyarokkal kézenfogva bevezette. Mert lehet-e olyan esze szűkült, aki ebben az Istennek jelenlétét és csodatételét észre nem venné. Megnyitotta Kassa városának erős kapuit és bebocsátotta azon győzedelmet, aki által néktek, a sok inségek és nyomorgatások örvényébe merült foglyoknak boldog szabadulást szerze. A kassai templom ajtaját megnyitotta és annak kulcsait kezétekbe adta.

Aldott legyen immáron a mi Istenünk, aki a mi kegyelmes urunknak jelen vagyon. Keresztény ember, ha te a te Istenedhez ragaszkodol, az ő szavát hallgatod, keserves próbákban kétségbe ne essél, igaz hitedet és igyedet kétségessé ne tegyed!

Aldott legyen az élő Ur Istentől a mi kegyelmes Urunk, fejedelmünk, akit az utolsó veszedelmre hanyatlott magyarok közül magának választván kezét megszentelte és az ő keze által nekünk ezt a győzelmet adta. Aldottak legyenek minden főrendek, minden vitéz kapitányok, hadnagyok, minden felső, alsó vitéző rendek, akik vérek hullásával szolgálnak hazánknak, nemzetünknek.” (Magyar Részítő.)

VEGYES

× **Követfogadás a régi Bécsben.** Tudvalevő dolog, hogy a bécsi udvar nagyon ragaszkodott a spanyol etikethez, amelynek szertartásossága ma már mosolyra késztet, de akkoriban nagyon fontos dolog volt. Mindennek megvolt a maga pontosan meghatározott és szigorúan betartott rendje és mégis, vagy éppen ezért nem egyszer baj támadt. Így például sok nehézséget okozott a követek fogadása. Az orosz követnek például az az előjoga volt, hogy ünnepi alkalomkor egymagában fogadták őt a Burgban és ebből a jogából nem engedett, bárha az előszobák tömve voltak is fogadásra várakozókkal. Lotharingiai I. Ferenc király összeütközésbe került Blondel francia követtel, mert ez nem akart lemondani arról az előjogáról, amely szerint a császárnak háromszorosan kalapmegemléssel kell őt üdvözlölnie. Nagy táviratváltás folyt ez ügyben Bécs és Párizs közt, végül a császár úgy járt el a követtel, mint XV. Lajos az osztrák követtel: Blondelt olyan szűk szobácskában fogadta, amelyben a követ a kötelező három meghajlást csak olyan tökéletlenül és egymásbafolyóan tehette meg, hogy a császár beérte egyetlen kalapmegemléssel. Nem kis gondot okozott Khevenhüller főudvarmesternek a török követ, aki nem akarta *Mária Terézia* császárnő ruhájának szegélyét megcsókolni. Az uralkodónak úgy kedvezett a büszke *Musztafa effendi* makacsságának, hogy rövid köpenyét vette fel és maga emelte fel csókra a végét. De ezen viszont az udvarhölgyek botránkoztak meg, mert szerintük a török ilyenformán nagyon közel jutott a császárnő fűzőjéhez.

× **Napoleon és Jozefin.** Nem kell megjedni, nem lesz ebből semmiféle történeti értekezés, csak azt mutatjuk be nagy vonásokban, hogyan és mit evett Napoleon és milyen izlése volt az étkezés tekintetében első feleségének, Jozefinnak. Napoleon nem sokat törődött az evéssel és vendégeit gyakran kétségbeesztette falánk evésével. Egy ebéd, amelytől az ő kivételével mindenki éhesen kelt föl, nem tartott tovább tízenként percnél. Az ételket égetően forrón ette, gyakran az újat használta villa helyett, a kezével marta a kenyérét a mártásba és enni szerető környezetének nem kis bánatára főként csak sült húszeleteket, tyukot és vagdalhust evett. Semmivel sem törődött, csak az erős kávéval, aminek mindig készenlétben kellett lennie és megivott naponta husz csészeivel. Megállapított étkezési időt nem ismert; azt akarta, hogy ha megéhezett, rögtön találjanak neki. Az orvosok ennek a rendszertelen étkezésnek tudták be később halálának okát. Amikor Szt.-Helénán észserűben kezdett táplálkozni, már késő volt. Ételsora ekkor tojás, galamb- és tyukhús volt, no meg a még mindig hön szeretett kávé. — Jozefin egészen másként gondolkodott az étkezés örömeiről. Egyszer elhívatta a főszakácsot és valódi antik római reggeli kívánt tőle. A szakács azt felelte, hogy ehhez flamingóra, papagájra, ezüst- és aranyfácánra és más exotikus madárra van szüksége, ezek pedig csak a császári állatkertben találhatók. Az állatkert azonban Napoleon szemefénye volt, az ő különös oltalma alatt állott. Jozefin nem engedett. Elhívatta az állatkert igazgatóját, aki tudta, mint Napoleon egész közelebbi környezete is, mennyire rajong Napoleon a szép Jozefinért. A császár messze volt, nem lehetett tőle döntést kérni, mert Jozefin parancsának rögtönös teljesítését kívánta. A főszakács megkapta a kért madarakat, elkészítette a reggeli, a császárné udvarhölgyeivel asztalhoz ült, de a régimódi, erősen fűszerezett reggeli nem ízlett neki. Visszaküldte a konyhába, ahonnan új, minden-napi reggeli szolgáltatást kért. Ez a kis tréfa 40.000 frankba és több értékes madár életébe került. Napoleon hazatérve, egy pillanatra haragra lobbant. Nemcsak a számla nagysága bántotta, hanem különösen egy hét nyelven beszélő papagájának veszte. De csakhamar diadalmaszkodott Jozefin iránt érzett szerelmére. Ahogy a szép asszony rávetette a szemét, mosolyogva aláírta a számlát és megdicsérette az állatkert igazgatóját, mert a császárné parancsát egyenlő értékűnek tekintette a császár parancsával.

× **Egy húr és egy kerék.** Paganini egy napon Firenzében beugrott egy bérkocsiba és azt mondta a kocsinak, hajtson gyorsan a színházhoz. A távolság nem volt nagy, de már meglehetősen későre járt az idő és nagy közönség várakozott Paganinire, aki azt hirdette, hogy Rossini híres „Mózes imája” művét egy húron fogja eljátszani. Megkérdezte a kocsist, mit kell fizetnie. „Magát — mondta a kocsis, aki fölis-merte a híres hegedűst —, magát elviszem tíz frankért.” Paganini sokallotta a tíz frankot, azt hitte, hogy a kocsis tréfál. „Komolyan beszélék — mondta a kocsis. — Hiszen maga is annyit kér egy ülőhelyért, pedig csak egy húron játszik.” Paganini erre így válaszolt: „Az igaz és én megfizetem majd a tíz frankot, ha te is egy keréken viszel el a színházhoz.”

× **„Hallgasson!”** Kaunitzról, Mária Terézia mindenható kancellárjáról szól el a kis história. Oppenheimer bankár, aki egy nagyobb szállítást akart megkapni a hadsereg számára, Kaunitz ellenállása miatt nem tudott boldogulni. Csakis a kancellár akadékoskodása miatt nem bízhatták rá a szállítást. A bankár elment Kaunitz palotájába és kihallgatást kért. Kaunitz elutasította, de a bankár nem tágított és azt üzentette a kancellárnak, hogy csak egyetlenegy szót akar mondani. Ez hatott, Kaunitz fogadta Oppenheimer-t és gunyosan mosolyogva így szól hozzá: „Őn egy szót akar nekem mondani. Időmből, sajnos, nem futja, hogy többet tehessek, mint ez óhaja teljesítését. Ezért arra kérem, hogy csak azt az egyetlenegy szót mondja és semmivel sem többet. Ezzel szemben előre megígérem, hogy kívánságát teljesíteni fogom. Mondja meg hát, mit tehetek önért?” Oppenheimer egyideig nemán és kétségbeesetten állt, de hamar feltalálta magát és így szól: „Hallgasson!”

A szerkesztésért felelős:
Dr. LÉGRÁDY OTTÓ főszerkesztő.

A társalgóban

Irta William Ramsden

A színház társalgójában a próba előtt együtt voltak az első és másodrendű csillagok, a jelen és a múlt. Felrántották az ajtót és szokott szelvésszerű bevonulását tartotta Dorothy, az ünnepelt drámai hősnő.

— Házassági ajánlatot kaptam — jelentette ki Dorothy tréfás ünnepélyességgel —, szabályszerű, minden hagyománynak megfelelően megírt házassági ajánlatot. Hallgassátok meg és adjatok tanácsot, mitévő legyek.

— Halljuk... Halljuk! Nagyon érdekes... — hangzott minden oldalról.

— Hát figyeljétek. A levél így szól:

„Mélyen tisztelt művész, az

már hosszabb idő óta szeretem és most elhatároztam magamban, hogy megvalloim a szerelmemet. Harminckett éves, sportokban edzett, egészséges férfi vagyok. Mindig a legjózanabb életmódot követtem, ital, kártya, löverseny sohasem érdekelt. Engedje meg, hogy, egyelőre ismeretlenül, megkérdézzem, megísz-telne-e azzal, hogy hozzáam jönne feleségül?

Az anyámmal élek együtt vidéken, Londontól százötven kilométernyire, szép gazdaságom van. A környéken márkának ismerik a gazdaságom tejtermékeit, a boraimat és a vásárra hajtott állataimat. A művész, kényelmesen élhetne édesanyámmal együtt szép kert közepén épült családi házukban. Autóm is van, de ha a művész a feleségem lenne, nagyobb és modernebb gépet vásárolnék.

Lehetéges, hogy a művész furcsának fogja tartani a leánykérésnek ezt a módját, de egyszerű ember vagyok, aki sokat dolgozik és nem érek rá a társadalmi szokások és formázások tanulmányozására. Arra kérem, ne feleljen mingyárt „nem”-el a kérésre, hanem gondolkodjék rajta, hajlandó volna-e jelenlegi életmódját megváltoztatni.

Kezét csókolja

Stevens Charles.”

Dorothy nevetve olvasta fel a levelet. Emma, a bájos naiva is nevetett. Henrietta, Dorothy kevésbé szerencsés vetélytársnője, aki minden szereposztás után sirógörcsökben fetrengve panaszkolta, hogy az ő legjobb szerepeit „elrabolják tőle”, szintén nevetett. Sheila, a vöröshajú „démon”, az orrát fintorgatva jegyezte meg:

— Érzik a levélen a csizmaszag...

Csak a gyermekarcu, szőke, fiatal Helen nem nevetett, hanem egyszerűen így szól:

— Nagyon derék ember lehet.

Dunningné, aki néhány év előtt, mozgalmas múlt után, beérkezett az „anyaszerepbe” révén, hallgatott és elgondolkodva nézett a messzeségbe... a rég lelt múlt távlatába. Ő már semmit sem várt az élet-től. Szegény színész férje meghalt, miután a felesége dolgaiért jó pár éven át állandóan kapta a névtelen leveleket, amelyeket, a vállalt vonogatva, papírkosárba dobott.

Dorothy meglepetten nézett a kis Helenre, aki így folytatta:

— Talán hozzámehetnél. Milyen jó borokat ihatnál. De előbb kérdezd meg, hogy miféle borokat termel?

Ezen jót nevettek. Henrietta is megszólalt:

— A legfurcsább, hogy az anyóst, mint a háza különös vonzerejét mutatja be.

Dorothy komoly arccal jegyezte meg:

— Szegény, jó asszony... a fia számára bizonyára az.

Egy-két percig senki sem beszélt, azután Emma szólalt meg:

— Nem is volna rossz dolog... Vidéken, szép gazdaságban, jól berendezett otthonban nyugodtan élhetnél.

— Talán téged foglak neki ajánlani — felelte Dorothy mosolyogva.

Csak most szólalt meg első ízben az öreg Dunningné:

— Szegény ember... hogy is hívják?...

A társaság elcsendesedett. Emma a szülei házára gondolt, ahonnan a vihar kisodorta az élet ország-utjára. Akkor a csendes falut, a magányos erdőt, a kis ház messzelt falu szobáit elviselhetetlennek tartotta. Azóta gyakran fogta el a honvágy és sokszor álmódzott olyan férjéről, amilyennek ez a Charles írja le magát a levelében.

Henrietta tavaly vált el a férjétől, részeges kártyástól... Ha gyermekük lett volna, talán minden másképp alakul. Ami itt körülveszi, csupa csalódás: poros színpal, másodrendű szerep, másfél sor a bírálatokban, avas szagú festék és zsír... Csupa undor...

Sheila, a „démon”, sohase vágyott nyugalom és csendes élet után. Nemcsak a színpadon, az életben is kalandokra vadászott, telhetetlenül, hideg számbatással. Talán elérkezik valamikor a nap, amikor cél-telveztettné fogja érezni az életét, de amíg szép és fiatal, élvezni akarja. Nevetni akar, kigúyolni másokat... és önmagát. De ez a levél mégis megszólaltatott a szívében egy hűrt, amelynek eddig nem volt szerepe az élete hazavarában. Elgondolkodva mondta:

— Dorothy, igaz van annak az embernek. Ne felel elhamarkodva. Gondolkodj előbb és azután... menj hozzá feleségül.

Dorothy némán nézett maga elé és mosolygott... de a mosolya már nem volt gunyoros. A jókedv hirtelen elszállt a társalgóból. Dorothy elgondolkodott... Talán az a vidéki ház igazán szép és kedves, a kertje virágos, illatos, az anyós finomlelkű, régimódi ur-asszony. És a férfi...? Itt megakadtak a gondolatai. Csengetés hallatszott a folyosóról, beszölt az ügyelő:

— Hölgyeim, kezdjük a próbát.

Szórakozott, csendes társaság vonult ki a színpadra vezető folyosóra.

APRÓHIRDETÉSEK

I. SZELLEMI ÉS TESTI MUNKA

FÉRFIALLAS

1. Irodai alkalmazott

Művésztelekhez zongorakísérő (nő), zongorás lakással, énekesként kettő pengőért, tehetséges műkedvelő szerző, énekes, színész, muzsikusként művész írjon. „Siker 59636” jelíre főkialdóba.

Levelező, könyvelő, francia, olasz nyelvismerettel, garmatárszakkmból felvétetik. „Exisztencia” jelíre Block-nerhez, Andrassy-ut 4. 59608

Ügyvédet keresünk. cca ezer pengő biztos követelésünk behajtására % megjelöléssel. „Részeseb 69649” jelíre főkialdóba.

Gyakorlott, jó írásu címlíró adják le címlírt. „Címlíró 6117” jelíre főkialdóba.

Ipari üzem keres gyakorlattal bíró, megbízható, keresztény könyvelőt, fizetési igény megjelöléssel 35 éves korhatárral. Ajánlat „Evolut rendszer 6973” jelíre alatt Erzsébet-kör-üti főkialdóba.

2. Ügynök (akvizitőr)

Jótekonysági egyesület taggyűjtőket keres. Csengery-utca 61., I. 4. 94067

Utazókat keresünk néhány heti kisegítőnek kereskedők látogatására. Kizárólag jó eladók jöhetnek számításba. Vidékieknek vármegyei kerületi képviselőtűket adhatjuk. Nap-tárkiadónivalat. Nagymező-utca 48. 6146

Feltétlenül jömegjelenésű urak aktuális nyomtatvány kiké- besítésére, okmányokkal je- lentkezzenek szombaton reg- gel nyolctól. Szentkirályi-utca 49., fszt. 2. 29734

Hatvan pengő készpénzbeté- tel közreműködő urak heti kettőszázat kereshetnek. Jel- lige: „Időszertű akció 84296” főkialdóba.

Megbízható textilrészlet ügy- nökök felvétetnek. Klein Már- kus, Paulay Ede-utca 7. 6121

Textilszakmabelli nyolcvan- százezeres utazó elhelyezke- dest keres más szakmában is. „Bevezetett 6126” jelíre.

3. Egyéb keresk. alkalm.

Pálínkássegédet intelligens el- sőrangú munkaezőt főlveszünk Eötvös-u. 41. vendéglő. 69705

22 éven felüli, fűszer és ve- gyés szakmában képzett keres- kedősegédet keresek azonnali be- lépésre. Bizonyítvány máso- latokkal felszerelt ajánlatokat fizetési igény megjelölésével Hajdu Ármán, Hatvan címre kérek. 84282

Árukísérő, pénzbeszedő, vagy más hasonló bizalmi állást, megfelelő kaució ellenében keresek. „Mindem informá- ciót kibírok 29729” jelíre Erzsébet-kör-üti főkialdóba.

Kereskedősegéd, italmérésben jártas, elhelyezkedne. Hatszáz takaré. Farkas, Garay-tér 9., I. 19. 69657

4. Házfelügyelő

Hatemeletes központi fűtéses bérházba 1500 takarékkönyv- vel bádagos-szerelőt házfél- ügyelőnek keresek. Kender- utca 3. dr. Benedekné. 69669

Házfelügyelősegédet keresnek iparigazgatóváros, feltétlen megbízható házfelügyelő szak- emberek bármennyi készpénz- zel, vagy tiszteletdíjért. Szabó, Nagymező-utca 38. Telefon: 11-68-13. 59561

Kiseb házmesterséget keres- álami alkalmazott villában is, 500 P biztosíték, szerelő, viz- gázott központi fűtő. IX., Vio- la-u. 4. I. 10. 69699

Házfelügyelősegédet vagy segéd- házfelügyelősegédet keres köm- ves, szereléshez ért, ingatlan- biztosítékkal, hosszabb bizo- nyítvánnyal. Vay Ádám-utca 8. III. 5. 69663

Háztulajdonosnak, villatulajdo- nosnak díjmentesen ajánlok házfelügyelőt bármennyi kész- pénzzel. Benedekné, Kender- utca 3. 136-833. 37701

Házfelügyelő, kütető szakem- ber, jó bizonyítvánnyal, viz- gázott gépezet, szerelő, központi fűtő, víz, villany, 8 ezer P óvadékkal. Jelíre Ügynök ki- zárva 48873” főkialdóba.

Házmesterséget keresek há- romer óvadékkal. „Ügynök kizárva 29710” jelíre Erzsé- bet-kör-üti főkialdóba.

5. Soffőr

Soffőr, minden információt ki- bíró, komoly, intelligens szak- ember, elsőrendű vezető, el- helyezkedne. Telefon 125-121.

Nőtlen szerelő-soffőr 13 éves bizonyítvánnyal állást keres azonnalra. Telefon 140-454.

7. Egyéb alka'mazott

Számtartó kettős gazdasági könyvelésben és külső gazda- sági teendőkben jártas, ke- restetik nagyobb gazdaságba. Ajánlatok bizonyítvány máso- latokkal, melyek vissza nem küldetnek. Címzendők Geiger Jenő, Budapest, VI. Andrassy- ut 130. 59619

Kenyérkihordó óvadékkal fel- vétetik. Jelentkezés délelőtt. Kenyérgyár, IX. Gát-utca 25.

Csomagoló munkást főlvesz- könyvállalat. Ajánlatokat kor- és eddigi működési hely meg- jelölésével „Allandó állás 84061” jelíre e lap kiadói- vatala továbbít.

Szobalnasnak ajánlkozik jó bizonyítványokkal megbízható vidéki fiatalember. Kertgondo- zásához és központi fűtéshez ért. Cím Galambos László, Leányfalu. 75001

Vidéki 35 éves ember bizalmi állást keres 500 pengős pos- tatakárékkönyv biztosítékkal. Ügynök kizárva. Tutó György Bajnok-u. 22. II. 18. 6119

Jól főző inasházaspár ajánl- kozik. Hársfa-utca 43. I. 10.

NŐIALLAS

8. Irodai alkalmazott

Kezdő irodakasszony felvé- tetik. Ajánlatok „Jó számoló” jelíre Blocknerhez, Város- ház-utca. 59595

Gyors- és gépirónó ügyvél- i irodába felvétetik. „Gyorsíró- nó 6128” jelíre főkialdóba.

Gép-, gyorsíróntól felveszek délelőtt. Jelíre „Építési iro- da 29709” Erzsébet-kör-üti főkialdóba.

Magyar gép- és gyorsíróntól összes irodai munkálatokban jártas, 9 évi közjegyzői iroda- gyakorlattal, szerény igényű, állást keres. Megkeresések „M. E.” jelíre főkialdóba ké- retnek.

Hosszu irodai gyakorlattal perék gyors-, gépirónó bár- milyen állást keres. Kisegítést is. Tel. 125-870. 84323

Keresztény megbízható, jó- megjelenésű urilány, jó gyors- gépirónó bármilyen állást el- vállal. „Érettségizett 6142” főkialdóba.

9. Keresk. alkalmazott

Elárusítónót gyakorlattal fel- veszek. Baross-utca 43. Pék és cukrász. 69678

Keresztény urilány irodai, üz- leti munkára ajánlkozik. Pe- terdy-utca 36. II. 9. 69664

Keresztény urilány állást ke- res mint eladónó azonnali be- lépésre. Jelíre „Pécel 22-6125” főkialdóba.

10. Ipari munkásnő

Otthoni munka! Viszonylag csekély befektetéssel havi 120 pengő kereseti lehetőség bár- kinek. Állandó foglalkoztatás garantálva. Anyagot szállítjuk, készáru átvesszük. Kérjen prospektust. Phönix körkötő- üzem kft. Kisfaludy-köz 3-5. (Válaszbélyeg.) 69246

Önálló kézilány felvétetik. „Berta” kalaszeren, Galamb- utca 6. Jelentkezés délután 6-8-ig. 59590

11. Egyéb alkalm.(nem házt.)

Jótekonysági egyesület tag- gyűjtőket keres. Csengery-utca 61., I. 4. 94068

12. Házevetőnő, gazdaszany stb.

Nyugdíjas, független, kellemes, nyugodt életre vágyó házeve- tőnő fix nélkül teljes ellátás- sal egyedülálló magányosnő azonnali elfoglalható. Andrásy, Rómaifürdő, patakpart. 69692

Intelligens fiatal házitámasz varrással felvétetik. Fuchs, Ady Endre-u. 10.

Felvetetnek házevetőnők, gazdaszanyok, komornák, szo- balányok. „Házevetőnő”, Rá- kóczi-ut ötvenhárom. 37692

Középkorú, intelligens, gyer- meketlen özvegy, hosszú bizo- nyítványokkal, kütetőnő főz, minden munkát végez, háze- vetőnőnek ajánlkozik, magá- nyoshoz, vidékre is. Sz. E- né, Baross-tér 17., III. 23.

Jólelkű nő magányoshoz, kis családhoz elhelyezkedne, gyer- mekhez, beteghez is. „Szerény 29706” jelíre Erzsébet-kör-üti főkialdóba.

Legolcsóbban vásárolhat, javíttathat, tisztíthatat keleti, magyarperzsák, gépszőnyeg, Javítóhelyben, József-körút 62. Telefon: 143-926. 59643

Keleti és magyarperzsák, tornál szőnyeg, alkalmi vécék is, rendkívül olcsón Vogel Imrénél, Erzsébet-körút 35. Telefon: 136-940. 59641

Perzsaszőnyeg (hibásat is), zalogjegyet magas árban veszek. Telefon: 142-843. 59336

Perzsaszőnyeg, hibásat is, zalogjegyet megbízásból veszek. 189-148. Faragó, Váci-utca 21. 48796

38. Iroda- és üzletberendezés

Amerikai irodabutorok, redőnyös írszekrények, pénz- és okmányszekrények, ajkak, alig használtak, gyárilag rendezve, nagy választékban, kis áron Universalnál. Wessely-utca 8. 69030

Modern üzletberendezés üveg-pulttal, fűkőrel olcsón eladó. Petőfi-tér 2.

Üvegcsokrények, üveg-pultok, borbűtöndék, csemegeberendezések, vörösréz kávé-tartályok, kirakatállványok, használtak nagyon olcsón Rosenfeld, Népszínház-utca 31.

Újdonság, saját gyártmányú, új típusú, minden irógéphez alkalmas súlyszelvényű irógép-asztal beszerezhető Aradi Ferenc asztalosmester, irodaberendező, Pestújhely, Thököly-utca 33. Telefonhívó: 499-999.

Kályha 400 köbméteres, elsőrendű kőszobor eladó. Hársfa-utca tizenhatsz, Veress Ernő szerszámgyártó. 69672

JÁRMÓ

40. Teherautó

Egytonnás Opel-Biltz teherautó modern, csukott karosszériával, igen jó állapotban, első kézből eladó. V. Zoltán-utca 6. National. 59516

Egytonnás XII. Steyr teherautó, most generaljavítva, nagyon olcsón eladó. Tornay, I. ker., Hollós-utca 4. 6137

Másféltonnás teher A. Ford kocsi kintű karban eladó. Dankó Pista-utca 15. Astoria garage. 69653

Lóvontatásra átalakítható pótkocsit vagy autót veszek. Mór, Tápiószéle. 84299

41. Motorkerékpár

Méray motorkerékpár, jókarban, kettőszáznegyven pengőért sürgősen eladó. Humay, Róza-utca 30. 94320

42. Kerékpár

Triciklik, biciklik eladók kölcsönbe kaphatók. Bosnyák, Csenger-utca 7. 59644

43. Kocsi és egyéb jármű

Teljesen új luxus kivitelű kétperes Kibbot csónak csónakházban levő gyönyörű új kombinált keményfa butor elutasítás miatt sürgősen olcsón eladó. Vas-utca 15-a., könyvtárat. 69674

44. RUHAZAT

Sötétzürke férfi télikabát magas alakú, teljesen jó állapotban eladó. Megtekinthető egész nap: I. Csaba-utca 24/a. I. em. 4. ajtó. 19617

Új estélyi, délutáni ruhák kényeszerőn eladók. Dohány-utca 14. IV. 12. 69684

Prima perzsalábbunda, selym-bunda jutányosan eladó. Jollesz, Visegrádi-utca 18-a.

Teljesen jó hétnyelvű szil-szín-bunda olcsón eladó. Semmelweis-utca 4. IV. 24.

Szilbunda, jó állapotban és egy perzsalábbunda, gyönyörű, sürgősen, olcsón eladó. Szent István-körút 4. I. 4. 69684

Perzsalábbunda, gyönyörű és egy macskabunda olcsón eladó. Vilmos császár-utca 4. ház-felügyelőnél. 59638

Perzsaláb csikóbunda sürgősen olcsón eladó. Üllői-utca 66-B. földszint 4. 69666

Elutasítás miatt színészőnő bundák eladók. Andrassy-utca 21. földszint 5. 69660

Puplin ingek, fehérműmek, újak, olcsón eladók. Nagymező-utca 21. I. 14. 6132

Orosz ponny női bunda, férfi télikabát jó állapotban eladó. Ferenciek-tere 3., első emelet egy. Tízlő őt. 76484

Jókarban levő flu télikabát sovány termetre eladó. Baross-ter 13. I. 8. 84295

Használt férfi ruhákért óriási árakat fizetek. Spiegel, Teréz-körút 2. Telefon: 123-942. 69666

Használt férfi, női ruhákért, egyenruhákért, cipőkért, fehérműmek, szőnyegért leg-többet fizetek. Gyapuzsövet-re is becsélem. Freund, Doboz-utca 27. 142-673. Vidékre is megyek. 84275

Zalogjegyet, férfiruhát, ék-szert, irógépet, varrógépet, szőnyeg, mindenféle legma-gasabb árban veszek. Király-utca 50., udvarban. Telefonál-jon: 118-439. 84297

Használt ruhákért csodálatos árakat fizetek, vagy elsőrendű szőnyeg, becsélem. Fisch-bein, Dob-utca huszonöt. Te-lefon: 13-54-22. 27609

Szenzációs árak fizetek! Használt férfiruhákért, nőiért, egyenruhákért, cipőkért, egész háztartásért, zalogjegyet, vagy divatos szőnyeg cserélek. Gerstl, István-utca 28. Hívásra megyek. 134-685. 84797

Viselt ruhákért saját üzletem részére legjobbat fizetek. Feld-mann, Kazár-utca 7. Telefon: 123-266. 59527

ÜZLET

46. Fűszer- és csemegeüzlet

Forgalmas, jól felszerelt fű-szerüzlet, új megújítást nyújt, átvételhez pár ezer pengő szükséges. Pestszentlő-rinc, Állami lakótelep 107.

48. Szálloda, vendéglő, pénzió, kifizés

Vendéglőmet kerthelyiséggel, kuglózóval, komfortos la-kással, állami telepen, kon-kurrenciamentes, családiak-miatt sürgősen eladom. György, Rákóczi-utca tizenhét, egyemelet. 37704

49. Egyéb üzlet

Fa- és szén-csuzda filatorigáti vasútiállomáson eladó. Telefon 362-344. 6110

Értékes iparigazolvánnyal és telepengedéllyel rendelkező saját ingatlanon lévő korlátolt felelősségű társaság, garancia-terhektől mentes, előnyös felté-telek mellett átadó. Ajánla-tokat, "Közszükségleti cikk 48874" jellegűre a főkia-dóba. 6129

Női divatszalon belvárosi leg-előkelőbb bevőkörrel átadó. Válasz "8000" jellegűre főkia-dóba. 6129

Erős trafikba vezetőnek ke-resek keresztény házaspár-t gyakorlatlalt, áruátvétellel. Csenger-utca 62/a. II. 13. 6134

Jóforgalmu hentes-mészáros üzlet két gyorsmérleget, ér-tékes berendezéssel sürgősen eladó. Vörösmarty-utca 33. földszint 1. Gulyás. 6146

Sütődérek keresek bérbe eset-leg átvételre Pest környékén. "Komoly 6042" jellegűre főkia-dóba. 6146

EGYÉB ADÁS-VÉTEL

52. Irógép

Portable új, 145, használt ír-gépek legolcsóbban. Akácfa-utca tizenhárom. 69017

Kifogástalan régi Yost irógép 28-ért. Váci-utca 44. II. 15.

V. Kresz Géza-utca 14. föld-pcsőházi bejárati négyzetos utcai lakás két erkéllyel ki-adó. Felvilágosítás házfelügye-lőnél, vagy telefon 181-915.

53. Varrógép

Közismert legolcsóbb szaküzlet használt Singer stb. családi, ipari varrógépekben: Központi Gépraktár, Rákóczi-utca 80. ud-varban. 59305

Keveset használt Singer súly-lyesztos varrógép privátnak olcsón eladó. Megtekinthető: Vas-utca 15-a., könyvtárat. 59630

55. Vegyes

Fadugó kapható kétféle nagy-ságban és pedig 13 cm. magas 24 cm. kerületű és 7 cm. mag-as 23 cm. kerületű, kg-kint 18 fillért. A kisméretűből 100 db sulya II kg, a nagyobbából pedig 100 darab sulya 25 kg. Bővebbet: Dohány-utca 12., por-tánál. 94069

Pedigrés kilenczetes dogköly-kök eladók. Köhalmné, Cse-pel, Weiss Manfréd-utca 49. 6123

Vidéki fűrdőszobaberendezé-sek, fűrdőkád, kályha, mosdó, WC, legutányosabban kap-ható. Bálint, Magyar-utca 1. Kérjen ajánlatot. 58773

Rózsafavéde zacsokát víz-hatlan eróppapírból, darabon-ként 24 fillért szálalt: Oser-gyár, O-utca 49. 59433

Sírkövek burkolására vízmen-tes papír, tíz négyzetméter 1.60 pengőért szállt Oser-gyár-tól. Budapest, O-utca 49. 59433

Törpe rattlek, pekingezes eladók. Szinyei Merse-utca 18. földszint 10. 69662

Duophon tászkagramophon, an-gol szövött férfi télikabát bő-zéptermetre privátnak. Bő-vebbet délelőtt 33-87-12. 59621

Pedigrés erdeterier, két és félhónapos kölykök, kintűő-vagyon és személyvédők ol-csón kaphatók Kerepesi-ut 63.

Használt 5+1 rádió nagyon olcsón eladó. József-körút 14. IV. 10. 19634

Vilmos császár-ut 15-c., lépcső-házi bejárati, háromszobás modern lakás kiadó. Központi fűtés, melegvíz. Felvilágosítás házfelügyelőnél vagy telefon: 181-915. 59629

Kiadó legmodernebb házban azonnaira is utcai 1 szobás la-kás (előszoba, főzőfülke, luxus fűrdőszoba) évi P 750 bérért. III., Pacsirtamező-utca 15. 58900

Garszon lakások azonnaira ki-adók. Limanova-ter 22. Rónai-utcai református templom háttárgótt. 5899

Kettőszobás félkomfortos lakás azonnaira kiadó. San Marco-utca 59. Házfelügyelőnél. 5894

Kétszoba hallos délkeleti fekvésű összkomfortos lakás, erkéllyel, gőzfűtés és meleg-vízszolgáltatással, kerti új bér-villában december 1-re, esetleg későbbi időpontra ki-adó. Megtekinthető egész nap I. Városmajor-utca 56. Ház-felügyelőnél. 19619

Dunaparton kétszobás hallos, központi fűtéssel elsőemeleten 4800. Knapik lakásközvetítő: 3-498-96. 6114

Kiadó háromszobás hallos köz-pontifűtéssel villalaks, ga-rázs, telefon. Gábor Áron-utca 43. 15153

Kettőszobás hallos, utcai összkomfortos lakás azonnaira ki-adó. Lövőde-ter 2. 84321

Háromszobás, komfortos, eta-gézfűtés, elsőemeleti lakás azonnaira kiadó. San-Marco-utca 59. 5889

Háromszobás gyönyörű utcai elsőemeleti lakás azonnaira is Horthy Miklós-ut 18. 59268

Napsütéses 5 szoba, hallos la-kás központi fűtéssel, esetleg garageval azonnaira kiadó. Aladár-utca 9-b. Telefon 15-09-64. 6110

1-2 szobás, hallos és garszon azonnaira beköltözhető, meleg-ázzal beköltözhető, meleg-víz, nagy kert, kilátás. Szolid-bérek. Vasárnap is megtekin-thető és leköthető. Daróci-ut 26. (Lenke-ter.) 93964

Márvány-utca 42., ötszobás, er-kélyes, modern lakás kiadó. Felvilágosítás házfelügyelőnél vagy telefon: 181-915. 59627

Megoldás



— Kérem, igazgató ur, az új törpét nem használ-hatjuk, majdnem egy méter magas!
— Nem baj! Ugy hirdetjük meg, hogy a világ leg-nagyobb törpéje!

Háromszoba hallos, legmoder-nebb komforttal felszerelt. Rákóczi-ut 16., IV. 1. szám alatti lakás azonnaira átadó. Telefon: 1473-95. 69650

Főbérleti lakás háromszobás, kellemes, olcsó bér, Nemzeti körúton, december elsejére átadó. Tel. 330-621. 3718

Dohány-utca 46., háromszobás hallos, modern lakás kiadó. Központifűtés, melegvíz. Felvilágosítás házfelügyelőnél vagy telefon: 181-915. 59630

Kettőszobás, alkóvos, komfortos lakás azonnaira kiadó. Nagyszombat-utca 4. 5887

Rákóczi-ut 73., háromszobás hallos modern lakás kiadó. Felvilágosítás házfelügyelőnél vagy telefon: 181-915. 59628

Egyszobás összkomfortos la-kás kertess villában kiadó. Her-mann Ottó-ut 45. 59592

Májusra 3-4-5-6, nyolcszo-bások, előjegyzés. Magánvil-lak. Knapik lakásközvetítő. 3-498-96. 48847

Professzor megbízomnak öt-szobás-hétszobás urilakást. Magánvilálat legmagasabb bér-összegért bérelek. Knapik: 3-498-96. 6116

Leginkább VII-VIII. kerület-ben keres világs kétszobás olcsóbb lakást építés másod-ik emeletig decemberre. Je-lige: "Légydelmi építkezés-sel kapcsolatosan 29712" Er-zsébet-körúti főkia-dóba. 6116

Körönd környékén keresek 1-2 szobás üresen vagy buto-rozott lakást, teljes komfort-tal, központi fűtéssel, állandó melegvízzel. Telefon: 128-659.

57. SZOBA, ELLÁTÁS

Garszon orvosnál központi fű-téses, fűrdőbenylós utcai szo-ba kiadó, kiszolgálás, telefon 14-48-89.

Utcai szoba ellátással olcsón. József-utca 15., földszint 1.

Atutazóknak zártfőlepcsős, fűrdőbenylós elegáns szoba. Belvárosban. 182704. 48894

Nyugatnál elegáns zártfő-lepcsős, fűrdőbenylós át-utazószoba vidékieknek napi-havibérbe. 129-078. 84313

Lépcsőházi bejárati elegáns szoba garszon urnak azon-naira kiadó. Telefon, fűrdőszoba. Paulay Ede-utca 37., III. 1. 19635

Atutazóknak zártfőlepcsőhá-zból gőzfűtéssel, külön előszo-bával dunai luxusszoba, leg-modernebb, fűrdőbenylóval. Országháznál, megbízható, ma-gános uri helyen. 118-394.

Szobák gőzfűtéssel, hideg-me-leg folyóvízzel, legolcsóbban "Berlin" Szállodában, Révay-utca 24. Telefon: 12-19-05.

Atutazószoba New York-kávé-háznál, zártfőlepcsőházi ele-gáns, fűrdőszobával azonnaira, napokra 14-14-48. 58931

Budapecsten legolcsóbb az "Európa Szálloda". Központi fűtéssel, hideg-meleg folyó-vízzel tiszta utcai szobák. Lift. Nagymező-utca kilenc. 48816

Atutazószoba, zártfőlepcsőhá-zal, melegvízzel, gőzfűtéssel, fűrdőbenylóval havi bérbe is. Telefon: 13-62-48. 69658

Török Penzió, II. Török-utca 10. Lukácsfűrdő térszomszód-ságában folyóvízes szobák, ki-tűnő konyha, mérsékelt árak. Telefon: 155-296. 75092

Főlepcsőházi elegáns utcai szoba, esetleg ellátással ki-adó. V. Zsitvay-utca 16. II. 12. 84309

Atutazóknak zártfőlepcsős, ele-gáns szoba körútnál. Disting-vált: 141744. 48894

Lépcsőházi utcai elegáns szo-ba kiadó. Pozsony-ut 10. I. 6. 59622

Főlepcsőházi, elegáns, tiszta, fűrdőszobás, magányos urihely-en. József-utca 29., földszint 1. 59622

Sütő-utca 2., I. 2. Meleg fo-lyóvízes, utcai, ellátással, anél-kül 1-2 személynek. 59594

Atutazóknak szépen berende-zett szoba három pengő bu-dai Margitföldön. 16-64-36.

Penzió négy pengőfő, Gölba-ba, Mecsut-utca 14. 16-64-36.

Különbejárati szép utcai vagy udvari, fűrdőszoba, telefon-használattal uriháznál kiadó. Zoltán-utca 13., IV. 3. lift.

Doktornál teljesen szeparált utcai szoba kintű ellátással olcsón. Aradi-utca 42., I. 2.

Szoba azonnaira kiadó, fűrdőszoba, honyhahaszálattal, eset-leg ellátással. Erdekldés Zó-mi fodrász, Honvéd-utca 29. 19635

280.- havonta kétszemélyes kintű penzió, gőzfűtéses, me-legvízes balkonzobában. Bel-leve penzió. Géza-utca há-rom. Parlamentnél. 59613

Elegáns különbejárati utcai szoba központi fűtéssel decem-ber elsejére. IV., Bécsi-utca három, III. 26. 59611

Szép butorozott utcai szoba kiadó. Paulay Ede-utca 10., III. 11. 59610

Központifűtéses butorozott szo-ba fűrdőszobahaszálattal ki-adó. Bálvány-utca 16-18., III. 4. 59607

Központi fűtéssel szoba kiadó. Magyar-utca 25., I. 9. 59599

Napibérbe, havibérbe átuta-zószoba elegáns, főlepcsőházi fűrdőszobával. (Palace mozgó-nál) 130-674. 59600

Zártfőlepcsőházi átutazószoba, disztigvál, csendes helyen, központi melegvízes fűrdőbe-nyilóval, napl-, havibérbe. Te-lefon: száznegyvennégy-három ronszánegy. (New Yorknál).

Zárt főlepcsőházi luxus átuta-zószoba fűrdőszobával, csendes uri helyen, napl-, havibérbe. 137-760. 59603

Magányosnál legmodernebb kényelemmel berendezett át-utazószoba azonnaira. Telefon: 29-19-06. (Vigszínháznál).

Vidékieknek szoba napokra. Akácfa-utca 4., II. 1. Félme-let van. 59605

Teljesen különbejárati buto-rozott szoba kiadó. Barcsay 3., földszint. Lépcsőház.

Különbejárati kétszobás ele-gáns lakrés, melegvízfűtéses fűrdőszobával, egyenkint is azonnaira. Károly-körút 25., IV. 4. 59645

Százárt komfortos szoba ellá-tással. Paulovitsné, Váci-utca 41-a. 59616

Idősebb urinó igaz otthon, legjobb ellátással, esetleg la-kósnőnek. Ugyanott tiszta, szérény szobácska. Tisza Ist-ván-utca 16., II. egy. 59615

Doktornál teljesen szeparált utcai szoba kintű ellátással olcsón. Aradi-utca 42., I. 2.

IV. KÜLÖNFÉLE

62. PENZ, JELZALOG

Övohelyet építünk adóked-vezményes törlesztésre. Épi-tési munkát, építési anyagot, iparosmunkát hitelezünk. Épi-tővállalat, Király-utca 89. Te-lefon: 142-842. 59424

Főbérletnek, pedagógusoknak, tisztviselőknak gyorskölcsön. Megkeresések "Pontos cím 59635" jellegűre főkia-dóba. 59626

Tizenhatezerháromszáz pengő felaprózott tisztviselőknak, in-gatlantulajdonosoknak, más hi-telpekeseleknek. Ferenc-körút 24. II. 2. 59626

Objektum Részvénytársaság, Erzsébet-körút 27. Telefon: Alapítva: 1911-ben. Jelzalogkölcsönt tízevi tetszés-zerinti visszafizetéssel buda-pesti, pestkörnyéki házra, vil-lára, építkezésre, évi 7%-kal. Harmadhelyre vagy részháza 40.000 pengő - összérték fe-léig - egyben vagy felosztva azonnaira kihelyezünk. Üzletszerzőket díjazunk. 69679

Ötszáz pengő kölcsönt állami tisztviselő felvenne. "Haszon-részesedésre 29726" Erzsébet-körúti főkia-dóba. 69679